

Yay Labah a Balita Tongkol koni Jesu-Cristo Ayon koni Lucas

¹ [Anggalangon kon talakaka Teofilo,]

Lako anay tawtawon nanolat nin bawbagay tongkol koni Jesus a kay ot naboyot nangyari iti kontamo.

² Yay sinolat la ay yadtaw imbalita la komi nin mismon hilay paibat hin ompisa kot nakaimaton konan yadtin ni-pangyari tan nangaral nin Halita nan Dios.

³ Hiko man, mapagalang a talakaka Teofilo, bana ta pinag-aralan kon labah odtin halban nangyari tongkol koni Jesus paibat hin ompisa, naisipan ko a labah no isolat kodti komo nin maayos

⁴ pigaw ma-tandaan mo a talagan kaptogan yay bawbagay a intoro komo tongkol koni Jesu-Criston Katawan.

Impatandaan nin Anghil a Iabing hi Juan Bautista

⁵ Hin hi Herodes a ari nin probinsyan Judea, main a-say pari nin Israelita a yay ngalan na ay Zacarias. A-sa ya ha gropo ni Abias. Yay kaambali na ay hi Elisabet a ibat [anamaot] ha lipi ni Aaron [a pinangibatan nin halban pawpari lan Israelita].

⁶ Hiladtin miambali ay parihon maptog ha hilap nan Dios a Katawan, tan homin hilan pamagkolang ha kaho-honol la ha halban kawka-panogoan tan rawriglaminto na.

⁷ Homin hilan anak bana ta baog hi Elisabet tan pariho hilay nan matokling.

⁸ Ninghan, itaw hi Zacarias ha Jerusalem nin ampagsirbi ha Dios ta nakalato a panaon nin pamagsirbi lan pawpari ha gropo na.

⁹ Ayon ha kaogalian lan pawpari [ay ampamonot hila pigaw ma-tandaan no hino ha gropo la a dapat lomoob ha timplo nan Dios para mamool nin insinso. Hin ya-rin ay] hi Zacarias a naka-bonot, kanya hiya a nilomoob para mamool nin insinso.

¹⁰ Hin ya-rin a oras pamomool nin insinso, hilay namaot a tawtawo ay itaw ha likol timplo nin andomawat.

¹¹ Tongwa, main a-say anghil nan Katawan a nagpa-kit koni Zacarias. Itaw ya naka-dong ha bandan wanan nin altar a ampamoolan insinso.

¹² Pa-maka-kit ni Zacarias konan anghil ay nabiglaan ya tan na-li-mowan.

¹³ Kot wanan anghil kona, “Ando ka mali-mo, Zacarias ta nilngo nan Dios yadtaw dawat mo. Yay kaambali mon hi Elisabet ay mangabing yan a-say lalaki. Yay ipangalan mo kona ay Juan.

¹⁴ Yadtin pa-miabing kona ay pangibatan malilikot ka tan mag-in kan maligan-maliga tan lako ot a tawo a ma-ligawan ha pa-miabing kona.

¹⁵ Nga-min, mag-in yan marangal ha hilap nan Dios a Katawan. Kay ya minom nin anyakaman a ampakalahing. Tan maskin iti ya ot ha lalo tiyan

nin nanay na ay ampango-nawan yay nan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios.

¹⁶ Lako konlan kapara moyon Israelita a pabalikon na konan Dios a Katawan moyo.

¹⁷ Yadtin hi Juan ay mo-na ya konan Katawan. Yay pangongo-na nin Ispirito nan Dios kona tan yay kapangyarian na ay mag-in bilang koni Propita Elias hin o-nan panaon. Ihogo ya para ipaki-sondo a tawtatay konlan aw-awa-nak tan toroan hilay tawtawon kay anhomonol nin magbolta ha pa-magbiyay a ayon ha karonongan nin tawon maptog ha Dios. Ha anorin ay maiparihado nay tawtawo ha kala-lato nan Katawan.”

¹⁸ Hawanin, wani Zacarias konan anghil, “Pano ko man ma-sigoro a mangyari orin komi, anta matokling akoy na tan anorin kapara konan kaambali ko?”

¹⁹ Kot in-obat nan anghil kona, “Hiko hi Gabriel a lawah itaw ha arapan nan Dios. Inhogo na ko para ka-totolon ka ta iabot komo yadtin magandan balita.

²⁰ Kot hawanin ay mag-in kan omol anggan ha awlon mangyari orin impabalita nan Dios bana ta kay mo pini-pol odtin imbalita ko komo a mangyari ha panaon a intakda na.”

²¹ Lolog ya-rin, hilay tawtawon iti ha likol nin timplo ay ampana-gan koni Zacarias. Nag-ispanta hila no anongkot hay boyot na itaw ha loob.

²² Kot hin nilomikol ya, kay yay na makahalita konla. Biig mawmostra tana a ginwa na ta kay yay nay naor makahalita, kanya naintindyan lan

tawtawo a malamang main yan na-kit a ka-pakangap ha loob timplo.

²³ Hin nayari anadtin nanglinggon pa-magsirbi na ha timplo, norong yay na ha bali la.

²⁴ Kay naboyot, nanginaw anaor hi Elisabet a kaambali na. Kay ya nilomikol ha bali nin limay bolan ta wana ha sarili na,

²⁵ “Hawanin ay ininga-rowan na koy nan Katawan. Ginwa nadti kongko pigaw maalih a karingoyan ko ha tawtawo.”

Impatandaan nan Anghil a Iabing hi Jesus

²⁶ Hin ika-nom a bolan anay lombit ni Elisabet, inhogo nay naman Dios yay anghil nan hi Gabriel, para mako ha probinsyan Galilea, itaw ha babalin Nazaret.

²⁷ Pina-ka na ya itaw ha a-say dalaga a yay ngalan kot Maria. Yadtin hi Maria ay nakatakda anan pakahal koni Jose a a-say lalakin ibat ha lipi ni Ari David.

²⁸ Nilomoob yay anghil ha kamainan ni Maria, ta wana, “Lomiga ka ta pinili na kan Dios para payabolan abig. Yay Katawan ay lawah yan ison komo. Makalma ka ha halban bawbabayi.”

²⁹ [Pa-maka-kit ni Maria konan anghil tan]* pa-makalngo na ha hinalita na ay na-golowan a isip na. An-isip-isipon na no anyay labay totolon nin hinalita nan anghil.

³⁰ Kot wanan anghil kona, “Ando ka malimo, Maria, ta talagan pinili na kan Dios para payabolan nan abig.

³¹ Hika ay lomombit ta mangabing kan a-say lalaki, tan yay ipangalan mo kona ay Jesus.

³² Mag-in yan marangal tan ha-wayan yan Anak nin Sangkata-ta-gayan a Dios. Ibi nan Dios a Katawan konay karapatan mag-ari ha datin kaarian nin kapapo-papoan na a hi Ari David.

³³ Mag-ari ya konlan aw-Israelita anggan-angga, ta yay pa-mag-ari na ay homin pangang-gawan.”

³⁴ Wani Maria konan anghil, “Pa-no mangyari orin anta dalaga ko?”

³⁵ Kot wanan in-obat nin anghil kona, “Omaypa yay Masanton Ispirito nan Dios komo tan ha kapangyarian nan Sangkata-ta-gayan a Dios ay mangyari orin. Kanya yay ipangabing mon anak ay banal tan ha-wayan yan Anak nan Dios.

³⁶ Maskin yay kanayon mon hi Elisabet, ha dobali nin katontawowan tan pa-makabaog na ay mangabing ya. Ika-nom a bolan anay lombit na hawanin.

³⁷ Nga-min, konan Dios ay homin imposibli!”

³⁸ Wani Maria, “Hiko ay ma-magsirbi nan Katawan. Mangyari komon no-nin a hinalita mo kongko.” Bi-sa imbati na yay nan anghil.

Tinibaw ni Maria hi Elisabet

³⁹ Kay naboyot, nangapora yan nako hi Maria ha a-say babali a itaw ha partin kabakilan nin probinsyan Judea.

⁴⁰ Pa-makalato na ha bali li Zacarias, nami yan galang koni Elisabet.

⁴¹ Hin nalngo ni Elisabet a pa-ngomosta ni Maria, nanigo yay anak ha tiyan na. Hin yarin ay pinango-nawan yan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios hi Elisabet,

⁴² kanya wana ha makhaw a basis, “Makalma ka ha halban bawbabayi, tan makalma anamaot ya-rin a iabing mo.

⁴³ Hino ko kot para tibawon mo, hika a nanay nan Katawan ko!

⁴⁴ Bilyon mo, nalngo kon bongat a pa-ngomosta mo ay nanigo ha kaligawan yay anak a iti ha tiyan ko.

⁴⁵ Makalma ka ta pini-pol mo a mangyari yay impapibalita nan Katawan komo.”

Pamomori ni Maria Konan Dios

⁴⁶ Wani Maria,
“Amporiwon ko yay Katawan,

⁴⁷ tan angkalilikot ako konan Dios a Ma-milipyas ko,

⁴⁸ ta hiko a ma-magsirbi na a maaypa a kapa-pahal ay inisip na.

Kanya paibat hawanin, halban tawtawo maskin ha hawhomonol a hinirasyon ay ha-wayan la kon makalma,

⁴⁹ bana ha ka-paka-ngap a bawbagay a ginwa na kongko nin Dios a makapangyarian.

Ita-gay a masanto nan ngalan.

⁵⁰ Yay inganga-ro na ay para ha tawo a main hoston li-mo kona,

paibat konlan o-nan hinirasyon anggan konlan halban homonol ot a hinirasyon.

⁵¹ An-ipa-kit nay kapangyarian na ta an-iboyak na hilay mapagmata-gay,

⁵² tan an-ibagsak na hilay aw-ari ha main lan pa-makaari.

Kot hilay mangaaypa a kapa-halan ay an-ita-gay na.

⁵³ Hilay namaot a angka-bitilan ay ampabhoyon na nin labah a bawbagay.

Kot hila balo a mawmayaman ay ampalayahon na hilan homin ni anyakaman a awit.

⁵⁴ Hitamoy aw-Israelita a mawma-magsirbi nan Dios ay antambayan na ha main nan inganga-ro,

⁵⁵ bana ha pangako na konlan kalimpapo-papoan tamon hi Abraham tan hilay lawlipi na a inga-rowan na tamon anggan-angga.”
[Yadti a pamomori ni Maria konan Dios.]

⁵⁶ Ni-wan hi Maria konli Elisabet nin manga toloy bolan, bi-sa norong yay na ha bali na.

In-abing hi Juan Bautista

⁵⁷ Hin ya-rin, nilomato anay kaorasan nin pangangabing ni Elisabet. Nangabing yay naor nin a-say lalaki.

⁵⁸ Na-balitaan lan kawkaholibay tan kawkanayon ni Elisabet yay tongkol ha kaabigan a ginwa nan Katawan kona. Kanya naki-lilikot hila kona.

⁵⁹ Hin ikawaloy awlo nay nan anak, ni-pako hilay kawkaholibay tan kawkanayon la ha bali la para biliwon yay pa-ngogit konan anak. Hin ya-rin ay pangalanan la yay na komon Zacarias a bilang ngalan ni tatay na.

⁶⁰ Kot wani Elisabet, “Kay maari! Juan yay dapat ngalan na.”

⁶¹ Kot wanlay namaot nin hilay tawtawo, “Anongkot? Anta homin anamaot ha kanayon moyo a main anorin a ngalan.”

⁶² Hawanin, sininyasan la hi Zacarias ta pinas-tang no anyay labay nan ipangalan konan anak.

⁶³ Nagmostra hi Zacarias a biyan la yan ma-panolatan. Bi-sa insolat na, “Juan a ngalan na.” Halban lan tawtawo itaw ay nag-ispanta.

⁶⁴ Tongwa, naalih anay pa-makaomol ni Zacarias, kanya nakapanalita yan namori konan Dios.

⁶⁵ Ambo makano-kanoy ispanta lan halban tawtawon ampi-wan ha ka-libol la. Bi-sa yadtin halban nangyari ay nibantog ha intiron partin kabakilan nin probinsyan Judea.

⁶⁶ Halban lan nakalngo ay inisip-isip ladi, wanla, “Mag-in anya kari yadtin anak?” Map-atnag a yay kapangyarian nan Dios a Katawan ay iti konan anak.

Pamomori ni Zacarias Konan Dios

⁶⁷ Hin ya-rin, hi Zacarias a tatay ni Juan ay pinango-nawan yan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios. Anodti yay hola a impahalita na kona:

⁶⁸ “Poriwon yay Dios a Katawan tamon hitamoy aw-Israelita.

Kina na tamoy tawtawo na para ilipyas,

⁶⁹ ta inhogo na kontamoy makapangyarian a Mamilipyas

ibat ha lipi ni Ari David a ma-magsirbi nan Dios.

⁷⁰ Impangako na ha paralan nin banal a pawpropita na paibat hin o-nan panaon,

⁷¹ a ilipyas na tamo konlan kawkontra kontamo tan konlan halban ampaniplon kontamo.

⁷² Ininga-rowan na tamoy naor Dios ayon ha impangako na konlan kalimpapo-papoan tamo

ta ampanomtomon nay masagradon kasondoan na konla.

⁷³ Nga-min, impangako na koni Abraham a kalimpapo-papoan tamo nin main awit pagmaghompang ha sarili na

⁷⁴ a ilibri na tamo ha gamot lan kawkontra kontamo,

pigaw makapagsirbi tamo ha Dios nin hominan kali-mowan,

⁷⁵ banal tan maptog ha main nan arapan lolog main tamon biyay.

⁷⁶ Hikay namaot, anak ko ay ha-wayan propitanan sangkata-ta-gayan a Dios,

ta mo-na ka konan Katawan para iparihado moy kala-lato na.

⁷⁷ Ito mo konlan tawtawo na yay paralan nin kalipyasan,

a homin laloma no ambo yay kapatawaran nin main lan kawkasalanan.

⁷⁸ Nga-min, yay Dios tamo ay malabi tan mainganga-rowon,

kanya nilomato anay Ma-milipyas tamo a pa-hal hinomila anay awlo iti kontamo,

⁷⁹ ta pigaw ma-hawangan a balang tawon iti ha karobloman bana ha kasalanan, tan iti ha kali-mowan nin kamatyan,

ta itandoro na tamo no pa-no magkamain kaliswayan nakom."

[Yadti a pamomori ni Zacarias konan Dios.]

⁸⁰ Hawanin, yadti hi Juan ay hinomi-ban nin manakom. Ni-wan ya ha disyrto anggan ha nilomato a awlon dapat yay nan magpabilbi ha kapara nan aw-Israelita.

2

In-abing hi Jesus (Mateo 1:18-25)

¹ Hin ya-rin a panaon, hi Impirador Augusto ay namipataoy yan kapanogoan a halban angka-hakopan nin Roma kot dapat magparihistro [para mamayar nin bowis].

² Yadti yay o-nan pa-marihistro la. Nangyari odti hin hi Cirenio a gobirnadador ha Siria.

³ Halban anaor ay nako ha kanya-kanyan babalin lipi la para parihistro.

⁴ Kanya hi Jose man ay inomalih ha babalin Nazaret, ha probinsyan Galilea ta nako ya ha probinsyan Judea, itaw ha babalin Betlehem a logar ni Ari David. Nga-min, lipi ya ni Ari David.

⁵ Yay kalamo nan parihistro ay hi Maria a kaambali na a hin ya-rin ay kabolanan nay nan mangabing.

⁶ Hin ya-rin a itaw hila ha Betlehem, nakalato a kaorasan nin pa-ngabing ni Maria.

⁷ In-abing nay naor a a-say lalaki a kalingkakaan nan anak. Pinotot na ya ni Maria nin lamping tan impaira ha lalabangan ha kwadra, bana ta homin hilay nan ma-logaran ha balin anhandaan.

Binalitaan lan Aw-anghil Hilay Pawpastol

⁸ Hin ya-rin a yabi, itaw ha likol nin babalin Betlehem ay main pawpastol a ampagbantay nin kawkarniro ha lawak.

⁹ Tongwa, main a-say anghil nan Katawan a nagpa-kit konla. Bi-sa yay kalinggasan nan

Katawan ay hinomawang ha ka-libol la, kanya ambo makano-kanoy li-mo la.

¹⁰ Kot wanan anghil konla, “Ando kamo mali-mo ta awit koy magandan balita komoyo a mamin mahi-ban a kaligawan ha halban tawtawo.

¹¹ Ta yadtin yabi ay impangabing ha Betlehem a babali ni Ari David yay Ma-milipyas moyo a hi Criston Katawan.

¹² Oyay pamilbian moyo: Maka-kit kamon kolaw a nakapotot nin lamping tan nakaira ha lalabangan.”

¹³ Tongwa, main kalakan aw-anghil ibat ha langit a naki-lamo konan ya-rin anghil. Amporiwon la yay Dios, wanla,

¹⁴ “Poriwon yay Dios ha sangkalangitan, tan ha babon lota ay magkamain kaliswayan nakom konlan tawtawon an-ikalilikot nan Dios.”

¹⁵ Hin ya-rin a namagka hilay nay aw-anghil ha langit, wanlan pawpastol ha a-sa tan a-sa, “Mako tamoy na ha babali, ta biliwon tamo-rin nangyari a impatandaan nan Katawan kontamo.”

¹⁶ Nangapora hilay nan nako a pawpastol. Nakit la hi Maria tan hi Jose, tan yay anak a nakaira naor ha lalabangan.

¹⁷ Pa-maka-kit la ay imba-balita la ha tawtawo odtaw hinalita nan anghil konla tongkol konan yadtin anak.

¹⁸ Halban lan nakalngo ha imbalita lan pawpastol ay nag-ispanta.

¹⁹ Kot hi Maria, yadtin halban ay intanom na ha isip na tan toloy nan anlaman-lamanon.

²⁰ Hilay namaot a pawpastol ay nagbolta ha ampagpastolan la nin ampanayaw tan ampamori ha Dios bana ha halban bawbagay a nalngo tan na-kit la ayon ha impatandaan nan anghil konla.

Pinangalanan hi Jesus

²¹ Hin waloy awlo nay nan anak, kinogit la ya. Tan pinangalanan la yay naor Jesus ayon ha imbalita nan anghil ba-yo ya in-inaw.

Inawit hi Jesus ha Timplo

²² Hin naabot a panaon para gaw-on yay kapanogoan a inimbi koni Moises tongkol ha sirimonyan pa-manglinis nin a-say babayin nangabing, nako hi Maria tan hi Jose ha timplo ha Jerusalem para gaw-on la-rin. Inawit lay namaot hi Jesus para ida-ton la ya konan Dios a Katawan.

²³ Nga-min, ayon ha nakasolat a kapanogoan nan Katawan, "Yay primiron anak a lalaki ay itoring ikon nan Katawan."

²⁴ Namida-ton hilan loway manok-manok konan Katawan, ta ayon ha kapanogoan, yay babayin kapiyari nangabing ay dapat mamida-ton loway bato-bato o kari loway malago a kalapati.

²⁵ Hin ya-rin, main a-say lalaki ha Jerusalem a yay ngalan na kot Simeon. A-sa yan labah a tawo, maka-Dios tan ampana-gan ha kala-lato nan Ma-milipyas nin Israelita. Ampango-nawan yay namaot nin Masanton Ispirito nan Dios.

²⁶ Impatandaan ot Masanton Ispirito kona a kay ya mati anggan kay na ma-kit yay Cristo a impangako nan Katawan.

²⁷ Hin ya-rin ay pina-ka na yan Ispirito nan Dios hi Simeon ha timplo. Kanya hin inawit la hi Jesus itaw nin matoantawo na para gaw-on yay ayon ha kapanogoan nan Dios,

²⁸ binibi na ya ni Simeon. Bi-sa pinori na yay Dios, wana,

²⁹ “Katawan, hawanin ta nator anay pangako mo kongkon ma-magsirbi mo, malisway anay nakom kon mati,

³⁰ bana ta na-kit ana nin sarili kon mata yay Mamilipyas

³¹ a intatala mo para ha halban tawtawo.

³² Hiyay hawang ha kaisipan lan ambo Israelita tan karangalan komin Israelita a tawtawo mo.”

³³ Nag-ispanta hila ni Jose tan hi Maria bana ha bawbagay a imbalita ni Simeon tongkol koni Jesus.

³⁴ Hin ya-rin ay binindisyonan na hila ni Simeon, bi-sa wana koni Maria a nanay ni Jesus, “Tandaan mo: Yadtin anak a inhogo nan Dios ay pangibatan nin lako a Israelita a miparoka [ta kay hila tompol kona]. Balo ta lako anamaot a malipyas bana kona. A-sa yan pamilbian a naibat ha Dios, kot lako a mangontra kona. Kanya ma-patnagan yay doka a isip nin lako a tawo.

³⁵ Tan hika, bana ha mangyari kona ay makaranas kan kaloloan a bilang toyhokon ponyal ya-rin poso mo.”

³⁶ Hin ya-rin, main anamaot itaw ha timplo nin a-say propitan babayi a yay ngalan kot Ana. Anak ya ni Fanuel a ibat ha lipi ni Aser. Matokling yay nan labah hin ya-rin. Pito y taon hilan bongat ni-lamo nin kaambali na,

³⁷ ba-yo ya nabalo. Hawanin ay walompolo tan a-pat a taon yay na. Itaw yay na ampagpirmi ha timplo ta awlo-yabi yan ansomamba ha Dios nin main awit kada-dawat tan pa-magsakripisyon kay mangan.

³⁸ Hin ya-rin, dinomani yay namaot hi Ana ta nagpasalamat ya konan Dios a Katawan. Bisa imbalita na yay tongkol koni Jesus konlan halban tawtawo ha Jerusalem a ampana-gan ha pa-milibri nan Dios konla.

Hinomi-ban hi Jesus ha Nazaret

³⁹ Hin nayari lay na ni Jose tan hi Maria yay halban dapat lan gaw-on ayon ha kawka-panogoan nan Katawan, norong hilay na ha sarili lan babalin Nazaret, ha probinsyan Galilea.

⁴⁰ Ha maparah a olit, hi Jesus ay hinomi-ban nin manakom. Dinomonong yan labah tan angkalilikot yay Dios kona.

Hi Jesus ay Nagpaka-bati ha Jerusalem

⁴¹ Tinaon-taon ampako hilay matoantawo ni Jesus ha syodad Jerusalem para ha Pistan Pamakalibri.*

⁴² Hin labinloway taon ana hi Jesus, nako hilay naman ha Jerusalem ayon ha kaogalian la.

---

* **2:41 2:41** Pista orin nin pa-manomtom lan Israelita ha pa-milibri nan Dios konlan kapapo-papoan la ha pa-makaalipon ha Egipto.

⁴³ Pa-makayari pista, hin norong hilay na ay nagpaka-bati hi Jesus ha Jerusalem nin kay la tanda ni Jose tan ni nanay na.

⁴⁴ Hay wanla no kasabay ya nin laloman kawkalamoan la a amporong anamaot hin yarin. Kanya intoloy lay kala-lalako la nin nana-gaawlo. Hin tinomgon hila ta anyomabi na, pinastang la ya konlan kawkanayon la tan kawka-bilbi.

⁴⁵ Hin kay la ya ma-kit, nagbolta hila ha Jerusalem, para tingkapon ya itaw.

⁴⁶ Ikatlon awloy na hin na-kit la ya itaw ha timplo, nin ampaki-toklo konlan mawmaistron kapanogoan ta ampanglongo ya konla tan ampamastang.

⁴⁷ Halban lan ampakalngo kona ay ampag-ispanta ha katalinowan na tan ha aw-obat na.

⁴⁸ Hin na-kit la yan matoantawo na, nag-ispanta hila. Dinaniwan na ya ni nanay na, ta wana, “Anak ko, anongkot anodti ginwa mo komi? Ampag-aborido kami ni tatay mo ha paniningkap komo.”

⁴⁹ Kot wani Jesus konla, “Anongkot antingkapon moyo ko? Kay moyo doman tanda a iti ko dapat ha bali nin Ama ko?”

⁵⁰ Kot kay la naintindyan nin matoantawo na no anyay labay nan totolon.

⁵¹ Naki-ka yay na hi Jesus konla nin norong ha Nazaret. Pirmi yan mahonol konla. Hi Maria namaot ay intanom na ha isip na yay halban pawpangyayari.

⁵² Hi Jesus ay patoloy nin hinomi-ban tan dinomonong. Patoloy anamaot angkalilikot yay

Dios tan tawtawo kona.

3

Yay Pangangaral ni Juan Bautista

(Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Juan 1:19-28)

¹ Hin ya-rin a panaon ay ikalabinlimay taonan pamomoon ni Impirador Tiberio ha Roma; hi Poncio Pilato ay gobirnadador ha probinsyan Judea; hi Herodes Antipas ay ampag-ari ha probinsyan Galilea; hi Felipe a talakaka ni Ari Herodes Antipas ay ampamoon ha lawlogar nin Iturea tan Traconite; tan hi Lisantias ay ampamoon ha logar nin Abilinia.

² Hilay pinakapoon pari ha intiron Israel hin ya-rin ay hila hi Anas tan hi Caifas. Ya-rin yay panaon a hina-wayan nan Dios yay anak ni Zacarias a hi Juan a ampi-wan itaw ha disyirto.

³ Kanya nako ya nangaral ha intiron logar ha ka-libol nin Kabatwan Jordan ta imbalita na ha tawtawo a kailangan mi-pangombabali hila tan bokotan lay kawkasalanan la, tan pabaotismo pigaw patawaron na hilan Dios.

⁴ Konan yadtin pangangaral ni Juan Bautista ay pinomtog yay sinolat ha libro ni Propita Isaias, anodti wana,

“Itaw ha disyirto ay main malngo a ampamabalawbaw a bosis a wanan ialimbawa:

‘Iparihado moyoy pa-hal pagpa-wanan nan Katawan,

tan pa-hal itoyng moyoy dalanan na.*

---

* **3:4 3:4** Labay totolon: Iparihado moyoy kawkanakoman moyo, tan pangombabalyan moyoy kawkasalanan moyo ba-yo lomato yay Katawan.

⁵ Yay pa-hal nawnaglalô a logar ay tambagan, yay pa-hal bawbakil ay patagon, tan yay pa-hal tiko-tiko a dawdalan ay itoynong, bi-sa yay lobak-lobak a dawdalan ay pantayon.

⁶ Bi-sa ma-kit lan halban tawtawo a pa-milipyas nan Dios.’ ”

⁷ Hin ya-rin ay main malabong a tawon nako koni Juan para pabaotismo. Kot wana konla, “Mataktika kamon bilang olay. Hino wani komoyo a maka-pa-lilih kamo ha matindin hobhob nan Katawan a main awit parosa, no basta kamon bongat pabaotismo?

⁸ No talagan ampangombabali kamo, dapat ipa-kit moyo ha kagogwa kaabigan a binokotan moyoy nay main moyon kawkasalanan. Ando moyo isipon a kay na kamo parosawan nin Dios bana ta lawlipi na kamo ni Abraham. Ibalita ko komoyo, magawa nan Dios tawtawo odtin bawbato nin mag-in lawlipi ni Abraham [para mag-in ka-hagilyan moyo].

⁹ [Bana ta yay gawgawa moyo kot doka,] kaalimbawaan moyo ay kayon an-awagan anan payakol para pokanon ta balang poon kayon kay ampamongan labah a klasin bonga ay ampokanon ta poolan.”

¹⁰ Hawanin, wanlan hilay tawtawo koni Juan Bautista, “Anyan man no-nin a dapat min gaw-on?”

¹¹ “Oyay dapat moyon gaw-on,” obat ni Juan, “hinoman komoyo a main loway ayhing ay ibi nay a-sa ha homin. Tan hinoman a main pamangan ay mami yay namaot ha homin.”

¹² Main anamaot mawma-ni-non bowis a nako koni Juan para pabaotismo. Pinastang la yay namaot, wanla, “Maistro, anya may dapat min gaw-on?”

¹³ Wanan in-obat ni Juan, “Ando kamo manino nin sobra ha dapat moyon hi-nowon.”

¹⁴ Pinastang la yay namaot nin hawhondalo, wanla, “Hapay hikami, anya may gaw-on mi?”

Wani Juan konla, “Ando moyo abosowon a tawtawo o pwirsawon para pangwanan kwarta tan ando kamo mamarâ nin homin kaptogan. Dapat mag-in kamon kontinto ha swildo moyo.”

¹⁵ Hila-rin a tawtawo ay talagan ampakata-tagana lay kala-lato nan Cristo a impangako nan Dios, kanya an-isipon la no hi Juan ana doman ya-rin.

¹⁶ Kot wani Juan konlan halban, “Main lomato a mas makapangyayari kongko ta ni mangorkal kordon apin na ay ambo akon marapat. Ambaotismowan katamo nin lanom, kot yay lomato, hiyay mamaotismo komoyo nin Masanton Ispirito nan Dios tan nin apoy.

¹⁷ Kaalimbawaan na ay ma-ngalipar, tan hitamoy tawtawo ay pa-hal trigon nailik a aaliparan. Aliparan na tamô bi-sa ilimpoh nay pa-hal malinis anan trigo ha kamalig. Balo ta yay pa-hal apil ay poolan na ha apoy a homin pa-nga-lop.”

¹⁸ Anorin a pangangaral ni Juan nin Labah a Balita konlan tawtawo, tan lako ot a inwawali na konla.

¹⁹ Maskin hi Ari Herodes Antipas a ampamoon ha probinsyan Galilea ay sinita na bana ta impagkaambali na hi Herodias a kaambali nin

talakaka na a hi Felipe tan bana ha halban dawdoka a gi-ginwa na.

²⁰ Bi-sa, ya-rin a kawkasalanan nan ari ay na-pa-lahan ot hin impapriso na hi Juan.

Nagpabaotismo hi Jesus

(Mateo 3:13-17; Marcos 1:9-11)

²¹ Kot hin itaw ya ot hi Juan Bautista ha Kabatwan Jordan, a-say awlo, hin na-baotismowan nay na a halban tawtawo itaw, nako yay namaot nagpabaotismo hi Jesus. Pa-makayari, hin dinomawat hi Jesus ay naabriyan a langit.

²² Bi-sa inomaypa konay Masanton Ispirito nan Dios ha itsoran kalapati. Ba-yo wanan bosis nan Dios a naibat ha langit, “Hika a anlabyon kon Anak tan angkalilikot akon labah komo.”

Yay Lahi a Pinangibatan ni Jesus

(Mateo 1:1-17)

²³ Manga tolompolo a taon anay idad ni Jesus hin nag-ompisa yan nangaral. Ayon ha tanda lan tawtawo ay anak na ya ni Jose. Oyay listawan nin lahi a pinangibatan ni Jose:

²⁴ Hi Jose ay anak ni Eli, hi Eli ay anak ni Matat. Hi Matat ay anak ni Levi, hi Levi ay anak ni Melqui. Hi Melqui ay anak ni Jana, hi Jana ay anak ni Jose,

²⁵ hi Jose ay anak ni Matatias, hi Matatias ay anak ni Amos, hi Amos ay anak ni Nahum, hi Nahum ay anak ni Esli, hi Esli ay anak ni Nage,

²⁶ hi Nage ay anak ni Maat, hi Maat ay anak ni Matatias, hi Matatias ay anak ni Semei, hi Semei ay anak ni Jose, hi Jose ay anak ni Juda,

²⁷ hi Juda ay anak ni Joana, hi Joana ay anak ni Resa, hi Resa ay anak ni Zorobabel, hi Zorobabel ay anak ni Salatiel, hi Salatiel ay anak ni Neri,

²⁸ hi Neri ay anak ni Melqui, hi Melqui ay anak ni Adi, hi Adi ay anak ni Cosam, hi Cosam ay anak ni Elmodam, hi Elmodam ay anak ni Er,

²⁹ hi Er ay anak ni Josue, hi Josue ay anak ni Eliezer, hi Eliezer ay anak ni Jorim, hi Jorim ay anak ni Matat, hi Matat ay anak ni Levi,

³⁰ hi Levi ay anak ni Simeon, hi Simeon ay anak ni Juda, hi Juda ay anak ni Jose, hi Jose ay anak ni Jonan, hi Jonan ay anak ni Eliaquim,

³¹ hi Eliaquim ay anak ni Melea, hi Melea ay anak ni Mainan, hi Mainan ay anak ni Matata, hi Matata ay anak ni Natan, hi Natan ay anak ni David,

³² hi David ay anak ni Jesse, hi Jesse ay anak ni Obed, hi Obed ay anak ni Booz, hi Booz ay anak ni Salmon, hi Salmon ay anak ni Naason,

³³ hi Naason ay anak ni Aminadab, hi Aminadab ay anak ni Admin, hi Admin ay anak ni Arni, hi Arni ay anak ni Esrom, hi Esrom ay anak ni Fares, hi Fares ay anak ni Juda,

³⁴ hi Juda ay anak ni Jacob, hi Jacob ay anak ni Isaac, hi Isaac ay anak ni Abraham, hi Abraham ay anak ni Tare, hi Tare ay anak ni Nacor,

³⁵ hi Nacor ay anak ni Serug, hi Serug ay anak ni Ragau, hi Ragau ay anak ni Peleg, hi Peleg ay anak ni Heber, hi Heber ay anak ni Sala,

³⁶ hi Sala ay anak ni Cainan, hi Cainan ay anak ni Arfaxad, hi Arfaxad ay anak ni Sem, hi Sem ay anak ni Noe, hi Noe ay anak ni Lamec,

³⁷ hi Lamec ay anak ni Matusalem, hi Ma-

tusalem ay anak ni Enoc, hi Enoc ay anak ni Jared, hi Jared ay anak ni Mahalaleel, hi Mahalaleel ay anak ni Cainan,

³⁸ hi Cainan ay anak ni Enos, hi Enos ay anak ni Set, hi Set ay anak ni Adan, tan hi Adan ay maitoring anak nan Dios.

4

*Hin hi Jesus ay Tinokso ni Satanas
(Mateo 4:1-11; Marcos 1:12-13)*

¹ Hi Jesus ay pinango-nawan hosto nin Masanton Ispirito nan Dios hin inomalih ya ha Kabatwan Jordan. Bi-sa intandoro na yan mako ha disyirto.

² Lolog nan itaw nin a-pat a polo a awlo ay antoksowon na ya ni Satanas. Kay ya nangan konan ya-rin a panaon, kanya pa-makayari odti ay masyado yay nan mabitol.

³ Wani Satanas kona, “No talagan Anak na kan Dios, mandawan modtin bawbato a mag-in pa-mangan.”

⁴ Kot wanan in-obat ni Jesus kona, “Wana ha Masanton Kasolatan, ‘Ambo bongat ha pa-mangan mabyay a tawo, [nokay kailangan na syimpri a balang halita nan Dios.’ ”]

⁵ Pa-makayari ay inawit na ya ni Satanas ha a-say na-pakata-gay a logar, ta impatamolaw na kona nin maparah yay halban kawkaarian iti ha mondo.

⁶ Bi-sa wana koni Jesus, “Ibi ko komo yay kapangyarian nin mamoon ha halban ya-rin,

tan halban bawbagay a mangaganda ison. Ngamin, inimbi anadti kongko, kanya maibi kodti ha hinoman a labay kon biyan.

⁷ Kanya no somamba ka kongko ay maipagikon modtin halban.”

⁸ Kot wani Jesus kona, “[Paka-dayo ka kongko, Satanas, ta]* wana ha Masanton Kasolatan, ‘Sambawon moy Dios a Katawan mo tan hiyan bongat a pagsirbiwan mo.’ ”

⁹ Bi-sa inawit na ya ni Satanas ha syodad Jerusalem ta itaw na ya pina-dong ha pinakatoktok nin timplo. Bi-sa wanay naman kona, “No talagan Anak na kan Dios, magdadabo ka iti.

¹⁰ Total wana ha Masanton Kasolatan, ‘Ipabantayan na kan Dios konlan aw-anghil na para ingatan la ka.’

¹¹ tan:

‘Alalayan la ka,

Pigaw ni ayi mo kot kay mitiro ha bato.’ ”

¹² Kot wanan in-obat ni Jesus kona, “Nakasolat anamaot,

‘Ando mo hobokon a kapangyarian nan Dios a Katawan mo.’ ”

¹³ Hin nagawa nay na ni Satanas a halban paralan nin panonokso koni Jesus ay inomalih ya yapon ta nana-gan yan laloman tyansa.

*Nag-ompisan Nangaral hi Jesus ha Galilea
(Mateo 4:12-17; Marcos 1:14-15)*

¹⁴ Norong hi Jesus ha probinsyan Galilea nin iti kona yay kapangyarian nin Ispirito nan Dios. Yay balita tongkol kona ay nibantog ha intiron ka-libol nin ya-rin a logar.

¹⁵ Nangaral ya ha sawsinagoga a ampagsambawan la tan pinori la ya nin halban tawtawo.

*Kay Binilbi hi Jesus ha Babalin Nazaret
(Mateo 13:53-58; Marcos 6:1-6)*

¹⁶ Hawanin, norong hi Jesus ha Nazaret a babalin tinoboan na. Ayon ha kaogalian na, nako ya ha sinagoga nin Awlon Pa-mainawa nin Israelita. Hin ya-rin ay inomdong ya ha arapan lan tawtawo pigaw mamasan Halita nan Dios.

¹⁷ Yay inimbini basawon na ay yay libron sinolat ni Propita Isaias. Binoklat nadti ha partin main anodtin nakasolat:

¹⁸ “Yay Ispirito nan Dios ay iti kongko

Ta pinili na ko para mangaral nin labah a balita konlan mangairap.

Inhogo na ko [para biyan kaliswayan nakom hily main irap nakom,]*

para ipatandaan konlan aw-alipon a malibri hily na,

para paabigon hily bawbolag pigaw maka-kit hila,

para ilibri hily angkaapi ha pa-ngapi konla,

¹⁹ tan para ipamalita a nilomato anay panaon para ilipyas nan Katawan a tawtawo na.”

²⁰ Hawanin, hin nayari nan binasa ni Jesus odtaw ay nilolon nan oman, bi-sa in-orong konan ma-ngasiwa. Pa-makayari ay tinomoklo ya para mangaral. Halban tawtawo itaw ay anhilap kona.

²¹ Bi-sa wana konla, “Hawanin awlo ay pinomtog odtaw partin Masanton Kasolatan, lolog anlong-on moyo.”

22 Halban la itaw ay namori kona tan nag-ispanta ha kagandawan hawalita na. Kot wanla, “Ambo doman anak ni Jose orin?”

23 Kanya wani Jesus konla, “Sigoradon halitaon moyo kongko odtin kahalitaan, ‘Doktor, tambalon moy namaot a sarili mo.’ Kanya wamoyo, ‘Gaw-on moy namaot iti ha sarili tamon babali yay nalngo min ginwa mo ha Capernaum.’ ”

24 [Wana ot ni Jesus,] “Kot yay potog, ibalita ko komoyo, [ampangyari kongko hawanin yay kahalitaan:] Homin propita a antanggapon ha sarili nan logar.

25 Tanda moyodtin potog a nangyari hin panaon ni Propita Elias: Lako a babayin balo a mangairap iti ha nasyon tamon Israel, hin kay nangabagat nin toloy taon tan a-nom a bolan ta bi-sa nagkamain nin grabin bitil ha intiron nasyon.

26 Kot kay na inhogo Dios hi Propita Elias ha hinoman konla, nokay ha a-say babayin balo a taga laloman nasyon ha babalin Sarepta a hakop nin syodad Sidon.

27 Anorin syimpri hin panaon ni Propita Eliseo, lako konlan kaparan Israelita a main kitong. Kot homin konla a pinaabig nokay hi Naaman bongat a taga nasyon Siria.”

28 Hin nalngo la-rin, halban lan nititipon itaw ha loob nin sinagoga ay masyado hilan nagolo kona.

29 Inomdong hila ta pwinirsa la yan inlikol ta bi-sa inawit ha toktok nin bakil a kamainan nin babali la ta idabo la ya komon ha bongaw.

30 Kot yay ginwa ni Jesus ay nagpa-wan ya ha

botlay la ta inomalih ya.

Pinalayah ni Jesus yay Doka a Ispirito ha A-say Lalaki
(*Marcos 1:21-28*)

³¹ Hawanin, nako hi Jesus ha Capernaum a a-say babali nin probinsyan Galilea. Ampangaral ya itaw ha sinagoga no Awlon Pa-mainawa.

³² Naka-ngap hilay tawtawo ha klasin pa-noro na ta yay hawhalita na ay main awit kapangyarian.

³³ Hin ya-rin, itaw ha loob nin sinagoga ay main a-say lalaki a nilooban nin doka a ispirito a bigla inomaghaw.

³⁴ Wana, “Po-layan mo kami. Anyay pakiomon mo komi, Jesus a taga Nazaret? Parosawan mo kami na doman? Tanda ko a hika yay Banal a inhogo nan Dios.”

³⁵ Kot hinaar na ya ni Jesus, wana, “Mamakatinok ka, tan omalih ka kona!” Intomba nan doka a ispirito yay lalaki ha arapan lan tawtawo, ba-yo ya inomalih kona, balo ta kay na ya hinakitan.

³⁶ Naka-ngap a halban tawtawo itaw, tan wanla ha a-sa tan a-sa, “Anyay klasin totoro odti? Main yan awtoridad tan kapangyarian! Angkamandawan na hilay dawdoka a ispirito ta anomalih hila.”

³⁷ Bi-sa yay balita tongkol koni Jesus ay nibantog ha intiron ka-libol nin ya-rin babalin Capernaum.

Pinaabig ni Jesus a Tawtawo
(*Mateo 8:14-17; Marcos 1:29-34*)

³⁸ Pa-makayari nan pinalayah ni Jesus yadtaw doka a ispirito ay inomalih ya ha sinagoga ta naki-ka ya ha bali ni Simon. Hin ya-rin, mata-gay a pa-nga-mot nin katyangan ni Simon, kanya impaki-totol la koni Jesus a paabigon na ya.

³⁹ Inomdong hi Jesus ha dani nan babayi, bisa inmanda na a maalih a main nan pa-nga-mot. Inomabig yay naor, kanya antimano nibangon ya ta sinirbiwan na hilay na hi Jesus.

⁴⁰ Hin nayari anay Awlon Pa-mainawa, ta hinomlop anay awlo, halban main masakit maskin anyamay klasin masakit la ay inawit koni Jesus nin hilay kawkalamoan la ha bali. Bi-sa imparna ni Jesus a gamot na ha balang a-sa konla ta pinaabig na hila.

⁴¹ Main anamaot lako a tawtawon nilooban nin dawdoka a ispirito. Hin ya-rin a ampalayahon ni Jesus a dawdoka a ispirito ay wanlan aniaaghaw, “Hika yay Cristo a Anak nan Dios.” Kot hinaar na hila ni Jesus ta kay na labay a manalita hila ta tanda la a hiya yay Cristo.

Nangaral hi Jesus ha Sawsinagoga (Marcos 1:35-39)

⁴² Hin bandan boklah, inomalih hi Jesus ta nako ya ha a-say logar a homin katawo-tawo. Tiningkap la yan tawtawo. Bi-sa hin na-kit la ya ay impaki-totol la a ando ya omalih itaw konla.

⁴³ Kot wani Jesus konla, “Kailangan ipangaral koy namaot ha lawlaloman babali yay Labah a Balita tongkol ha pa-mag-ari nan Dios, ta yadti a pinanogoan kongko.”

44 Nako yay naor hi Jesus ha lawlogar nin probinsyan Galilea ta nangaral ya itaw ha sawsi-nagoga.

5

Hilay O-nan Dawdisipolos ni Jesus (Mateo 4:18-22; Marcos 1:16-20)

¹ A-say awlo, itaw hi Jesus ha liglig Alindayat Genesaret. Ampipoporporan la yan tawtawo ta labay lan malngo a halita nan Dios a an-ipangaral na.

² Na-kit ni Jesus a main loway baloto a nakadoong ha liglig alindayat. Hilay maninilay a main ikon nin yadtaw loway baloto ay nakalakah ana, tan an-iwahwah lay nay aw-ikot la.

³ Nilomolan hi Jesus konan yay baloto a ikon ni Simon. Impaki-totol na kona a idayô naldi nin daoto ha liglig. Tinomoklo hi Jesus ha baloto bisa nanoro yay na konlan tawtawo.

⁴ Hin nayari yan nanoro, wana koni Simon, “Mako kamo ha malalo ta idabo moyoy aw-ikot moyo pigaw makakwa kamon kawkonâ.”

⁵ Kot wani Simon koni Jesus, “Maistro, nikakayabi kamin nanilay kot homin kamin nakwa. Kot bana ta hinalita mo, idabo mi naman a aw-ikot.”

⁶ Hin naidabo lay naor a aw-ikot, nakakwa hilan golpin konâ, kanya halos magi-nit a ikot la.

⁷ Kinawoy lay kawkalamoan la a itaw ha a-sa ot a baloto para patambay. Kanya nako hilay naor. Napno lay loway baloto nin kawkonâ anggan halos lomdog hila.

⁸ Hin na-kit na-rin ni Simon Pedro ay nanalimokor ya koni Jesus, wana, “Katawan, pakadayo ka kongko ta a-sa kon makasalanan.”

⁹ Na-halita na-rin bana ta nag-ispanta ya, pati hilay halban kalamoan na, ha golpin kona a nakwa la.

¹⁰ Hila man a kasosyo nan hi Santiago tan hi Juan a awa-nak ni Zebedeo ay nag-ispantay namaot. Wani Jesus koni Simon, “Ando ka malimo ta paibat hawanin ay pa-hal manilay kan tawtawo para tompol hila kongko.”

¹¹ Hin nailiglig lay bawbaloto la, imbati lay halban ta hinomonol hilay na koni Jesus.

*Pinaabig ni Jesus a Lalakin Main Kitong
(Mateo 8:1-4; Marcos 1:40-45)*

¹² A-say awlo, hin itaw ya hi Jesus ha a-say babali, main nako kona nin a-say lalakin pono kitong a lalaman na. Pa-maka-kit na koni Jesus, nanalimokor yan palokob ha arapan na. Nagpasi-singa-ro ya, wana, “Maistro, no labayon mo, ma-paabig mo ko.”

¹³ Imparna ni Jesus a gamot na kona, wana, “Labay ko. Omabig kay na!” Antimanoy naor, inomabig ya.

¹⁴ Binibilinan na ya ni Jesus nin ando na ibabalita yadti ha hinoman. Nokay wana kona, “Magdiritso ka ha pari ha Jerusalem pigaw mapaptogan nan inomabig kay na. Mangawit kan ida-ton mo para ha sirimonyan pa-manglinis ayon ha impanogo ni Moises a pamilbian lan tawtawo a labah kay na.”

¹⁵ Anodtaw pa man, laloy na ingat nibantog a balita tongkol koni Jesus. Kanya golpin tawon ampako kona para manglongo tan para paabigon na hila ha mawmasakit la.

¹⁶ Kot mabotbot yan ampoma-lilih hi Jesus konlan tawtawo ta ampako ya ha logar a ambo matawo ta andomawat ha Dios.

Pinaabig ni Jesus a Lalakin Paralitiko
(Mateo 9:1-8; Marcos 2:1-12)

¹⁷ Ninghan, hin ampanoro hi Jesus, main omnoy paw-Pariseo tan mawmaistron kapanogoan a naki-toklo itaw. Main konla a ibat ha bawbaryon probinsyan Galilea, tan bawbaryon probinsyan Judea, tan main anamaot ibat ha syodad Jerusalem. Iti koni Jesus yay kapangyarian nan Dios a Katawan, kanya angka-paabig na hilay main masakit.

¹⁸ Main nakalato nin omnoy lalaki, awit lay a-say lalakin paralitiko nin iti ha an-iraan na. Nangingkap hilan paralan para mailoob la ya ha bali tan maipaka-dani koni Jesus.

¹⁹ Kot kay la nagawa bana ha kalakan tawo. Kanya noli hila ha bobongan ta nanglobot hila ha tobon ni Jesus. Bi-sa in-ogoh lay paralitiko nin iti ha an-iraan na ha arapan ni Jesus.

²⁰ Hin na-kit ni Jesus no pa-no ka-got a main lan katotpol, wana konan paralitiko, "Amigo, pinatawad koy nay kawkasalanan mo."

²¹ Hilay mawmaistron kapanogoan tan paw-Pariseo itaw ay wanla ha lalo nakom la, "Hino ya kot ta an-ipantay nay sarili na ha Dios, anta Dios bongat a ampaka-patawad nin kawkasalanan?"

²² Palibhasay tanda ni Jesus a laman isip la, wana konla, “Anongkot anorin a an-isipon moyo?”

²³ Anya kot yay mas maganoh gaw-on [maskin homin kapangyarian], yay halitaon konan paralitiko, ‘Pinatawad koy nay kawkasalanan mo,’ o yay halitaon kona, ‘Mibangon ka ta lomalako ka’?

²⁴ Ipa-kit ko komoyo hawanin ha pa-maabig ko konan yadtin tawo a hiko a Naglalaman Tawo* ay main akoy namaot kapangyarian mag-patawad nin kawkasalanan iti ha lota.” Bi-sa wana konan paralitiko, “An-imanda ko komo: Mibangon ka, kowon moy an-iraan mo ta morong kay na.”

²⁵ Antimano, nibangon yay naor nin angka-kit lan halban tawtawo itaw. Bi-sa kinwa nay iniraan na ta norong ya nin ampamori ha Dios.

²⁶ Naka-ngap hilay halban ampangimaton, pinori la yay Dios, tan nagkamain hila ot hoston kali-mowan kona. Wanla ha a-sa tan a-sa, “Talagan kapa-paispantay na-kit tamon nangyari hawanin awlo.”

*Pa-na-way ni Jesus koni Levi
(Mateo 9:9-13; Marcos 2:13-17)*

²⁷ Pa-makayari ay inomalih hi Jesus itaw. Ha kala-lalako na, main yan na-kit a-say ma-ninon bowis a yay ngalan kot Levi a antoklo ha opisinan ampamayaran bowis. Wani Jesus kona, “Homonal ka kongko.”

---

* **5:24 5:24** Kada ibalita ni Jesus “hiko a Naglalaman Tawo” ha Griego: “yay Anak nin Tawo.”

²⁸ Inomdong yay naor, imbati nay halban ta hinomonol yay na koni Jesus.

²⁹ Bi-sa naghanda yan mahi-ban a handaan ha bali na para koni Jesus. Kalakan ma-ni-non bowis [a mangahaol] tan laloma ot a tawtawo a kalamo lan ampangan hin ya-rin.

³⁰ Main paw-Pariseo tan kawkalamoan la a mawmaistron kapanogoan a naka-kit konla. Ni-panalamorom hila, ta bi-sa wanla konlan dawdisipolos ni Jesus, “Anongkot ampakirongo kamon mangan tan minom konlan ma-ni-non bowis tan laloma ot a tawtawon makasalanan?”

³¹ Wanan in-obat ni Jesus konla a imparalan ha alimbawa, “Ambo hilay mawmaligsa a ampangailangan nin doktor, nokay hilay mawmain masakit.

³² Anorin kapara kongko, yay pa-mako ko iti ay ambo para ha-wayan hilay hay wanla lawlabah hilan tawo, nokay para paombabalyon hilay mawmakasalanan.”

Yay Tongkol ha Pa-magsakripisyon Kay Mangan

(Mateo 9:14-17; Marcos 2:18-22)

³³ Hawanin, main namastang koni Jesus, wanla, “Hilay antoroan ni Juan ay mabotbot ampagsakripisyon kay mangan, tan mabotbot andomawat, tan anorin anamaot kapara konlan hilay antoroan lan Pariseo. Anongkot hilay dawdisipolos mo ay ampangan tan ampinom maskin anyakamay awlo?”

³⁴ Inobat na hila ni Jesus [nin in-alimbawa nay sarili na ha a-say nobyo], wana, “Magawa moyo doman nin kay biyan pa-mangan hilay

kombidado ha kahal lo-gan kalamoan la yay nobyo?

³⁵ Balo ta lomato yay panaon a ambo la yay nan kalamoan a nobyo, ison hilay na magsakripisyon kay mangan.”

³⁶ Bi-sa imparalan ni Jesus ha [aw-]alimbawa [a yay ba-yon totoro na ay ambo dapat ilamo ha naiknawan a kaogalian nin rilihyon a bilang ha pa-magsakripisyon kay mangan tan laloma ot,] ta wana, “Homin manira nin ba-yon ayhing para italo-nob anan bongat ha lapok anan ayhing. Ta no gaw-on na-rin, mahira yay ba-yon ayhing bi-sa yay intalo-nob a ba-yo ay kay syimpri mibagay ha lapok anan ayhing.

³⁷ Anorin anamaot kapara, kay an-igwa a ba-yon alak a ampag-alsa ot ha pamigwaan a lapok a katat. Ta no anorin a gaw-on, ha kaaalsa nan ba-yon alak ay lomtoh yay pinamigwaan, masayang yay alak, tan mahira ot yay pinamigwaan.

³⁸ Kailangan yay ba-yon alak a ampag-alsa ot ay itobong ha ba-yon pamigwaan pigaw parihon kay masayang.”

³⁹ Wana ot ni Jesus nin in-alimbawa, “Homin anamaot tawon naka-taway nin tinaonan a alak a tampol malabay nin alak a ba-yon gawa, ta para kona ay mas malahap yay tinaonan.”

6

*Tongkol ha Awlon Pa-mainawa
(Mateo 12:1-8; Marcos 2:23-28)*

¹ Hin homonol a Awlon Pa-mainawa lan aw-Israelita, nagpa-wan hi Jesus tan hilay dawdisipolos na ha bowat. Nangto hilay dawdisipolos nin trigo, bi-sa la piniri-piri ta kinan.

² Kot main paw-Pariseo a naka-kit konla, kanya wanla, “Anongkot anorin a anggaw-on moyo, anta bawal orin ha Awlon Pa-mainawa [ta antoring trabaho]?”

³ Kot wanan in-obat ni Jesus, “Ambo doman nabasa moyodtaw ginwa ni David tan hilay kawkalamoan na hin mabitol hilay na?”

⁴ Ambo doman nilomoob ya ha impagka-bali nan Dios, tan kinwa na yay tinapay a inda-ton ha Dios [a inimbi nan pari kona], ta nangan ya pati hilay kawkalamoan na a binyan nay namaot? Bawal komon ayon ha kapanogoan nan Dios a kanon ladtaw bana ta para bongat ha pawpari. Kot ambo anan bawal ta inimbi naor konla.”

⁵ Bi-sa wana ot ni Jesus konla, “Hiko a Naglalaman Tawo a makaolay no anyay dapat ha Awlon Pa-mainawa.”

Pinaabig ni Jesus a A-say Lalakin Paralitikoy Gamot

(Mateo 12:9-14; Marcos 3:1-6)

⁶ Hin a-say naman a Awlon Pa-mainawa, nako hi Jesus ha sinagoga ta nanoro ya. Hin ya-rin ay main a-say lalaki itaw a paralitikoy wanan gamot.

⁷ Hilay mawmaistron kapanogoan tan hildadtaw paw-Pariseo ay amba-bantayan la hi Jesus, no mamaabig ya ha Awlon Pa-mainawa pigaw main hilan maikaso laban kona.

⁸ Kot tanda ni Jesus yay an-isipon la, kanya wana konan lalakin paralitikoy gamot, “Mako ka-ti ha arapan.” Kanya nako ya ta inomdong ha arapan.

⁹ Hawanin, wani Jesus konlan tawtawo itaw, “Main akon pastang komoyo: Anyay dapat gaw-on ha Awlon Pa-mainawa ayon ha kawka-panogoan nan Dios, gomawa labah o gomawa doka? Mamilipyas biyay o mangmati?”

¹⁰ Hin ya-rin ay hinilap na hilay halban, bisa wana konan lalakin paralitikoy gamot, “Ipa-nat moy gamot mo.” Impa-nat nay naor, kanya antimano inomabig a gamot na ta nag-in anan bilang ha dobali.

¹¹ Inomamot a olo lan mawmaistron kapanogoan tan paw-Pariseo, kanya pinipapanowan la no anyay dapat lan gaw-on koni Jesus.

*Hilay Labinloway Apostolis a Pinili ni Jesus
(Mateo 10:1-4; Marcos 3:13-19; Gawgawa 1:13)*

¹² Hin ya-rin ay nako hi Jesus ha a-say bakil para domawat. Nikakayabi ya itaw nin dinomawat ha Dios.

¹³ Kinadilapan, hina-wayan na hilay daw-disipolos na ta namili ya konla nin labinlowa a hina-wayan nan aw-apostolis [labay totolon ihohogo].

¹⁴ Hila ay hi Simon a pinangalanan nan Pedro, hi Andres a talakaka nan yadtin hi Pedro, hi Santiago, hi Juan, hi Felipe, hi Bartolome,

¹⁵ hi Mateo, hi Tomas, hi Santiago a anak ni Alfeo, hi Simon a mainakit ha nasyon Israel,

16 hi Judas a anak ni Santiago, tan hi Judas Iscariote a nagtraidor koni Jesus.

Nangaral tan Namaabig hi Jesus
(Mateo 4:23-25; Marcos 3:7-12)

17 Pa-makayari odtaw ay nilomoyhon hilay na ni Jesus ibat ha bakil. Tinomgon hila itaw ha kapatagan a pinitiponan nin lako ot a dawdisipolos na, tan golpin tawo a ibat ha intiron probinsyan Judea, ha syodad Jerusalem, tan ha loway syodad Tiro tan Sidon ha liglig ambay. Nako hila itaw hin ya-rin para manglongo nin totoro ni Jesus tan para paabigon na hila ha main lan masakit.

18 Hiladtaw nilooban dawdoka a ispirito ay inomabig ta pinalayah ni Jesus yay dawdoka a ispirito konla.

19 Halban anamaot tawtawo itaw a main masakit ay nagpilit nin maaptoh hi Jesus, ta tanda la a main kapangyarian a angkaibat kona. Kanya halban nangaptoh kona ay inomabig.

Hilay Tawtawon An-itoring Makalma
(Mateo 5:1-12)

20 Na-paongganan, hinilap ni Jesus hilay dawdisipolos na, bi-sa wana konla,
“Makalma kamoy mawmairap
ta kabilang kamo konlan ampag-arian nan
Dios.

21 Makalma kamoy angka-bitilan hawanin ta pabhoyon na kamon Dios.
Makalma kamoy anlomolo hawanin
ta paligawon na kamon Dios.

22 Makalma kamo no bana ha kaho-honol moyo kongko a Naglalaman Tawo ay antiplonon

la kamon tawtawo, an-ipoyra ha main lan gawgropo, amparorokaon, o an-itoring dawdoka a tawo.

²³ Ha awlon anggaw-on ladti komoyo, lomilikot kamo tan lomokho ha kaligawan ta isipon moyo a mahi-ban a itobalo nan Dios komoyo ha langit. Tan isipon moyo a yay anggaw-on lan doka komoyo hawanin ay ginwa anamaot nin kawkapapo-papoan la konlan pawpropita nan Dios hin o-nan panaon.

²⁴ Kot, ka-ka-roy ogotan moyo, hikamo a mawmayaman hawanin
ta nangonswilo kamoy na iti ha lota.

²⁵ Ka-ka-roy namaot a ogotan moyo, hikamo a ampi-pora-pora hawanin
ta ma-bitilan kamo.

Ka-ka-roy namaot a ogotan moyo, hikamo a ampi-pag-omlih hawanin
ta lomolo kamo tan tomangih.

²⁶ “Ka-ka-roy namaot a ogotan moyo, no amporiwon la kamo nin halos halban tawo, ta ison lomwah a bilang kamo konlan ampagkonwari pawpropita nan Dios hin o-nan panaon, a pinori namaot nin kawkapapo-papoan lan hilarin tawtawon ampamori komoyo hawanin.”

Labyon Hilay Angkomontra Komoyo
(Mateo 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Kot hikamo a ampanglongo kongko,” [wanan impagpatoloy ni Jesus,] “oyay ibalita ko komoyo: Labyon moyo maskin hilay angkomontra komoyo tan pangwaan moyon abig hilay ampaniplon komoyo.

²⁸ Idawat moyo hilay ampamihompa komoyo a payabolan na hilan Dios nin abig, tan anorin kapara, idawat moyoy namaot hilay ampanadamsak komoyo.

²⁹ Alimbawa, no main nanampal komo, ipatampal mo ot a dobali nin lopa mo. Bi-sa, no main ampanamham nin alimonmon mo, ibi moy na ingat pati ayhing mo.

³⁰ Mami ka ha balang ampakirawat komo. Tan no wari man ta main nangwa nin kama-main mo, ando moy na balawion.

³¹ Yay bawbagay a labay moyon gaw-on la komoyo nin kapara ay yadtaw anamaot a dapat moyon gaw-on konla.

³² “No wari ta hila bongat a ampanglabi komoyo a anlabyon moyo, marapat kamo wari poriwon? Hila man a mawmakasalanan ay anlabyon lay namaot hilay ampanglabi konla.

³³ A-sa ot, no hiladtaw bongat anggomwa abig komoyo a pangwaan moyon abig, marapat kamo wari poriwon? Hila man a mawmakasalanan ay anorin syimpri a anggaw-on la.

³⁴ No ampama-ram kamon bongat konlan hiladtaw a ampasimalaan moyon makabayar komoyo, marapat kamo wari poriwon? Hila man a mawmakasalanan ay ampamaotang hila syimpri konlan kapara lan makasalanan, no tanda la a makabayar hila.

³⁵ Kot hikamo, labyon moyo maski hilay angkomontra komoyo, pangwaan moyo hilan abig, tan mama-ram kamo nin kay omasa ha anyakaman a kabayaran. No gaw-on moyorin, magkamain kamon mahi-ban a tobalo ibat

ha Dios. Bi-sa ma-bilbi a hikamo kot awa-nak nan sangkata-ta-gayan a Dios, bana ta labah ya maski konlan dawdoka a tawo tan konlan kay ambomilbi otang nakom.

³⁶ Kanya dapat mag-in kamon maingangarowon a bilang konan Ama moyo ha langit.”

Ambo Labah Manosga

(Mateo 7:1-5)

³⁷ “Ando kamo manosga ha kapara moyo pigaw kay na kamo hosgawon nin Dios ha lomato a panaon. Ando moyo halitaon a yay a-say tawo kot dapat parosawan nan Dios, pigaw kay na kamo parosawan nin Dios. Patawaron moyo hilay kapara moyo pigaw patawaron na kamoy namaot Dios.

³⁸ Mami kamo ha kapara moyo ta biyan na kamoy namaot Dios. Tan yay pa-mami na komoyo ay pa-hal hoston hokat, pino-porpor tan niyo-yogyog, bi-sa ponoon ot anggan mila-labwa. Kanya no pa-noy trato moyo ha kapara ay anorin anamaot a gaw-on nan Dios komoyo.”

³⁹ Hin ya-rin ay nami ya ot nin alimbawa hi Jesus, wana, “Makapangakay wari a a-say bolag ha kapara nan bolag? Ambo doman no gaw-on na-rin ay pariho hilan madabo ha kanal?

⁴⁰ Yay antoroan ay ambo yan mata-gay ha maestro na. Kot no ma-toroan yan hosto ay mag-in yan bilang konan maestro na.

⁴¹ “Halako mon angka-sikaso a pa-hal makalog a poling nin kapara mo, anta yay pa-hal mahiban a kayo ha mata mo kot kay mo angka-sikaso?

⁴² Dapat mo wari halitaon, ‘Talakaka, ipaalih mo kongkoy poling mo,’ anta hika, ni kay mo

angka-sikaso a pa-hal mahi-ban a kayo ha mata mo? Ampiabig-abig ka! Kailangan alihon mo yapon yay pa-hal mahi-ban a kayo ha mata mo pigaw maka-kit kan labah, ta bi-sa maalih moy pa-hal makalog a poling nin kapara mo.”

*Ha Bonga Ma-bilbi no Labah o Doka
(Mateo 7:16-20; 12:33-35)*

⁴³ [Wana ot ni Jesus nin in-alimbawa,] “Ha kawkayon angka-kan a bonga, homin labah a klasi a ampamongan doka. Anorin anamaot kapara ha doka a klasin kayo, homin syimprin ampamongan labah a klasi.

⁴⁴ Balang klasin kayo ay ma-bilbi ha klasin bonga na. Yay bongan igos ay kay ya ampotiwon ha poon aroma.* Anorin anamaot kapara, kay ampotiwon a bongan obas ha poon kokoh posa.

⁴⁵ Anorin ot bongat syimpri ha tawo. Yay labah a tawo ay ampakapamin kaabigan ibat ha lawlabah a aral a natipon na ha main nan kanakoman. Kot yay doka a tawo ay karokaan a angkaibi na ibat ha dawdoka a natipon na ha main nan kanakoman. Nga-min, no anyay laman nin kaisipan, lomwah ta lomwah ha boboy.”

*Loway Klasin Tawo a Ampama-dong Bali
(Mateo 7:24-27)*

⁴⁶ [Wana ot ni Jesus,] “Anongkot anha-wayan moyo kon ‘Katawan, Katawan’, anta kay moyoy namaot anhonolon a anhalitaon ko komoyo?

---

* **6:44 6:44** Ha Griego: loway klasin tanaman a marowih.

⁴⁷ Ibalita ko komoyo no ayti maiparis yay tawon andomani kongko, ampanglongo tan an-homonol ha hawhalita ko:

⁴⁸ Kaalimbawaan na ay a-say tawon ampama-dong bali. Yay ginwa na yapon ay nangotkot yan malalo anggan naabot a bato ta bi-sa ison na impondasyon a bali. Kanya hin nagbaha tan inagohan makhaw a lanom yay bali, kay nayogo ta nakapondasyon naor ha bato.

⁴⁹ Kot yay ampanglongo bongat nin hawhalita ko, balo ta kay na anhonolon ay bilang ha a-say tawon nama-dong bali nin homin pondasyon ta basta impa-dong ha lota. Kanya hin nagbaha tan inagohan makhaw a lanom yay bali, antimano natomba kanya grabi a pa-makahira.”

7

Pinaabig ni Jesus yay Alila nan Kapitan Hondalo nin Roma (Mateo 8:5-13)

¹ Hin nayari nan intoro ni Jesus odtin halban konlan tawtawo, norong ya ha babalin Capernaum.

² Itaw ay main a-say dayowan a kapitan hondalo nin Roma. Main yan a-say alila a mabli kona a hin ya-rin ay ampagmasakit tan magay na mati.

³ Hin na-tandaan nan yadtin kapitan yay tongkol koni Jesus, nanogo ya nin omnoy Israelita a pawpoon nin ya-rin a babali, para ipaki-totol koni Jesus a kaon nay alila na para paabigon.

⁴ Hin kina la hi Jesus ay impasi-singa-ro lan labah a nakom a paabigon na yay alila nan

kapitan, ta wanla, “Yadtin kapitan ay marapat yan tambayan.

⁵ Nga-min, malabi ya kontamon aw-Israelita tan impama-dong na tamon sinagoga.”

⁶ Hawanin, naki-ka hi Jesus konla. Hin madani hilay na ha bali, nanogo yay kapitan nin omnoy amigo na para homakbat koni Jesus ta impabalita nay anodti: “Maistro, ando kay na kano mag-abala nin omabot ha bali nan kapitan, ta ambo ya kanon karapat-dapat kaon ha bali na.

⁷ Ni homakbat komo ay ambo ya kanon karapat-dapat. Basta manalita ka tana kano a omabig a alila na ta omabig ya man.

⁸ Nga-min, hiya man kano ay main yan poon tan main yay namaot ga-got a hawhondalo. No wana kano ha a-say hondalo na, ‘Mako ka itaw!’ mako ya. No wanay namaot ha a-sa, ‘Mako ka ita!’ mako ya syimpri. Anorin anamaot kapara ha alila na, no wana konay, ‘Gaw-on modti!’ gaw-on na.”

⁹ Naka-ngap hi Jesus hin nalngo na-rin. Hawanin, inomarap ya konlan malabong a tawon an-omaloyon kona, ta wana, “Oyay ibalita ko komoyo: Ni kontamon Israelita ay homin ako ot na-kit a main anorin kakhaw a katotpol.”

¹⁰ Hin nagbolta hilay na ha bali hiladtaw inhogo nan kapitan, na-lato lay naor a inomabig anay alila na.

*Pinaorong Nabyay ni Jesus yay Anak a Lalaki
nin A-say Babayin Balo*

¹¹ Kay naboyot, nako ya hi Jesus ha babalin Nain, kalamo hilay dawdisipolos na tan lako ot a tawo.

¹² Hin madani hilay na ha poltan padir nin babali, naka-hakbat hilan malabong a tawon ampakipanabon. Yay nati ay a-say lalaki a kasyasyan anak nin a-say babayin balo.

¹³ Hin na-kit ni Jesus yay babayin balo, naingarowan na ya. Kanya wana kona, “Ando kay na tomangih.”

¹⁴ Bi-sa dinomani hi Jesus ha longon ta ginagotan nadi. Kanya tinomgon hilay ampamalatay. Hawanin, wani Jesus konan nati, “Ali ko, an-imanda ko komo, mibangon ka!”

¹⁵ Nibangon anaor a nati tan nanalita. Bi-sa inimbi na ya ni Jesus konan nanay na.

¹⁶ Halban la itaw ay naka-ngap tan pinori la yay Dios, wanla, “A-say makapangyayarin propita nan Dios a nilomato kontamo. Iningarowan na tamon Dios hitamoy tawtawo na.”

¹⁷ Hin ya-rin ay nibantog ha intiron probinsyan Judea tan ha kawka-danin logar yadtin balita tongkol koni Jesus.

*Hi Jesus tan hi Juan Bautista
(Mateo 11:2-19)*

¹⁸ [Hin ya-rin ay nakapriso hi Juan Bautista.] Imbalita la kona nin hilay tinoroan na a halban bawbagay a anggaw-on ni Jesus.

¹⁹ Kanya pinadani ni Juan a lowa konlan tinoroan na ta inhogo na hilan mamastang koni Jesus nin anodti, “Hikay na doman odtaw

ampalatoon a ihogo nan Dios, o main ot doman laloman taga-nan?”

²⁰ Pa-makalato lan hilay loway inhogo ni Juan Bautista koni Jesus, wanlan imbalita, “Inhogo na kami ni Juan para pastangon no hikay na doman kano odtaw ampalatoon a ihogo nan Dios, o main ot doman laloman taga-nan?”

²¹ Hin ya-rin ay ampamaabig hi Jesus nin lako a tawon main masakit tan dipirinsya. Pina-palayah nay namaot a dawdoka a ispirito konlan hilay nangaloloban, tan pina-paabig nay bawbolag pigaw hila maka-kit.

²² Bi-sa wanan in-obat ni Jesus konlan inhogo ni Juan, “Magbolta kamo koni Juan ta ibalita moyoy na-kit tan nalngo moyo: Hilay bawbolag ay ampaka-kit ana, hilay lawlombo ampakalalakoy na, hilay main masakit kitong ampaabigon ana, hilay tawtolok ampakalngo ana, main ni-kati a ampaorongon mabyay, tan hilay mangairap ay an-abotan anan Labah a Balita tongkol ha pa-mag-ari nan Dios.

²³ Ibalita moyoy namaot a makalma yay tawon kay ampagdoda a hikoy inhogo nan Dios.”

²⁴ Hin inomalih hilay nay inhogo ni Juan Bautista, main yan imbalita hi Jesus konlan malabong a tawo itaw tongkol koni Juan, wana, “Hin nako kamo koni Juan itaw ha disyrto, anya kot a labay moyon ma-kit? Tawo doman a paba-yo-ba-yoy isip a bilang ha talaib a ampaki-ki-ka ha lopot? Ambo yan anorin.

²⁵ Anya kot talagay labay moyon ma-kit? Tawo doman a nakaholot nin primira klasin doloh?

Ambo anorin a na-kit moyo itaw, ta hilay naka-holot nin magandan klasi tan ampagbiyay ha kainomayan ay itaw hila ma-kit ha palasyo a an-iwanan ari.

²⁶ Anya no-nin a kina moyon biniliw itaw? Ambo doman a-say propita a mangangaral nan Dios? Ibalita ko komoyo a maholok ot ha a-say propita a na-kit moyo.

²⁷ Nga-min, hi Juan yadtaw antokoyon ha Masanton Kasolatan a wanan Dios, 'Main akon ihogo nin mo-na komo A mamiparihadon kanakoman lan tawtawo para ha main mon kala-lato.'

²⁸ "Ibalita ko komoyo, ha halban tawon impangabing, homin ot propitan homolok koni Juan. Anorin man, maskin yay tawon an-ibilang nin pinakamaaypa konlan ampag-arian nan Dios ay holok ot koni Juan.

²⁹ "Halban lan tawtawo a nanglongo koni Juan, pati hilay ma-ni-non bowis ay binilbi la a tama yay Dios ha kawkapanogoan na, kanya nagpabaotismo hila koni Juan.

³⁰ Kot hilay paw-Pariseo tan mawmaistron kapanogoan ay tinanggiwan lay plano nan Dios ha main lan biyay ta kay hila nagpabaotismo koni Juan."

³¹ Bi-sa wana ot ni Jesus a Katawan, "Ayti ko kari iparis a tawtawo nin yadtin panaon? Anyay kaalimbawaan la?

³² Bilang hilan awa-nak a ampiikap ha plasa a angkasora ha kawkaikap la, a wanla, 'Ampanogtog kami para komoyo, kot kay moyo labay bomayli!

Ampiaanito-anito kami ot,
kot kay moyo syimpri labay ki-tangih-tangih
komi!’

³³ Anorin anamaot kapara koni Juan Bautista, angkasorawan moyo ya ta mabotbot yan ampagsakripisyon kay mangan tan kay ya ampinom alak. Kanya anhalitaon moyo a nilooban yan doka a ispirito.

³⁴ Bi-sa, hiko a Naglalaman Tawo ay ampan-gan tan ampinom. Bi-sa anhalitaon moyo a hiko kot lo-noh tan ma-maglahing, tan ampakiamigo konlan ma-ni-non bowis tan laloma ot a tawta-won makasalanan.

³⁵ Kot yay ampango-na komi ay karonongan ibat ha Dios, ta angka-patnagan syimpri ha biyay nin balang anhomonol komi.”

Hi Jesus ha Bali ni Simon a A-say Pariseo

³⁶ Ninghan, hi Simon a a-say Pariseo ay hi-nagyat na hi Jesus nin mangan itaw konla. Kanya naki-ka hi Jesus ha bali na ta nakirongo yan nangan.

³⁷ Konan ya-rin a babali ay main a-say babayin bilbi a makasalanan. Hin na-tandaan na a ampangan hi Jesus konli Simon, nako yan main awit nin mablin klasin pabanglo a nakaigwa ha botin gawa ha alabastro.

³⁸ Inomdong yadtin babayi ha bokotan ni Jesus nin antangih. Ha kata-tangih na ay na-toloan lowâ a ayi ni Jesus, kanya pinonahan nan habot na. Bi-sa inalokan nay ayi ni Jesus tan pinonahan na ot nin pabanglo.

³⁹ Hin na-kit nadtì ni Simon, a nanagyat koni Jesus, wana ha lalo nakom na, “No wari ta a-sa yan propita yadtin tawo, komon tanda na no hino ya-rin ampamonah kona tan no anyay klasin babayi ya-rin ta a-sa yan makasalanan.”

⁴⁰ Palibhasay tanda ni Jesus no anyay iti ha lalo nakom ni Simon, kanya wana kona, “Simon, main akon labay ibalita komo.”

“Anyà kot orin, Maistro?” wanan in-obat ni Simon.

⁴¹ Hawanin, nangistorya ya hi Jesus, wana, “Main loway tawon nangotang kwarta ha a-say ma-maotang. Yay a-sa ay nangotang nin limanyatos tan yay a-say namaot ay limampolo.

⁴² Hin kay hila makabayar, pariho na hilan ininga-rowan. Hawanin, hino wari konlan lowa a mas manglabi konan yay namaotang?” pastang ni Jesus.

⁴³ “Ha intindi ko,” wanan in-obat ni Simon, “yadtaw ininga-rowan na ha mahi-ban a otang.”

“Tama a obat mo,” wani Jesus kona.

⁴⁴ Hin ya-rin ay binomling hi Jesus konan babayi, ta wana koni Simon, “Bilyon modtin babayi. Hin nilomoob ako iti ha bali mo, kay mo ko binyan lanom nin ipangoyah ayi ko. Kot hiya, inoyahan nay ayi ko nin lowâ na ta bi-sa pinonahan nan habot na.

⁴⁵ Kay mo ko inalokan bilang pa-nanggap mo kongko. Kot hiya, paibat hin iti ko ay kay ya tinomgon nin nangalok ayi ko, pamilbian nin main nan kaga-galang kongko.

⁴⁶ Kay moy namaot nilanawan a olo ko ha pananggap mo kongko. Kot hiya, pinonahan nan pabanglo a ayi ko.

⁴⁷ Kanya ibalita ko komo, yay kahi-banan labi a impa-kit na kongko a ampamaptog a napatawad anay kalakan kawkasalanan na. Kot yay tawon napatawad ha daoto a kasalanan ay daoto anamaot a an-ipa-kit nan labi.”

⁴⁸ Bi-sa wani Jesus konan babayi, “Pinatawad koy nay kawkasalanan mo.”

⁴⁹ Kot hilay karongo nan ampangan hin yarin ay wanla ha lalo nakom la, “Hino ya kari odti ta maski pa-matawad nin kawkasalanan ay anggaw-on na?”

⁵⁰ Kot wani Jesus konan babayi, “Libri kay na ha kaparosawan nin kawkasalanan mo bana ha main mon katotpol. Morong kay nan malisway a nakom.”

8

Hilay Bawbabayin Nanambay Koni Jesus

¹ Kay naboyot, nako hi Jesus ha bawbabali tan bawbaryo ta an-ipangaral nay Labah a Balita tongkol ha pa-mag-ari nan Dios. Kalamo na hilay labinloway disipolos na,

² tan main anamaot bawbabayin naki-ka kona. Main konla a pinaabig na hin yadtaw ha maw-masakit la, tan hilay laloma konla ay pinalayah nay dawdoka a ispirito a nilomoob ha main lan lalaman. Kalamo ison yay anha-wayan Maria Magdalena a pinamalayahan nan pitoy doka a ispirito,

³ hi Juana a kaambali ni Cusa a ma-ngasiwa ni Ari Herodes Antipas, hi Susana tan lako ot. Hiladtin bawbabayi a nanostos ha pawpangan-gailangan ni Jesus ibat ha main lan kawkama-main.

*Alimbawa Tongkol ha Bini a Inhabwag
(Mateo 13:1-9; Marcos 4:1-9)*

⁴ Ninghan, golpin tawoy nititipon koni Jesus a nangibat ha bawbina-babali. Hin ya-rin ay tinoroan na hila nin imparalan ha alimbawa, wana,

⁵ “Main a-say tawon nako nanabwag bini. Ha pananabwag na, main bini a ni-ka ha dalan, bi-sa na-dakat-dakat ladtin tawtawo, ba-yo kinan lan mawmanok-manok.

⁶ Main anamaot ni-ka ha mabato, bi-sa hin tinomobo, tampol nalanoh bana ta maklang a lota.

⁷ Main anamaot ni-ka ha logar a antoboan dawdikot a marowih. Kato-tobo nan bini, nagsalidan tinomobo anamaot a dawdikot, kanya kay nakaaliwahwah.

⁸ Balo ta yay bini a nadabo ha magandan lota ay tinomobo bi-sa ni-pamongan mananyatos.”

Bi-sa, bilang oltimon bibilin ni Jesus, wana ha makhaw a bosis, “Hikamoy ampakalngo, intindyon moyoy nalngo moyo.”

No Anongkot Imparalan ha Alimbawa a Panoro ni Jesus

(Mateo 13:10-17; Marcos 4:10-12)

⁹ Hin ya-rin ay pinastang la ya hi Jesus nin hilay dawdisipolos na no anyay labay totolon nin yadtaw alimbawa.

¹⁰ Kanya wana konla, “Komoyon bongat an-
ipaintindyan a sawsikrito tongkol ha pa-mag-ari
nan Dios. Kot konlan laloma, an-iparalan odti ha
aw-alimbawa, kanya ampomtog odtin nakasolat
a wanan Dios:

‘Mamiliw hila man anan mamiliw kot kay hila
maka-bilbi,
Tan manglongo hila man anan manglongo kot
kay hila makaintindi.’ ”

*Yay Pa-mipalino ha Alimbawa Tongkol ha Bini
a Inhabwag*

(Mateo 13:18-23; Marcos 4:13-20)

¹¹ [Wani Jesus,] “Oyay labay totolon nin yadtaw
alimbawa: Yay bini ay Halita nan Dios.

¹² Yay dalan a pini-kaan nin bini ay tawtawon
ampanglongo Halita nan Dios. Kot anlomato hi
Satanas ta an-alihon na ha main lan kanakoman
yay Halita a nalngo la, pigaw kay hila tompol ha
Dios a pangibatan kay hila malipyas.

¹³ Yay lota a mabato ay tawtawon ampang-
longo Halita nan Dios, bi-sa ampi-polon ladi
nin main kaligawan. Kot pa-hal kay ampaka-
pangyamot odti ha nakom la. Antompol hila
kot kado-domali bongat, ta pa-makalato nin
pawpanonobok ha biyay la ay antomgon hilay
na.

¹⁴ Yay lota a antoboan dawdikot a marowih
a pini-kaan nin bini ay tawtawon ampanglongo
Halita nan Dios, balo ta angkadaog yay Halita
nan Dios a nalngo la bana ta ampag-aboridowan
lay kabi-biyay, mailig hila ha kayamanan tan
kawkaligawan iti ha mondo. Kanya kay ampa-
mongan lawlabah a gawa a main lan biyay.

¹⁵ Kot yay magandan lota ay hiladtaw ampanglongo Halita nan Dios, bi-sa an-itanom ladti ha main lan nakom a maptog tan malinis. Kanya ha main lan pa-magpasinsya ay ampamongan lawlabah a gawa a main lan biyay.”

*Yay Alimbawa Tongkol ha Lamparilya
(Marcos 4:21-25)*

¹⁶ [Bi-sa nami yay naman hi Jesus nin a-say alimbawa konlan dawdisipolos na ta labay nan ipatandaan la ha tawtawo yay tongkol ha an-itoro na konla, wana,] “Homin tawon mamarta nin lamparilya ta bi-sa na wari hakban nin pasig o kari igwa ha hilog katri, nokay igwa na syimpri ha dapat pamigwaan pigaw hinoman a lomoob ha bali ay ma-kit nay hawang.

¹⁷ Anorin anamaot kapara, homin nakaari a kay ma-kit tan homin sikrito a kay ma-tandaan o mibolgar.

¹⁸ “Kanya pakaabigon moyoy pa-manglongo moyo. Nga-min, hinoman a main anan nantandaan ay pa-lahan ot orin, kot hinoman a kay ampama-lah ha main nan tanda, maskin yay wana tanda na ay alihon ot kona.”

*Yay Nanay tan Tawtalakaka ni Jesus
(Mateo 12:46-50; Marcos 3:31-35)*

¹⁹ Hawanin, kina la hi Jesus nin nanay na tan tawtalakaka nan lalaki, balo ta kay la ya madaniwan bana ha kalakan tawo.

²⁰ Kanya main namibalita kona, wana, “Ison kano ha likol yay nanay tan tawtalakaka mo ta labay la kan ma-paki-kitan.”

21 Kot wani Jesus, “Hilay ampanglongo tan anhomonol ha Halita nan Dios ay an-itoring kon nanay tan tawtalakaka.”

*Pinatgon ni Jesus a Makhaw a Lopot
(Mateo 8:23-27; Marcos 4:35-41)*

22 A-say awlo, nilomolan hi Jesus ha baloto, kalamo hilay dawdisipolos na, ta wana konla, “Lomipay tamo ha alindayat.” Kanya nako hilay na.

23 Lo-gan lan anlomipay nin nakalayag, nakaka-lok hi Jesus. Tongwa, na-palatan hilan makhaw a lopot ha taaw, bi-sa angka-palamnan anan lanom yay baloto la, kanya dilikadoy nay pa-hal la.

24 Hin ya-rin ay kina lan pinokaw hi Jesus nin hilay dawdisipolos na, wanla, “Maistro! Maistro, lomdog tamoy na!” Nimata hi Jesus, bi-sa minandawan nan tomgon yay makhaw a lopot tan yay lalako a alon. Tinomgon anaor yay lopot tan yay alon, kanya bigla tinominok.

25 Hin ya-rin, wani Jesus konlan dawdisipolos na, “Homin kamo ot doman pa-masimala?”

Kot awit nin main lan li-mo tan pa-maka-ngap, wanlan dawdisipolos ha a-sa tan a-sa, “Anya kari magklasin tawo yadti ta maskin lopot tan alon kot anhomonol kona?”

*Pinalayah ni Jesus a Dawdoka a Ispirito ha A-say Lalaki
(Mateo 8:28-34; Marcos 5:1-20)*

26 Nagpatoloy hilan nilomipay anggan niabot hila itaw ha logar lan Gadareno a ka-tobon nin probinsyan Galilea a pinangibatan la.

²⁷ Pa-makainapat ni Jesus, main a-say lalaki a taga itaw ha babalin Gadara a anhomakbat kona. Nilooban yan dawdoka a ispirito nin naboyot anan panaon. Kay ya ampagdoloh ni ampiwan ha bali, nokay itaw ya tana ampagpirmi ha kamposanto.

²⁸ Pa-maka-kit na koni Jesus ay inomaghaw ya, bi-sa nanalimokor yan palokob ha arapan na. Ba-yo wana ha makhaw a bosis a impahalita lan dawdoka a ispirito, “Jesus, Anak nin sangkata-ta-gayan a Dios, anongkot ampakiomonan mo ko? An-ipasi-singa-ro ko komo, ando mo ko padya-dyaon.”

²⁹ Hinalita nadtì bana ta minandawan nay na ni Jesus yay doka a ispirito nin omalih konan lalaki. Nga-min, mabotbot yan sompongon yadtin lalaki gawa nin doka a ispirito, kanya yay anggaw-on lan tawtawo pigaw ma-bantayan la ya ay ambalolon la yan tikala ha gamot tan ayi. Balo ta angkaboyto na syimpri, bi-sa ampa-kaon na yan doka a ispirito itaw ha disyrto.

³⁰ Hawanin, pinastang ni Jesus yay doka a ispirito, wana, “Anyay ngalan mo?”

Wanan in-obat nan doka a ispirito, “Malabong.” Anorin a imbalita nan ngalan bana ta kalakan doka a ispirito a nilomoob konan ya-rin a lalaki.

³¹ Bi-sa nagpasi-singa-ro hilay dawdoka a ispirito koni Jesus a ando na hila pa-kaon itaw ha logar a homin panganggawan a kalaloan.

³² Hin ya-rin ay main itaw malabong a baboy a ampankob ha liglig bakil. Impasi-singa-ro lan dawdoka a ispirito koni Jesus a payagan na

hilan lomoob konlan hiladtaw bawbaboy. Kanya pinayagan na hila.

³³ Inomalih hilay naor a dawdoka a ispirito konan lalaki ta nilomoob konlan bawbaboy. Tongwa, halban lan baboy ay bigla nipo-polayon paloyhon ha bongaw diritson alindayat, kanya ni-ka-lilimoh hila.

³⁴ Hin na-kit lan ma-magbantay konlan bawbaboy a nangyari ay nolayo hilan nako ha babali tan ha bawbaryo ta imba-balita lay nangyari.

³⁵ Kanya ni-pako hilay naka-balita para biliwon la no anya talagay nangyari. Pa-makalato la ha kamainan ni Jesus, na-kit la yadtaw lalakin pinamalayahan nin dawdoka a ispirito a antoklo ha dani ni Jesus nin nakaayhing ana ta norong anay sintido na. Nali-mo hila.

³⁶ Hiladtaw mismon naka-kit ha nangyari a namibalita konlan nakalato no pa-no na-paabig yay lalakin nilooban nin dawdoka a ispirito.

³⁷ Hawanin, hiladtin halban naibat ha intiron lawlogar a angka-hakopan nin babalin Gadara ay impaki-totol la koni Jesus a omalih yay na ha logar la ta masyado hilan angkali-mo. Kanya nilomolan hi Jesus ha baloto para magbolta hilay na.

³⁸ Kot yay lalakin pinamalayahan nin dawdoka a ispirito ay impaki-totol na koni Jesus a maki-ka ya kona.

Balo ta pinaorong na ya ni Jesus, a wana,

³⁹ “Morong ka tana ta ibalita mo yay ka-paka-ngap a ginwa nan Dios komo.”

Kanya norong yay na ta imba-balita na ha intiron babali yay ka-paka-ngap a ginwa ni Jesus

kona.

Yay Anak ni Jairo tan yay Babayin Nangowit Doloh ni Jesus

(Mateo 9:18-26; Marcos 5:21-43)

⁴⁰ Pa-makalato lay naman ni Jesus ha dojali alindayat, maliga la yan hinakbat nin tawtawo ta halban la ay ampana-gan kona.

⁴¹ Hin ya-rin ay main nakalato a-say lalaki a yay ngalan na kot Jairo. A-sa yan ampamoon ha sinagoga lan Israelita. Nanalimokor yan palokob ha danin ayi ni Jesus ta nagpasi-singa-ro yan maki-ka hi Jesus ha bali na.

⁴² Nga-min, yay ka-siya-siya nan anak a babayi a ampag-idad nin labinloway taon ay madani nan mati.

Hin naki-ka hi Jesus kona ay ampipoporporan la yan tawtawo.

⁴³ Hin ya-rin ay main anamaot a-say babayin labinloway taon anan andayaon a nakito-tombok koni Jesus. Na-min nay nan ginastos a kama-main na ha mawma-nambal a kina-kina na, kot homin syimprin naka-paabig kona.

⁴⁴ Hawanin, dinomani ya ha bokotan ni Jesus ta kinowit nay palpal ayhing na. Antimano, tinomgon a kada-daya na.

⁴⁵ Pastang ni Jesus, “Hinoy nangowit kongko?”

Hin homin nangamin, wani Pedro tan hi-lay laloman kalamoan na, “Maistro, angka-palibolan tan ampipoporporan la kan malabong a tawtawo, bi-sa pastangon mo no hinoy nangowit komo.”

⁴⁶ Kot wani Jesus, “Main nangowit kongko ta nalayam ko a main nilomwah kapangyarian ko.”

47 Hin na-tandaan nan babayi a tanda na payti ni Jesus, dinomani yan anggoygoy. Bi-sa nanalimokor yan palokob ha arapan ni Jesus ta imbalita nay potog ha arapan lan halban tawo no anongkot kinowit na hi Jesus tan no pa-no ya inomabig tampol.

48 Kanya wani Jesus kona, “Talakaka* ko, ando kay na mali-mo. Inomabig ka bana ha main mon katotpol. Morong kay nan malisway a nakom.”

49 Lo-gan na ot ampanalita ni Jesus, main a-say lalakin nakalato ibat ha bali ni Jairo. Wana koni Jairo, “Ando moy na abalaon a Maistro ta nakihiyay yay nay anak mo.”

50 Pa-makalngo ni Jesus nin yadti, wana koni Jairo, “Ando ka mahalak, basta pasimala ka kongko ta mabyay ya syimpri.”

51 Hin nakalato hila ni Jesus ha bali ni Jairo, homin yan laloman pinaki-ka lomoob no ambo hilan bongat hi Pedro, hi Santiago, hi Juan tan hilay matoantawo nan anak.

52 Halban lan tawtawo itaw ay antomangih tan ampiaanito bana konan anak. Kot wani Jesus, “Ando kamoy na tomangih ta kay ya nati, nokay angka-lok yan bongat.”

53 Kot kinaka-lihan la ya hi Jesus ta tanda lan nati yay nay anak.

54 Balo ta pinalikol ni Jesus hilay halban, bi-sa ginawang nay gamot nan anak, ta wana kona, “Nini, mibangon ka.”

---

* **8:48 8:48** Ha Griego: “anak a babayi.” Halita odti nin pa-mabli maskin yay ka-totol kot matontawo.

⁵⁵ Nabyay yan oman a anak, kanya tampol yan nibangon. Bi-sa imbalita ni Jesus a biyan la yan pa-mangan a anak.

⁵⁶ Nag-ispanta hilay matoantawo nan anak, kot binibilinan na hila ni Jesus nin ando la iba-balita a nangyari ha maskin hinoman.

9

Inhogo ni Jesus Hilay Labinloway Apostolis Na (Mateo 10:5-15; Marcos 6:7-13; Lucas 6:13-16)

¹ A-say awlo, tinipon ni Jesus hilay labinloway apostolis na ta binyan na hilan kapangyarian tan karapatan para mamalayah halban klasin doka a ispirito tan para mamaabig nin mawmasakit.

² Inhogo na hilan ipangaral yay tongkol ha pa-mag-ari nan Dios tan mamaabig konlan main masakit.

³ Kot binibilinan na hila yapon, wana, “Ha pa-mako moyo, ando kamoy na mangawit nin anyakaman, ni baston, bag, pa-mangan, kwarta o risirban ayhing.

⁴ Ha aytimay bali a ma-pakihandaan moyo ay itaw kamo tana anggan omalih kamo konan yarin a logar.

⁵ Kot no wari ta kay la kamo tanggapon ha a-say babali, omalih kamo itaw. Oltimon gabok ha ayi moyo ay pagpagon* moyo.”

⁶ Bi-sa nako hilay nay dawdisipolos ha bawbinaryo-baryo ta impangaral lay Labah a

---

* **9:5 9:5** Ogali lan Israelita a pagpagon lay gabok ha ayi la no naibat hila ha tawon homin katotpol ha Dios.

Balita tan pina-paabig lay main mawmasakit ha balang logar a kina-kina la.

*Na-golowan Isip hi Ari Herodes Antipas
(Mateo 14:1-12; Marcos 6:14-29)*

⁷ Hin ya-rin, na-tandaan ni Ari Herodes Antipas† a ampamoon ha probinsyan Galilea a halban bawbagay a ni-pangyari a gi-ginwa ni Jesus. Na-golowan a isip na ta main ampanalita tongkol koni Jesus a hiya hi Juan Bautista a norong nabyay.

⁸ Wanlan laloma, nagpa-kit hi Elias a propita nan Dios, tan wanlay namaot laloma, norong nabyay yay a-sa konlan pawpropita nan Dios hin o-nan panaon.

⁹ Kot yay wani Ari Herodes Antipas, “Impapotohan kon olo hi Juan Bautista. Hino ya man kari odtin tawon anggomwa nin anorin a bawbagay a angka-balitaan ko?” Paibat hin ya-rin ay labay nan ma-kit hi Jesus.

Maholok Limanlibon Tawo a Pinapangan ni Jesus

(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Juan 6:1-14)

¹⁰ Hin nagbolta hilay labinloway apostolis o disipolos ni Jesus, tinotol la konay halban ginwa la. Hin ya-rin ay inawit na hila ni Jesus nin hila-hilan bongat ha a-say logar a homin tawo a angka-hakopan nin babalin Betsaida.

¹¹ Na-tandaan lan tawtawo a inomalih hi Jesus, kanya tinomombok hila kona. Tinanggap na hila ni Jesus nin labah a nakom, bi-sa nangaral ya

---

† **9:7 9:7** Hi Ari Herodes Antipas ay anak ni Ari Herodes a Bantog, yay ari hin in-abing hi Jesus.

konla tongkol ha pa-mag-ari nan Dios. Pinaabig na hilay namaot a main mawmasakit.

¹² Hin anyomabi na, dinomani hilay labinloway disipolos na kona, ta wanla, “Maistro, hapa no pa-kaon mo hilay nay tawtawo ha bawbaryo tan ha bawbali iti ha ka-libol pigaw maka-kit hilan ma-handaan la tan makahaliw ot nin ma-kan, bana ta iti tamo ha logar a homin kabali-bali.”

¹³ Kot wani Jesus konla, “Hikamoy nay mamin pa-mangan la.”

Kot wanlan in-obat, “Main tamon bongat limay tinapay tan loway konâ. Kot ola-no labay mon mako kamin manaliw pa-mangan para konlan hiladtin halban tawtawo.”

¹⁴ Na-halita la-rin ta hilay lawlalaki bongat a itaw ay main anan manga limanlibo. Wani Jesus konlan dawdisipolos na, “Patokloon moyo hila nin hililimampolo ha balang gropo.”

¹⁵ Kanya yay ginwa lan hilay dawdisipolos ay pinatoklo na hilay naor a halban.

¹⁶ Pa-makayari ay kinwa ni Jesus yay limay tinapay tan loway konâ, ta bi-sa tinomangal ya ha langit ta pinasalamatan na yay Dios. Bi-sa pini-pikna na, ba-yo na inimbi konlan dawdisipolos na para ipapto konlan malabong a tawo.

¹⁷ Halban la ay nakapangan tan ni-kabhoy. Bi-sa, hin tinipon lan dawdisipolos a ni-katla a pini-pikna nin tinapay ay nakapno hila ot nin labinloway bakol.

*Imbalita ni Pedro a hi Jesus yay Cristo
(Mateo 16:13-20; Marcos 8:27-30)*

¹⁸ Ninghan, asa-sa ni Jesus a dinomawat konan Dios. Hin ya-rin, kalamo na hilay dawdisipolos na. Bi-sa pinastang na hila ni Jesus, wana, “Anyay wanlan tawtawo no hino ko?”

¹⁹ Obat la kona, “Hika kano hi Juan Bautista. Main anamaot ampanalita a hika kano hi Propita Elias. Wanlay namaot laloma, a-sa ka kano konlan laloman pawpropita nan Dios hin o-na a norong nabyay.”

²⁰ Bi-sa wani Jesus konla, “Hapa hikamo, hino ko komoyo?” Inombat hi Pedro, wana, “Hika yay Cristo, yay inhogo nan Dios.”

Imbalita ni Jesus yay Tongkol ha Pa-ngamati Na

(Mateo 16:20-28; Marcos 8:30-9:1)

²¹ Kot binibilinan na hila ni Jesus a ando la ibabalita ha hinoman odtin tongkol kona.

²² Wana ot ni Jesus konla, “Hiko a Naglalaman Tawo ay kailangan domalan ha lako a dawdyadya ha gamot lan pawpoon tamon Israelita, pawpoon pari tan mawmaistron kapanogoan. Itakwil tan ipapati la ko, balo ta ha ikatlon awlo ay morong akon mabyay.”

²³ Hawanin, wani Jesus konlan halban, “Hinoman a malabay homonol kongko ay kailangan lingwanan nay sarili na, [tanggapon nay kawkadya-dyaan a andomalan ha biyay na alang-alang kongko a kaalimbawaan] balatayon nay sarili nan kros ha inawlo-awlo tan kailangan homonol ya kongko.

²⁴ Nga-min, hinoman a ambo matibolos a nakom mati alang-alang kongko ay kay na

matanggap yay biyay a homin anggawan, kot hinoman a mati alang-alang kongko ay matanggap nay biyay a homin anggawan.

²⁵ Nga-min, anyamay pakinabang nin a-say tawo, maipag-ikon na may halban kayamanan ha babon lota no impyirnoy nan lamang a ogotan na?

²⁶ Hinoman a ampamikaringoy kongko tan ha hawalita ko, hiko a Naglalaman Tawo ay ikaringoy ko yay namaot ha pa-mako kon oman iti. Konan ya-rin pa-mako kon oman iti ay ma-kit moyoy kalinggasan ko, yay kalinggasan nan Ama ko tan yay kalinggasan lan bawbanal a anghil.

²⁷ Yay potog, ibalita ko komoyo, main nakadong iti hawanin a angkabyay ot anggan ha ma-kit lay pa-mag-ari nan Dios.”

Nangoman a Itsora ni Jesus

(Mateo 17:1-8; Marcos 9:2-8)

²⁸ Pa-makalabah nin manga waloy awlo paibat hin hinalita nadstaw ni Jesus, impagkalamoan na hi Pedro, hi Juan tan hi Santiago nin nako ha a-say bakil para domawat.

²⁹ Hin ya-rin a andomawat hi Jesus, nangoman a itsoran lopa na tan yay doloh na ay ampangikirlap ha kapotian.

³⁰ Tongwa, main loway lalaki a naki-totol kona. Hila ay hi Moises tan hi Propita Elias.

³¹ Nagpa-kit hila nin main awit a kalinggasan, bi-sa yay pini-totolan la ay tongkol ha pa-ngamati ni Jesus a madani nan mangyari ha Jerusalem.

³² Kot hi Pedro tan hilay kalamoan na ay nakaka-lok labah hin ya-rin. Hin nakaimata hila,

na-kit lay kalinggasan ni Jesus pati hilay loway lalaki a naka-dong ha dani na.

³³ Bi-sa, hin an-omalih hila-rin loway lalaki, wani Pedro koni Jesus, “Maistro, labah ta iti tamo. Mama-dong kamin toloy hihilongan, a-sa para komo, a-sa para koni Moises tan a-sa para koni Propita Elias.” Kot homin ha nakom ni Pedro odtaw hinalita na.

³⁴ Hin ampanalita ya ot hi Pedro, main nilomwah a-say lolom a nangamoy konla. Nalimo hilay toloy disipolos ni Jesus hin naamoyan hilan ya-rin lolom.

³⁵ Tongwa, nalngo lay bosis nan Dios a naibat konan ya-rin lolom, wana, “Yadti a anlabyon kon Anak. Manglongo kamo kona.”

³⁶ Pa-makayari nan Dios nanalita, na-kit lan disipolos a asa-sa na tana ni Jesus. Insikrito lan toloy disipolos a na-kit la. Kay la yapon imbalita yadti ha hinoman hin ya-rin a panaon.

Pinaabig ni Jesus a A-say Anak a Nilooban Doka a Ispirito

(Mateo 17:14-18; Marcos 9:14-27)

³⁷ Kinadilapan, hin nakaaypa hilay na ni Jesus ha bakil, hinakbat hilan golpin tawo.

³⁸ Tongwa, main a-say lalaki konlan malabong a tawo itaw a nanalita ha makhaw a bosis, wana koni Jesus, “Maistro, pakibiliw mo pay anak kon lalaki ta ka-siya-siya na paot.

³⁹ Main doka a ispirito a ampako kona, kanya bigla yan an-omaghaw, tan ampama-paghon anggan mamolâ-bolâ a boboy na. Anhahakiton na ya tan halos kay na ya ibati.

⁴⁰ Impaki-totol koy na konlan dawdisipolos mo a palayahon la ya, kot kay la na-palayah.”

⁴¹ Wanan in-obat ni Jesus, “Hikamoy tawtawo hawanin, homin kamon katotpol tan masyadon matiko a pawpangingisip. Pa-no ot kari kaboyot a kailangan kon maki-lamo komoyo bi-sa kamo tompol? Pa-no ot kari kaboyot a kailangan katamon pagpasinsyawan?” Bi-sa wana konan tatay nan anak, “Awiton moy anak mo iti.”

⁴² Hin andomani yay anak, intomba na yan doka a ispirito ta bi-sa pina-paghon. Pinanalitaan ni Jesus yay doka a ispirito nin omalih konan anak, kanya inomabig yay anak, bi-sa inimbi na ya konan tatay na.

⁴³ Halban lan tawtawo ay naka-ngap ha ambo basta-bastan kapangyarian nan Dios.

Pamilwan Pa-mibalita ni Jesus Tongkol ha Pangamati Na

(Mateo 17:22-23; Marcos 9:30-32)

Hin ya-rin a ampag-ispanta hilay tawtawo ha halban gi-ginwa ni Jesus, wana konlan dawdisipolos na,

⁴⁴ “Paka-long-on moyon labah odtin halitaon ko: Hiko a Naglalaman Tawo ay iintriga ha tawtawo.”

⁴⁵ Kot kay la naintindyan nin dawdisipolos na a labay nan totolon ha imbalita na. Ngamin, nakaari ot konla yay kanaboan nin yadti pigaw kay la maintindyan. Angkali-mo hilay namaot mamastang koni Jesus no anyay labay nan totolon ha hinalita na.

*No Hinoy Pinakamata-gay
(Mateo 18:1-5; Marcos 9:33-37)*

⁴⁶ Hawanin, na-pididiskosyon hilay dawdisipolos ni Jesus no hino konlay pinakamata-gay.

⁴⁷ Palibhasay tanda ni Jesus a lawlaman nin kaisipan la, nangwa yan a-say anak ta pinaodong na ha dani na.

⁴⁸ Bi-sa wana konlan dawdisipolos na, “Hinoman a ampananggap alimbawa konan yadtin anak alang-alang kongko ay bilang hikoy antanggapon na. Tan hinoman a ampananggap kongko ay bilang ot bongat yay nanogo kongko a antanggapon na. Nga-min, hinoman komoyo a pinakamaaypa a nakom ay hiyay an-itoring kon pinakamata-gay.”

*Yay Ambo Kontra ay Kakampi
(Marcos 9:38-40)*

⁴⁹ Hawanin, wani Juan koni Jesus, “Maistro, naka-kit kamin a-say lalakin ampangamit nin ngalan mo para mamalayah dawdoka a ispirito a nilomoob ha tawo. Kot binawalan mi ya bana ta ambo mi yan kalamoan nin anhomonol komo.”

⁵⁰ Kot wani Jesus kona, “Ando moyo ya bawalan, ta yay tawon ambo kontra kontamo ay kakampi tamo.”

Kay La Tinanggap hi Jesus nin Hilay Taga Samaria

⁵¹ Hin madani nay panaon nin pa-moli ni Jesus ha langit, inasa-sa nay nakom nan mako ha syodad Jerusalem.

52 Kanya nanogo yan omnoy tawon mo-na kona ha a-say babali nin probinsyan Samaria para maningkap nin ma-handaan na.

53 Kot kay la ya labay pahandaon nin tawtawo konan ya-rin a babali, palibhasay tanda la a mako ya ha Jerusalem [a logar lan ampangmata-mata konla].

54 Hin na-tandaan ladti nin hilay apostolis nan hi Santiago tan hi Juan, wanla, “Katawan, labay mo doman a mamataoy kamin apoy ibat ha langit [a bilang ha ginwa ni Propita Elias]* pigaw maopoh hila?”

55 Kot inomarap hi Jesus konla ta sinita na hila, [wana, “Kay moyo doman tanda no anyay nay ispirito a ampango-na komoyo?”

56 Hiko a Naglalaman Tawo ay kay ko nako iti para patyon a tawtawo, nokay para ilipyas hila.]* Kanya nagpa-wan hila tana ha laloman babali.

*Ambo Maganoh Homonol koni Jesus
(Mateo 8:19-22)*

57 Hin ya-rin a iti hilay na ha dalan, main a-say lalakin nanalita koni Jesus, wana, “Maistro, homonol ako komo maskin ayti ka mako.”

58 Kot wani Jesus kona, “Isipon mo yapon: Hilay ason talon ay main hilan yokib tan hilay manok-manok ay main hilan an-aponan; kot hiko a Naglalaman Tawo ay homin sarilin balin ma-pagpawawan.”

59 Bi-sa wani Jesus konan a-sa ot a lalaki itaw, “Homonol ka kongko.”

Kot wanan in-obat nin ya-rin a lalaki, “Katawan, morong ako yapo itaw komi anggan makihiyay hi tatay ko ta pigaw maitabon ko ya.”

⁶⁰ Kot wani Jesus kona, “Hilay [kay anhomonol kongko ay pa-hal] nati, [kanya] kaolay hilay nan mamitabon ha kapara lan nati. Balo ta hika, mako ka ta ipangaral mo yay tongkol ha pa-mag-ari nan Dios.”

⁶¹ Hawanin, wanay namaot nin a-say lalaki itaw, “Katawan, homonol ako komo, balo ta payagan mo ko nin patawo yapo itaw komi.”

⁶² Wani Jesus kona, “Ando mo aligon a a-say ma-ngararo a palingay anan palingay, ta yay anorin a klasin tawo ay ambo karapat-dapat pahakop ha pa-mag-ari nan Dios.”

10

Inhogo ni Jesus a Pitompolo tan Loway Disipolos Na

¹ Pa-makayari nin yadtin pawpangyayari, namili yay Katawan nin pitompolo tan lowa* ot a lawlalaki para pao-nawon na hilan mako nin lowa-lowah balang babali tan logar a kakaon na.

² Wana konla hin ya-rin, “Kalakan lan tawtawo a kailangan ma-pahawangan para tompol ha Dios. Kaalimbawaan la ay golpin gagapason kot hilay ma-ngapas ay da-raoto. Kanya dawaton moyo konan Dios a Katawan a main ikon konlan hila-rin a pa-hal gagapason, a mamihogo yan tawtawo para pa-hal mangapas konla.

---

* **10:1 10:1** Ha laloman kopya nin Griego: pitompolo.

³ Mako kamoy na, kot tandaan moyo a an-ihogo katamo bilang kawkilaw karniro a maka-pakilamo ha mangaramsak a ayop.

⁴ Ando kamo mangawit kwartamonida, bag, ni apin ayin panghagili. Tan ando ana mag-abala nin kiaasikaso ha dalan.

⁵ Ha aytiman magbali a pakihandaan moyo, halitaon moyo yapo, 'Hikamo iti ha bali, magkamain kamo komon kaliswayan nakom.'

⁶ No main konla a labay nay kaliswayan nakom, mangyari a dawat moyo. Kot no homin konla a an-omapos nin magkamain kaliswayan nakom, kay mangyari a dawat moyo.

⁷ Magpirmi kamo ha balin handaan moyo, bisa anyamay idolog la komoyo ay dapat moyon bongat kanon tan inomon ta yay ma-magtrabaho ay marapat mananggap nin opa. Ando kamoy na mi-lipat-lipat nin bali.

⁸ Ha aytiman magbabali a kaon moyo ta main malabay tomanggap komoyo, no anyay idolog la ay yadtaw a kanon moyo.

⁹ Paabigon moyo hilay main masakit konan yarin a logar, tan ibalita moyo konla, 'Madani nay nan ipa-kit Dios a pa-mag-ari na.'

¹⁰ Kot no main babalin kaon moyo ta kay la kamo tanggapon ha bawbali, mako kamo ha kawkalsada ta halitaon moyoy anodti,

¹¹ 'Oltimon gabok nin babali moyo a dinomalit ha ayi mi ay ipagpag mi. Kot tandaan moyo a madani nay nan ipa-kit Dios a pa-mag-ari na,' wamoyo."

¹² [Hawanin, wana ot ni Jesus konla,] "Ibalita ko komoyo, ha awlon pangongokom ay mas

mabyat a parosa nan Dios konlan tawtawo ha anorin a klasin babali dinan konlan taga Sodoma [a bantog ha main lan karokaan hin yadtaw].”

*Ka-ka-roy Ogotan lan Tawon Kay Tinompol
koni Jesus*

(Mateo 11:20-24)

¹³ [Wana ot ni Jesus,] “Hikamoy taga Corazin tan hikamoy taga Betsaida, ka-ka-roy ogotan moyo! No yay mawmilagro a ginwa ko ha babali moyo kot itaw ko ginwa ha Tiro tan Sidon [a kamainan nin tawtawon homin tanda tongkol ha Dios] ay naboyot hilay na komon nagholot nin sako bi-sa tinomoklo ha abo [pambilbian nin pangombabali la ha main lan kawkasalanan].

¹⁴ Ha awlon pangongokom, mas mabyat a parosa nan Dios komoyo dinan konlan taga Tiro tan taga Sidon.

¹⁵ Hikamoy namaot taga Capernaum, Yay labay moyo lawo ay ita-gay kamo anggan ha langit.

Kot ibagsak kamo ha impyirno!”

¹⁶ [Hin ya-rin, wani Jesus konlan dawdisipolos na,] “Hinoman a ampanglongo komoyo ay bilang ot bongat hikoy anlong-on na. Kot hinoman a kay ampananggap komoyo ay bilang ot bongat hikoy kay na antanggapon. Tan hinoman a kay ampananggap kongko ay bilang syimpri yay nanogo kongko a kay na antanggapon.”

*Hin Nagbolta Hilay Pitompolo tan Loway
Disipolos*

17 Ha maparah a olit, maliga hilan nagbolta koni Jesus hilay pitompolo tan loway† disipolos a inhogo na. Wanla kona hin ya-rin, “Katawan, maski dawdoka a ispirito ay angka-pahoko mi ha paralan nin pa-nambit min ngalan mo.”

18 Wani Jesus konla, “Na-kit ko a nadabo hi Satanas ibat ha langit nin bilang kaparah kirlap kimat.

19 Tandaan moyo a binyan katamon kapang-yarian pigaw madaog moyo yay halban kahakopan nin kalaban moyo a hi Satanas. Maski man ma-do-raan moyoy aw-olay o lawliyopan ay kay kamo maano tan homin maari manakit komoyo.

20 Anodtaw pa man, pakaliga kamo, ambo bana ta angka-pahoko moyo hilay dawdoka a ispirito, nokay pakaliga kamo bana ta yay ngawngalan moyo ay nakalista itaw ha langit.”

Yay Ingalilikot ni Jesus

(Mateo 11:25-27; 13:16-17)

21 Hin ya-rin a oras, ha pangongo-na nin Masanton Ispirito nan Dios ay maligan-maliga hi Jesus, wana konan Dios, “Ampaki-salamat ako komo, Ama a Katawan nin langit tan lota ta yay kanaboan nin an-ipangaral ko ay insikrito mo pigaw kay la maintindyan nin hilay mawmaronong tan hilay mawmatalino, balo ta impaintindyan mo konlan ma-nngaaypa a nakom a bilang ha mangakalog a awa-nak. Ginwa morin, Ama ta ya-rin a kalabayan mo bana ha main mon kaabigan.”

---

† **10:17 10:17** Ha laloman kopya nin Griego: pitompolo.

²² [Hawanin, wani Jesus konlan tawtawo,] “Halban bawbagay ay impa-taya na kongko nin Ama ko. Homin ampaka-bilbi hosto no hino ko no ambo yay Ama. Anorin anamaot kapara, homin ampaka-bilbi hosto no hino yay Ama no ambo hiko a Anak na tan hilay labay kon pamipabilbian.”

²³ Bi-sa inomarap hi Jesus konlan dawdisipolos na, ta wana konla nin kay la nalngo nin laloman tawo, “Makalma kamo ta angka-kit moyoy bawbagay a angka-kit moyo hawanin.

²⁴ Nga-min, ibalita ko komoyo, lako a pawpropita nan Dios tan aw-ari hin yadtaw a ngalingalin manganon maka-kit tan makapanglongo nin bilang ha angka-ka-kit tan angka-kalngo moyo hawanin kongko, kot kay nangyari yadti hin panaon la.”

Yay Labah a Tawon Taga Samaria

(Mateo 22:34-40; Marcos 12:28-34)

²⁵ Ninghan, main a-say maistron kapanogoan a dinomani koni Jesus ta labay na yan hobokon no anggan ayti a karonongan na. Kanya pinastang na ya, wana, “Maistro, anyay kailangan kon gaw-on pigaw magkamain akon biyay a homin anggawan?”

²⁶ Wanan in-obat ni Jesus, “Anyay nabasa mo ha kawkapanogoan nan Dios a sinolat ni Moises?”

²⁷ Wanan in-obat nin yadtin maistron kapanogoan, “Labyon mo yay Katawan mon Dios nin asa-say nakom, nin halban kababaan mo, mo-na ha main mon kalayaman, tan mo-na ot ha

main mon pangingisip. Tan: Labyon moy kapara nin bilang ha pa-manglabi mo ha sarili.”

²⁸ Wani Jesus kona, “Tama a obat mo. Anorin a gaw-on mo ta magkamain kan biyay a homin anggawan.”

²⁹ Kot yadtin maistron kapanogoan, palibhasay kay na labay lomwah yan kapa-paringoy ay pinastang nan oman hi Jesus, wana, “Hino man wari a kapara ko?”

³⁰ Wanan in-obat ni Jesus a imparalan ha alimbawa, “Main a-say lalakin kaparan Israelita a nako ha babalin Jerico ibat ha syodad Jerusalem. Hin iti ya ha dalan ay hinarang la yan tawtolisan. Kinwa lay ayhing na, bino-bogbog, bi-sa imbati la yan halos mati na.

³¹ Nitag-on main a-say pari a kaparan Israelita a nagpa-wan anamaot konan ya-rin a dalan. Pamaka-kit na konan lalakin bino-bogbog, pinalilihan na yan bongat.

³² Main anamaot nagpa-wan itaw a a-say Levita [a katambay lan pari]. Na-kit nay namaot yay lalakin bino-bogbog, kot pinalilihan na syimpri.

³³ Hawanin, main a-say lalakin taga Samaria a ambo nan kaparan Israelita a nagpa-wan anamaot konan ya-rin a dalan. Hin na-kit na yay lalakin bino-bogbog ay nainga-rowan na ya.

³⁴ Dinaniwan na ya ta tinambal nay hawhogat na nin alak obas tan lalok bi-sa na tinakol. Pamakayari ay inololan na ya ha nilolanan nan ayop ta inawit ha a-say balin ampaghandaan ta itaw na ya inalagaan.

³⁵ Kinadilapan ba-yo ya nibwat, nami yan loway kwartan pilak konan yay ma-ngasiwa nin bali, bi-sa wana, ‘Alagaan mo ya padtin lalaki. No wari ta somobray gastos mo para kona, bayaran ko-rin ha pa-magbolta ko.’ ”

³⁶ [Hawanin, pinastang ni Jesus yay maistron kapanogoan, wana,] “Ha intindi mo, hino konlan tolo a binomilbi konan lalakin bino-bogbog bilang kapara nan tawo?”

³⁷ Wanan in-obat nin yadtin maistron kapanogoan, “Yadtaw nama-kit inganga-ro kona.” Wani Jesus, “Mako kay na no-nin ta anorin anamaot a gaw-on mo.”

Tinibaw ni Jesus Hila ni Marta tan hi Maria

³⁸ Ha patoloy nan kala-lalako ni Jesus tan hilay dawdisipolos na ay niabot hila ha a-say baryo. Main itaw a-say babayi a yay ngalan na ay Marta a nangimbita konli Jesus ha bali la.

³⁹ Yadtin hi Marta ay main yan talakaka a yay ngalan na ay Maria. Hin itaw hilay na ni Jesus ha bali la, hi Maria ay tinomoklo ha danin ayi ni Jesus ta nanglongo yan toloro na.

⁴⁰ Kot hi Marta ay golo-goloy isip na ha kalakan gawgawa nan pa-maghandanda, kanya nako ya koni Jesus, ta wana, “Katawan, kay mo wari angka-sikaso a ampo-layan na kon talakaka kon magsirbi nin asa-sa ko? Hapa no ipakibalita mo kona a tambayan na ko pay namaot.”

⁴¹ Kot wani Jesus nin in-obat kona, “Marta, masyado ka nga-min amfangisip tan angkaaborido ha kalakan bawbagay.

⁴² A-say bagay bongat a kailangan. Pinili ni Maria yadtin bagay a labah, kanya ambo yan dapat haaron.”

11

Yay Totoro ni Jesus Tongkol ha Kada-dawat ha Dios

(Mateo 6:9-13; 7:7-11)

¹ Ninghan, nako hi Jesus ha a-say logar ta dinomawat ya konan Dios. Pa-makayari, dinomani konay a-sa konlan dawdisipolos na, ta wana, “Katawan, toroan mo kami pan domawat ha Dios a bilang ha ginwa ni Juan Bautista konlan dawdisipolos na.”

² Wani Jesus konla, “No domawat kamo ha Dios, anodti a halitaon moyo, ‘Ama [mi a ison ha langit],* sambawon a ngalan mo.

Ma-kit mi na komon a pa-mag-ari mo.

[Ma-honol komon a kalabayan mo iti ha lota

A bilang anamaot ison ha langit.]*”

³ Biyan mo kami komon nin pa-mangan mi ha inawlo-awlo.

⁴ Tan patawaron mo kami komon ha kawkasalanan mi

Ta ampatawaron mi namaot a balang ampagkasalanan komi.

Tan komon ando mo aboloyan a matokso kami,

[Nokay masbali ipa-lilih mo kamin kay maka-gawa doka.’”]*”

⁵ Bi-sa wana ot ni Jesus konla, “Alimbawa, ta main a-sa komoyo a mako ha bali nin a-say

amigo na nin kapikna yabi, ta ibalita na, 'Amigo, pa-raman mo ko pan toloy tinapay,

⁶ ta main akon amigo a nakalato ibat ha pa-magbyahi bi-sa homin akon maipapangan kona.'

⁷ Maari a halitaon nan amigo na ha loob bali, 'Ando mo ko istorbowon ta saradoy nay polta. Ampira kami na nin awa-nak ko. Kay koy na maari mibangon para biyan kan kailangan mo,' wana wari.

⁸ Ibalita ko komoyo," [wani Jesus,] "maski man wari kay na ya labay biyan anggano man miamigo hila, kot no mapilit ya ay mibangon syimpri a amigo na ta biyan na yan kailangan na.

⁹ Kanya ibalita ko komoyo: Makirawat kamo konan Dios ta biyan na kamo; maningkap kamo ta maka-romog kamo; komatok kamo ta abriyan komoyo.

¹⁰ Nga-min, yay tawon ampakirawat ha Dios ay ma-biyan, yay ampaningkap ay maka-romog, tan yay angkomatok, konay abriyan.

¹¹ Alimbawa, hikamoy tawtatay, biyan moyo wari bato a anak moyo no ampakirawat yan tinapay? O biyan moyo ya wari olay no ampakirawat yan konâ?

¹² O biyan moyo ya wari liyopan no ampakirawat yan oybon?

¹³ No hikamoy tawtawo a main doka a ogali kot tanda moyon mami konlan awa-nak moyo nin lawlabah a bagay, balo-balo pay na konan Ama ha langit. Ibi ta ibi nay namaot a Masanton Ispirito na konlan hilay ampakirawat kona."

*No Ayti Ibat a Kapangyarian ni Jesus
(Mateo 12:22-30; Marcos 3:20-27)*

¹⁴ Ninghan, ampamalahay hi Jesus nin doka a ispirito ha a-say lalaki a pinangibatan nag-in omol odtin lalaki. Hin na-palayah anay doka a ispirito, nakahalita yay nay lalaki. Naka-ngap hilay tawtawo hin ya-rin.

¹⁵ Kot main omno konla a nanalita, wanla, “Kanya ya ampaka-palayah dawdoka a ispirito, bana ta binyan na yan kapangyarian ni Satanas* a poon lan dawdoka a ispirito.”

¹⁶ Hilay namaot a laloma ay labay lan hobokon hi Jesus, kanya imbalita la kona a pa-kitan na hilan milagron ibat ha langit a pamilbian a inhogo na yan Dios.

¹⁷ Kot tanda ni Jesus a laman isip la, kanya wana konla, “Mahira a balang kaarian, no hila-hila ot a ampikokontra tan bomagsak syim-pri a balang mipa-pamilya, no hila-hila ot a ampikokontra.

¹⁸ Anorin a kaalimbawaan ni Satanas ta no wari ta hila-hila ot a ampikokontra, pa-no man makapagpatoloy a kaarian na? Nga-min, wamoyo, angka-palayah koy dawdoka a ispirito ha kapangyarian a ibat koni Satanas.

¹⁹ A-sa ot a rason: Wamoyo, hi Satanas a nami kongko nin kapangyarian para mamalahay dawdoka a ispirito. Hapay namaot hilay kawkalamoan moyo a ampamalahay namaot dawdoka a ispirito, hino man no-nin a nami konla nin kapangyarian? Ambo doman yay

---

* **11:15 11:15** Ha Griego: “Beelzebul” a-sa ot a ngalan ni Satanas.

Dios? Hila-rin mismo a kalamoan moyo a maari mamaptog a lawlingo kamo!

²⁰ Hawanin, bana ta yay Dios a nami kongko nin kapangyarian para mamalayah dawdoka a ispirito, labay tolon, yay pa-mag-ari nan Dios ay nilomato ana komoyo.

²¹ “Hi Satanas ay bilang a-say tawon makhaw a nakaarmas a ampagwardya ha palasyo na, pigaw kay maano a kawkama-main na.

²² Kot no main a-say mas makhaw ot kona ay malosob tan matalo na ya. Kowon nay awarmas a ampasimalaan na, bi-sa ipa-papto nay na-hamham nan kawkama-main na. [Kanya mapatnag a tinalo koy na hi Satanas ta angkalapalayah koy dawdoka a ispirito a kampon na.]”

²³ [Hawanin, wanan impatandaan ni Jesus,] “Yay tawon kay angkomampi kongko ay kontra kongko. Anorin anamaot kapara, yay tawon kay ampakitambay kongko nin manipon tawtawo para tompol kongko ay bilang ot bongat anipaka-dayo na hila kongko.”

Posiblin Magbolta ot a Doka a Ispirito

(Mateo 12:43-45)

²⁴ [Bi-sa tinoroan na hilay naman ni Jesus, wana, “Alimbawa,] no main a-say doka a ispirito a inomalih ha tawon nilooban, tomala ya ha lawak a homin kalanom-lanom ta mamiliw nin laloman maiwanan. Kot no homin yan ma-kit, halitaon na ha sarili na, ‘Magbolta ko tana ha inibatan ko.’

²⁵ No ha pa-magbolta na kot ma-kit na a yay dati nan nilooban ay bilang ha a-say balin malinis tan maayos [nin homin ampi-wan],

²⁶ yay gaw-on na ay mako yan mangwa nin pitoy ispirito a mas doka ot kona. Bi-sa lomoob hila tan magpirmi konan ya-rin a tawo. Kanya yay mag-in pa-hal nan ya-rin a tawo ay mas grabi na ingat dinan hin o-na.”

Yay Talagan Makalma

²⁷ Hin ya-rin a ampanalita hi Jesus, main a-say babayi itaw ha kalabongan a nanalita nin makhaw a bosis, wana, “Makalma yay nanay mo a namiabing tan namasoso komo.”

²⁸ Kot wani Jesus, “Mas makalma hilay tawta-won ampanglongo tan anhomonol ha Halita nan Dios.”

Ampaningkapan lan Pamilbian hi Jesus (Mateo 12:38-42)

²⁹ Hin angka-pa-lahan anan angka-pa-lahan a malabong a tawo a ampanglongo koni Jesus, nag-patoloy yan nangaral. Wana, “Hikamoy tawtawo hawanin, masyadoy nan karokaan. Ampan-ingkapan moyo ko ot nin milagro a pamilbian a naibat ako ha langit. Kot homin anan laloman pamilbian a ipa-kit komoyo no ambo yadtaw tanay kaparihon nangyari koni Propita Jonas hin yadtaw.

³⁰ [Toloy awlo tan toloy yabi na ha lalo tiyan nin balyina a] nag-in pamilbian konlan taga Ninive hin yadtaw [a inhogo na yan Dios]. Anorin anamaot kapara, yay mangyari kongko a Naglalaman Tawo ay pamilbian anamaot ko-moyon tawtawo hawanin a inhogo na kon Dios.

³¹ Ha awlon pangongokom, yadtaw Rayna nin ‘Bagatan’ a ambo tamon kaparan Israelita ay

omdong ta ibalita na a nagkasalanan kamo. Nga-min, halos kalindoyo-doyowan ana nin mondo a inibatan na, kot nako ya syimpri koni Ari Solomon hin yadtaw para manglongo ha karonongan na. Kot hiko a mas holok koni Ari Solomon ay kay moyo ko anlong-on.

³² Hila man a taga Ninive ay omdong anamaot ha awlon pangongokom ta ibalita lay namaot a hikamoy tawtawo hawanin ay nagkasalanan. Nga-min, hin nangaral hi Propita Jonas konla hin yadtaw ay ni-pangombabali hila. Kot hiko a mas holok koni Propita Jonas ay kay moyo ko anlong-on.”

*Yay Mata a Pinagka-hawang nin Lalaman
(Mateo 5:15; 6:22-23)*

³³ [Wana ot ni Jesus,] “Homin tawon mamarta nin lamparilya ta bi-sa na iari, o kari hakban na wari nin halop, nokay igwa na syimpri ha dapat pamigwaan pigaw hinoman a lomoob ha bali ay ma-kit nay hawang.

³⁴ Yay mata ay pa-hal ampakapamin hawang ha pa-magkatawo. No labah a hilap[†] nin tawo, mahawang a intiron pa-magkatawo na. Kot no doka a hilap na, maroblom anamaot a intiron pa-magkatawo na.

³⁵ Yay labay kon totolon, mag-ingat ka pigaw yay paninilap mo ay homin awit doka a isip.

³⁶ Hawanin, no yay pa-magkatawo mo kot labah ta homin anan awit doka a isip, talagan

---

[†] **11:34 11:34** Ha Griego: “No labah a mata” labay totolon “abirtoy gamot” tan “no doka a mata” labay totolon “mainglot.”

labah kay nan tawo. No anorin, mag-in kan pahal na-pakahawang nin bilang angka-hawangan hosto nin lamparilya.”

Pinanalitaan ni Jesus a Paw-Pariseo tan Maw-maistron Kapanogoan

(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)

³⁷ Kapiyari nan nanalita ni Jesus, main a-say Pariseo a nangimbita kona para mangan itaw konla. Naki-ka hi Jesus, bi-sa nakirongo yan nangan.

³⁸ Yadtin Pariseo ay naka-ngap ta na-sikaso na a kay na hinonol ni Jesus a sirimonyan pamibano ba-yo mangan [anta kasalanan ya-rin ayon ha totoro lan aw-Israelita].

³⁹ Kot wani Jesus kona, “Hikamoy paw-Pariseo, [ha kaaapos moyon ma-honol a sirimonyan pamanglinis,] halako moyon ampaka-linison mona mona a likol nin tawtasa tan pawplato moyo anta panlikol bongat orin, kot yay lalo kanakoman moyo ay pono-pono kaagoman tan karokaan.

⁴⁰ Kay kamo ampakaintindi! Ambo doman yay Dios a namalsa nin bawbagay a panlikol ay hiya ot syimpri a namalsa nin bawbagay a panloob?

⁴¹ Kanya mami kamon kama-main moyo konlan mawmairap [pigaw mag-in malinis a kanakoman moyo,] ta bi-sa halban anan bawbagay ay mag-in anamaot malinis para komoyo ha hilap nan Dios.

⁴² “Ka-ka-roy ogotan moyo, hikamoy paw-Pariseo! Ampami kamo konan Dios nin ikamapolo a parti nin angkaalawah moyo maskin ha pinakamakating a kawklasin bongan

pangrikado tan balang pawpihing, balo ta ampo-po-layan moyo yay gawgawa katoynongan tan yay pa-manglabi ha Dios. Hiladti a dapat moyon asikasowon nin ando anamaot lingwanan a lawlaloma.

⁴³ “Ka-ka-roy ogotan moyo, hikamoy paw-Pariseo! Nga-min, mangailig kamon tomoklo ha ambo basta-bastan totokloan ha sawsinagoga tan labay-labay moyon asikasowon kamo ha pawplasa.

⁴⁴ Ka-ka-roy ogotan moyo, hikamoy mawmaistron kapanogoan tan paw-Pariseo a ampiabig-abig! Bilang kamon pawpinanabonan a homin pamilbian, kanya angka-dalan-dalanan lan tawtawo nin kay la angka-tandaan a nag-in hilay nan mayangat ayon ha kawkapanogoan. [Anorin a kaalimbawaan moyo ta main kamon an-isi-sikriton karokaan, kanya hilay ambomilbi komoyo ay angkaolamitan anamaot ha karokaan moyo.]”

⁴⁵ Hin ya-rin ay main a-say ikspirto ha kawkapanogoan a nanalita koni Jesus, wana, “Maistro, konan ya-rin hawhinalita mo, pati hikami ay angka-pintasan anamaot.”

⁴⁶ Wanan in-obat ni Jesus, “Iya, hikamo man a mawmaistron kapanogoan ay ka-ka-roy namaot a ogotan moyo! Nga-min, lako a kawkapanogoan a an-ipahonol moyo ha tawtawo a bilang nin ampabalatayon moyo hilan mangabyat a kawkarga a halos kay la mabalatay, anta ni a-say galawagaw moyo ay kay moyo tana anggamiton para ipanambay konla pigaw makahonol hila ha an-itoro moyo.

⁴⁷ Ka-ka-roy ogotan moyo! An-ipangwâ moyon pawpantyon hilay pawpropita nan Dios a pinati lan kapapo-papoan moyo.

⁴⁸ Kot ha anorin a paralan, hikamoy na mismo a ampamaptog a payag kamo ha gi-ginwa lan kapapo-papoan moyo ta hilay naor a namapati konlan pawpropita, bi-sa hikamoy namaot a ampangwâ nin pawpantyon la.

⁴⁹ Kanya ha karonongan nan Dios ay wanan impatandaan, 'Mamihogo ako konla nin pawpropita a mangangaral tan aw-apostolis. Kot main konlan hila-rin a patyon la tan hilay laloma ay da-damsakon la.'

⁵⁰ Kanya hikamoy tawtawo hawanin ay obaton moyoy namaot konan Dios yay biyay lan halban pawpropita na a pinati paibat hin pinalsay babon lota,

⁵¹ paibat koni Abel anggan koni Zacarias a pinati ha pibotlayan nin altar tan timplo. Iya, ibalita ko komoyo, hikamoy mangobat nin yadtin halban.

⁵² "Ka-ka-roy ogotan moyon hikamoy aw-ikspirto ha kawkapanogoan! Nga-min, ha klasin an-itoro moyo tongkol ha Halita nan Dios ay bilang moyoy na ingat an-iari ha tawtawo yay sosi para maabriyan komon a panggingintindi la tongkol kona. Hikamo mismo ay kay nagpahakop kona ta bi-sa ampondan moyo ot hilay malabay pahakop."

⁵³ Hin imbalita ni Jesus yadti, masyadon mahobhob kona hilay mawmaistron kapanogoan tan paw-Pariseo. Kanya pina-pastang la ya

ta labay la yan piliton manalita nin lako a bawbagay,

⁵⁴ tan amba-bantayan la ya ta hapa no ma-taktika la yan makahalita nin lingo pigaw main hilan maibara laban kona.

12

Ando Aligon a Ogali lan Ma-magkonwari (Mateo 10:26-27)

¹ Hin ya-rin ay libo-liboy tawon nanga-pititipon ha kamainan ni Jesus, anggan ampanga-pidodo-raan hilay nan ayi. Hawanin, wana yapon ni Jesus konlan dawdisipolos na a imparalan ha alimbawa, “Pag-atapan moyon kay maolamitan ogali ma-magkonwari nin hilay paw-Pariseo a maiparis ha pampalbag a angkomalat.

² Nga-min, homin nakaari a kay ma-tandaan tan homin sikrito a kay mibolgar.

³ Kanya [alimbawa], anyaman a pini-totolan moyo ha maroblom ay ma-tandaan ha mahawang, [labay totolon,] anyaman a in-anah moyo ha lalo kwarto nin hikamo-hikamon bongat ay iaghaw pigaw malngo lan tawtawo.”

Yay Dapat Kali-mowan (Mateo 10:28-31)

⁴ [Wana ot ni Jesus konla,] “Ibalita ko komoyo, aw-amigo, ando kamo mali-mo konlan malabay mangmati komoyo ta lalaman moyon bongat a ma-pati la. Pa-makayari ay kay homin hilay nan magawa.

⁵ An-ipao-na koy na komoyo no hinoy dapat moyon kali-mowan: [Homin laloma no ambo yay Dios, bana ta hiya] yay main kapangyarian ambo bongat mamalawi biyay nokay mamibantak ot ha impyirno. An-oliton ko, hiyay dapat moyon kali-mowan.”

⁶ [Wana ot ni Jesus hin ya-rin,] “Ambo doman angkailako a limay layno ha loway sintimos bongat? Anodtaw pa man, homin ni a-sa konla a angka-liwawan nan Dios.

⁷ Balo-balo pay na komoyo, oltimon habot moyo ay tanda nay bilang. Kanya ando kamo mali-mo ha anyamay mangyari komoyo, bana ta mas maalaga kamo ot ha lako a layno.”

Ando Ikaringoy hi Cristo

(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ Wana ot ni Jesus, “Ibalita ko komoyo, hino-man a ampamibalita ha kapara na a hiko kot Katawan na, hiko a Naglalaman Tawo ay bilbion ko yay namaot ha arapan lan aw-anghil nan Dios.

⁹ Balo ta yay tawon ampamibalita ha kapara na a ambo na kon Katawan ay ibalita koy namaot ha arapan lan aw-anghil nan Dios a ambo na kon Katawan.

¹⁰ “Hinoman a ampanalita nin kontra kongko a Naglalaman Tawo ay ma-patawad na ya ot Dios. Kot yay tawon ampanalita nin doka kontra ha Masanton Ispirito nan Dios ay kay na patawaron Dios.”

¹¹ [Wana ot ni Jesus,] “Ha panaon a ayton la kamo ha sawsinagoga o konlan gawgobirnadon o hilay laloma ot a main kapangyarian para imbistigawon bana ha katotpol moyo kongko,

ando kamo mag-aborido no pa-no moyo hila obaton o anyay halitaon moyo.

¹² Bana ta konan ya-rin a oras, yay Masanton Ispirito nan Dios a mamitoro komoyo no anyay dapat moyon halitaon.”

Yay Mayaman a Homin Intindi

¹³ Hawanin, main nin a-say lalaki konlan malabong a tawo itaw a naki-totol koni Jesus, wana, “Maistro, ka-totolon mo pay talakaka ko a ibi nay na yay parti ko ha tinawil mi ha matoantawo mi.”

¹⁴ Kot wani Jesus kona, “Kay inimbi kongkoy katongkolan bilang howis moyo para mamarti nin tawil moyo.”

¹⁵ Bi-sa wani Jesus konlan halban anan tawtawo itaw, “Mag-ingat kamo tan pa-lilihan moyoy kaagoman, bana ta yay kaalagawan nin biyay ay kay angkahokat ha kalakan kama-main.”

¹⁶ Bi-sa nanotol hi Jesus nin a-say alimbawa, wana konla, “Main a-say mayaman a naka-lapot nin golpi ha main nan palbwatan.

¹⁷ Kanya wana ha sarili na, ‘Anya kari a gawon ko ta homin akoy nan ma-pamilimpohan nin laloman naalawah ko?’

¹⁸ Hawanin, naisip na, ‘A, iya, yobaon koy kawkamalig ko ta mama-dong akon mas mangahi-ban para pamilimpohan kon halban naalawah ko tan laloma ot a kawkama-main.’

¹⁹ Pa-makayari, mahalita koy na ha sarili ko, ‘Labah! Lako akoy nan natipon a kawkama-main. Harag koy nadtì para ha maboyot a

panaon. Painawa ko tana, minom, mangan tan mi-liga-liga.'

²⁰ "Kot wanan Dios kona, 'Homin kan intindi! Painsan ha yabi ay balawion koy nay biyay mo. Bi-sa ayti man ana mi-ka orin inli-limpoh mo para ha main mon sarili?' "

²¹ [Pa-makayari nan tinotol ni Jesus yadti, wana,] "Anorin a kapa-halan nin tawon ampanipon nin kayamanan para ha sarili na, balo ta ambo yan mayaman ha bawbagay a maalaga konan Dios."

Ando Mag-aborido
(Mateo 6:25-34)

²² Hawanin, wani Jesus konlan dawdisipolos na, "Kanya ibalita ko komoyo, ando moyo pag-aboridowan yay tongkol ha pa-mangan a kailangan moyo para mabyay tan yay tongkol ha doloh para ha lalaman moyo. Nga-min, mas maalaga yay biyay moyo dinan ha pa-mangan,

²³ tan yay lalaman moyo ay mas maalaga dinan ha doloh.

²⁴ Imatonan moyo hilay aw-owak: Kay hila ampamihabwag bini ni ampanglapot. Homin hilan kamalig o anyakaman ot a pamilimpohan pa-mangan la. Anodtaw pa man, ambiyan na hilan Dios nin pa-mangan. Balo-balo pay na komoyo, mas maalaga kamo kona dinan hilay mawmanok-manok!

²⁵ Mag-aborido kamo man, kay moyoy nan lamang ma-paanloh a biyay moyo maskin a-say oras bongat, ambo doman?

²⁶ No yadtin bagay a makalog bongat kot kay moyoy nan lamang mababa gaw-on, anongkot

ampag-aboridowan moyo ot a lawlaloman bagay?

²⁷ Imatonan moyoy kato-tobo nin dawdikot a ampi-pamolak. Kay hila ampagtrabaho ni anggomwa nin impagka-doloh la. Kot ibalita ko komoyo, maskin hi Ari Solomon a pinakamayaman hin yadtaw ay kay nakapagdoloh nin anorin kaganda ha bawbolak.

²⁸ Yay dawdikot a angka-kit tamo hawanin a angkabyay ha lawak, maari dilap ay malanoh ana tan poolan lan tawtawo. No hila-rin a dawdikot a main pa-ngalanoh kot ampabolakon nan Dios ta ya-rin a impagka-doloh la, di lalo kamoy na, padolohan ta padolohan na kamo! Hay kakapoyan pay nan katotpol moyo!

²⁹ Kanya ando kamo kaawat mangisip ha paniningkap pa-mangan tan mainom tan ando kamon dapat ma-mag-aborido.

³⁰ Anorin a bawbagay a ampakaisipon nin tawtawo ha halban nawnasyon a kay magbilbi konan Dios. Kot ando moyo hila aligon, bana ta tanda nan Ama moyo ha langit a kailangan moyo-rin.

³¹ Masbali pag-inakitan moyon somolong yay pa-mag-ari nan Dios ta bi-sa yay pawpangan-gailangan moyo ay ibi na komoyo.”

*Kayamanan ha Langit
(Mateo 6:19-21)*

³² [Wana ot ni Jesus konlan dawdisipolos na,] “Anggano man da-raoto kamoy anhomonol kongko, ando kamo mali-mo ta kaligawan nan

Ama moyo ha langit a ipa-taya na komoyoy ampag-arian na.

³³ Ilako moyoy kama-main moyo ta mami kamo konlan mawmairap. No anodti a gaw-on moyo, bilang kamon ampanipon kayamanan ha pamigaw-an a kay mahira itaw ha langit ta itaw ay kay ma-ba-wahan, palibhasay homin ma-niba a maka-ka tan homin insikto a makahira.

³⁴ Nga-min, no ayti yay kayamanan moyo ay itaw anamaot a nakom moyo.”

Dapat Handa Pirmi ha Kala-lato nan Katawan

³⁵ [Wana ot ni Jesus,] “Kailangan pirmi kamon handa tan yay pa-hal lawlamparilya moyo ay kailangan pirmin main apoy.

³⁶ Aligon moyo hilay ma-magsirbi a ampanagan ha pa-morong nin amo la ibat ha kahal ta kala-lato nan amo la, no komatok ya ha polta ay antimano maabriyan la ya.

³⁷ Makalma hilay anorin a ma-magsirbi a malato nan amo nin ampimata. Yay potog, ibalita ko komoyo, yadtin amo ay maghili ya para magsirbi konlan ma-magsirbi na ta patokloon na hila bi-sa dologan nin pa-mangan.

³⁸ Talagan makalma hiladtin ma-magsirbi no malato hila nin amo la nin handa, maski man lomato ya ha botlay nin yabi o kari ha bandan palbangan.

³⁹ Tandaan moyodtin a-sa ot a alimbawa: No komon ta tanda nin a-say main ikon bali no anyay oras a ilato nan mahiba, sigoradon nagpoyat ya tan kay na pino-layan a bali na nin na-looban.

⁴⁰ Kanya hikamo man, kailangan pirmi kamon handa ta hiko a Naglalaman Tawo ay makalato ha oras a kay moyo an-ola-lomon.”

*Maptog wari ha Pa-magsirbi konan Katawan
(Mateo 24:45-51)*

⁴¹ Hawanin, pinastang ni Pedro hi Jesus, wana, “Katawan, ya-rin imbalita mon alimbawa, para bongat doman komin dawdisipolos mo o para ha halban?”

⁴² Imparalan ni Jesus a obat na ha a-say naman a alimbawa, wana, “Isipon mo: Hino kot a maiparis ha maronong tan maptog a ma-magsirbi, ta hiyay pa-tayaan nin amo para mangasiwa ha main nan bali, tan mamin pawpa-mangan konlan kapara nan ma-magsirbi ha intakda a oras?”

⁴³ Makalma yay anodtin ma-magsirbi no ha kala-lato nan amo na ay anggaw-on nay impataya konan trabaho.

⁴⁴ Yay potog, ibalita ko komoyo, sigoradon gawon na yan ma-ngasiwa ha halban kawkama-main na.

⁴⁵ Kot no halitaon nan yadtin ma-magsirbi ha sarili na, ‘Maboyot ya ot lomato a amo ko,’ bi-sa bogbogon na hilay nay kapara nan ma-magsirbi, lalaki man o babayi ta bi-sa mangan ya tana tan minom anggan malahing,

⁴⁶ tongwa, makalato yay amo na ha awlon kay na an-asahan tan ha oras a kay na an-ola-lomon. Kanya sigoradon parosawan na yan amo na, bi-sa ilamo na ya itaw ha kamainan lan tawtawon kay antompol.

⁴⁷ “Yadtin ma-magsirbi a magtanda kalabayan nin amo na, balo ta ambo yan handa tan kay na ginwa a kalabayan nin amo na ay sigoradon garotyon yan golpi.

⁴⁸ Kot yay ma-magsirbi a kay magtanda kalabayan nin amo na, bi-sa nakagawa yan dapat nan pagdosawan ay garotyon ya syimpri, balo ta daoto bongat. Nga-min, yay tawon binyan nin lako a bagay ay lako anamaot a obaton na, tan yay pina-tayaan nin mas lako a bagay ay mas lako anamaot syimpri a obaton na.”

*Bana koni Jesus ay Main Kay Ma-pisosondo
(Mateo 10:34-36)*

⁴⁹ [Wana ot ni Jesus,] “Yay pa-mako ko iti ha lota ay para magkamain nin pa-hal pool tan yay labay ko komon ay dinomtay na.

⁵⁰ Balo ta kailangan dalanan ko yapon a pa-magdyadya tan kay ko mika-kanya anggan kay mayari odti.

⁵¹ Hay wamoyo wari, yay pa-mako ko iti ha kalotaan ay pangibatan magkamain pamisosondo a halban tawtawo? Ibalita ko komoyo, ambo anorin, ta masbali magkamain pamikokontra bana kongko.

⁵² Paibat hawanin, alimbawa, no main lima katawo ha a-say pamilya, maari yay tolo ay kontra ha lowa, o yay lowa ay kontra konlan tolo.

⁵³ Alimbawa, yay tatay ay kontra ha anak a lalaki, o yay anak a lalaki ay kontra ha tatay na; yay nanay ay kontra ha anak a babayi, tan yay anak a babayi ay kontra ha nanay na;

yay katyangan a babayi ay kontra ha manoyang nan babayi, tan yay manoyang a babayi ay kontra ha katyangan nan babayi.”

*Pangingintindi ha Lalako nin Panaon
(Mateo 16:2-3)*

⁵⁴ Wana ot ni Jesus konlan malabong a tawo itaw, “No ma-kit moyon main makorpal a lolom a ampangibat ha libaba, yay antimanon angkahalita moyo ay ‘Mangabagat.’ Potog anaor a mangabagat.

⁵⁵ Tan no malayam moyoy namaot a lopot a ampangibat ha bagatan, wamoyo, ‘Mangamot.’ Potog anaor a mangamot.

⁵⁶ Hikamoy ma-magkonwari! Tanda moyon intindyon yay pawpamilbian ha lota tan ha langit ta tanda moyo no anyay mangyari. Anongkot man ta kay moyo intindyon yay ampa-pangyari hawanin ta kay moyo tanda a panaon ana para pahakop ha pa-mag-ari nan Dios?”

*Dapat Makiayos
(Mateo 5:25-26)*

⁵⁷ “Anongkot kay moyo an-isipon no anyay dapat moyon gaw-on?”

⁵⁸ [Nga-min, yay dapat moyon gaw-on ha tawo ay gaw-on moyoy namaot ha Dios:] Alimbawa, no main magdimanda komo ta ayton na ka ha howis, makiariglo kan tampol kona lo-gan iti kamo ot ha dalan ta no kai, piliton na kan iarap ha howis, ta bi-sa ipaaristo na kan howis ha polis, kanya mapriso kay na ingat.

59 Ibalita ko komo, kay ka makalikol ha prisionan anggan kay mo ma-bayaran yay kalin-ooltimowan sintimos nin molta mo.”

13

Bokotan a Kasalanan

¹ Hin ya-rin ay main tawtawo itaw a namibalita koni Jesus tongkol konlan omnoy Israelita a taga Galilea a impapati ni Gobirnadador Pilato lo-gan lan ampamida-ton konan Dios, kanya nilaok a daya la ha daya lan aw-ayop a an-ida-ton la.

² Wanan in-obat ni Jesus konla, “An-isipon moyo wari a mas makasalanan hila-rin a pinati dinan konlan laloman kaparan taga Galilea bana ta anodtaw a inogotan la?”

³ Ambo tama! Ibalita ko komoyo: No kay kamo mangombabali ta kay moyo bokotan a kawkasalanan moyo ay miparoka kamoy namaot a halban.

⁴ Hiladtaw man a labinwaloy tawon nati ta nabondagan tori ha Siloe, ha intindi moyo, mas makasalanan hila wari dinan konlan kapara lan taga Jerusalem?

⁵ Disnodon ambo! Ibalita ko komoyo: No kay kamo mangombabali ta kay moyo bokotan a kawkasalanan moyo ay miparoka kamoy namaot a halban.”

Yay Alimbawa Tongkol Konan yay Poon Igos

⁶ Hin ya-rin ay inistorya ni Jesus konlay a-say alimbawa, wana, “Main a-say lalaki a main a-say poon igos itaw ha obasan na. A-say awlo,

kina nadtin biniliw no main yay nan bonga, kot homin yan na-kit.

⁷ Kanya wana konan ma-ngasiwa ha obasan na, 'Bilyon mo yadtin poon igos. Ikatlon taon ko yay nan angkaon biliwon no main yay nan bonga, kot anggan hawanin ay homin ot syimpri. Pokanon moy na ta sayang bongat a anlogaran na.'

⁸ Kot wanan yadtin ma-ngasiwa, 'Amo, hapa no mana-gan ta ot a-say taon, ta kotkoton koy ka-libol na ta bi-sa biyan yapon gwano.

⁹ No mamonga ya ha homonol a taon, labah, kot no kai, pokanon yay na.' "

Pinaabig ni Jesus yay A-say Babayin Bok'ot ha Awlon Pa-mainawa

¹⁰ Ninghan, hin a-say naman a Awlon Pa-mainawa, nangaral yay naman hi Jesus ha a-say sinagoga.

¹¹ Hin ya-rin ay main itaw nin a-say babayin labinwaloy taon anan ampagmasakit bana ta nilooban yan doka a ispirito. Kanya binomok'ot ya bi-sa kay nay na angkaitoyngong a lalaman na.

¹² Hin na-kit na ya ni Jesus, hina-wayan na ya, bi-sa wana, "Labah kay na ha masakit mo."

¹³ Hin ya-rin a imparna ni Jesus a gamot na ha olo nan babayi, antimano naitoyngong nay lalaman na, kanya pinori na yay Dios.

¹⁴ Kot yay ampamoon ha sinagoga ay ampagolo bana ta namaabig hi Jesus ha Awlon Pa-mainawa. Wana konlan tawtawo hin ya-rin, "Main a-nom a awlon dapat ipagtrabaho. Ha loob nin ya-rin a-nom a awlo ay dapat kamon

mako iti para ma-paabig, ambo ha Awlon Pa-mainawa.”

¹⁵ Kot wanan in-obat nin Katawan kona, “Hikamoy mawma-magkonwari! Ambo doman maskin Awlon Pa-mainawa ay an-orkalan moyo a baka o asno moyo ha hihilongan la ta i-ka moyo hilan painomon?”

¹⁶ Yadtin babayi a kaparan lipi ni Abraham ay pa-hal binalol ni Satanas ha loob nin labinwaloy taon. Ambo wari marapat a alihon ya konan yarin a pa-hal na maskin Awlon Pa-mainawa?”

¹⁷ Ha anorin a obat ni Jesus ay na-paringoyan hilay halban angkomontra kona. Hila balo a lawlaloman tawo itaw ay na-ligawan bana ha kalakan ka-paka-ngap a gi-ginwa na.

*Alimbawa Tongkol ha Botol Mostasa
(Mateo 13:31-32; Marcos 4:30-32)*

¹⁸ Bi-sa impagpatoloy ni Jesus a pangangaral na, wana, “Anya kari ha wamoyo yay kaalimbawaan nin pa-mag-ari nan Dios? Tan ayti ko kari iparis odti?”

¹⁹ Yay ompisan pa-mag-ari nan Dios ay bilang ha a-say botol mostasa a inmola nin a-say tawo ha main nan antanamanan. Tinomobo yadti anggan nag-in bilang kayo kahi-ban, kanya pinanalayan nin mawmanok-manok a hawhanga na.”

*Alimbawa Tongkol ha Pampalbag
(Mateo 13:33)*

²⁰ Wana ot ni Jesus, “Ayti ko man ot ialimbawa yay pa-mag-ari nan Dios?”

²¹ Yay kaka-kalat nin pa-mag-ari nan Dios ay bilang ha pampalbag. Maskin daoto bongat a inigwa nin a-say babayi ha tolon halop a arina ay na-palbag nay intiro.”

Makipot a Polta
(Mateo 7:13-14, 21-23)

²² Ha pa-magpatoloy ni Jesus mako ha syodad Jerusalem, dinomalan ya ha bawbabali tan baw-baryo nin nangaral.

²³ Hawanin, main namastang kona, wana, “Maistro, da-raoto bongat wari a tawtawon malipyas?”

Wanan in-obat ni Jesus,

²⁴ “Yay kaalimbawaan nin kalo-loob ha langit ay bilang ha kalo-loob ha a-say makipot a polta. Kanya pag-inakitan moyon lomoob ha pa-hal makipot a polta. Ibalita ko komoyo, lomato a panaon a lako a magpilit nin lomoob kot kay ana makaloob.

²⁵ “Nga-min, yay mag-in kaalimbawaan nin yadti ay yay main ikon bali kot inhara nay na a polta. Bi-sa omdong kamo tana ha likol nin makatok-katok, ta wamoyo, ‘Sinyor! Sinyor, paloobon mo kami pa!’ Kot yay iobat na komoyo, ‘Kai! Kay katamo ambilbion maskin yay pinangibatan moyo.’

²⁶ Ba-yo halitaon moyo, ‘Naipagka-rongo mo kamin nangan tan ninom, bi-sa nangaral kay namaot ha logar mi.’

²⁷ Kot halitaon na syimpri komoyo, ‘Imbalita koy na komoyo a kay katamo ambilbion maskin

yay pinangibatan moyo. Paka-dayo kamo kongko, hikamoy halban ma-mangwa doka.'

²⁸ Konan ya-rin ay mi-tangih-tangih kamo itaw tan mi-pigogot ha grabin kadya-dyaan, laloy na no ma-kit moyo hi Abraham, hi Isaac tan hi Jacob, tan halban lan pawpropita nan Dios itaw ha kaarian na, kot hikamo balo ay itaboy na.

²⁹ Main tawtawon mirorongon mangan itaw ha kaarian nan Dios a nangibat ha intiron mondo, ha bagatan, mayanan, libaba tan baytan.

³⁰ Yay mangyari ay anodti: Main angka-hoyot hawanin a mio-na ha lomato a panaon, tan main anamaot ampo-na hawanin a ma-hoyot ha lomato a panaon."

Yay Pa-mag-inakit ni Jesus Konlan Taga Jerusalem

(Mateo 23:37-39)

³¹ Konan ya-rin ot a oras, main paw-Pariseo a nako koni Jesus, ta wanla, "Omali kay na iti ta labay na kan patyon ni Ari Herodes Antipas."

³² Kot wanan in-obat ni Jesus, "Mako kamo konan ya-rin tawon ma-naktika, ta ibalita moyo kona a hawanin tan dilap ay ipagpatoloy koy pa-malayah nin dawdoka a ispirito, tan pa-maabig konlan main mawmasakit. Ha ikatlon awlo ay mayari koy nay gawa ko.

³³ Balo ta kailangan kon itoloy yay pa-mako ko ha Jerusalem hawanin awlo, dilap tan anggan ha makalwa. Nga-min yay a-say propita nan Dios ay kay maari patyon ha laloman logar no ambo ha Jerusalem bongat.

³⁴ “An-ikalolo katamoy tawtaga Jerusalem ha gawgawa moyon pa-mangmati ha pawpropitanan Dios tan pa-ma-batibat moyon bawbato anggan mati hilay laloma ot a an-ihogo na komoyo. Mabotbot a ngali-ngali kon mangano para alakopon katamon bilang ha pa-ngalakop nin toan manok ha sawsisiw na ha hilong pakpak na, kot hikamoy kay malabay.

³⁵ Kanya po-layan nan Dios odtin syodad moyo. Ibalita ko komoyo: Kay moyo koy na ma-kit anggan ha panaon a ihakbat moyo kongkon halitaon, ‘Poriwon yay anlomato ha ngalan nan Katawan.’ ”

14

Pinaabig ni Jesus yay Lalakin Angkaba-nol a Lalaman

¹ A-say Awlon Pa-mainawa, inimbita hi Jesus nin mangan ha bali nin a-say ampamoon a myimbrow nin paw-Pariseo. Hin ya-rin ay amban-tayan la hi Jesus no anyay gaw-on na,

² bana ta main itaw a-say lalakin angkaba-nol a lalaman.

³ Pinastang ni Jesus hilay mawmaistron kapanogoan tan hilay paw-Pariseo, wana, “Ayon ha kawkapanogoan nan Dios, bawal doman mamaabig ha Awlon Pa-mainawa o kai?”

⁴ Kot kay hila tinomlok. Hin ya-rin ay pinaabig ni Jesus yay lalakin angkaba-nol a lalaman, ba-yo pinaorong na ya.

⁵ Bi-sa wani Jesus konlan mawmaistron kapanogoan tan konlan paw-Pariseo, “Alimbawa ta main komoyo a main asno o baka a nadabo ha

bobon, kay mo ya wari alawahon tampol maskin Awlon Pa-mainawa?”

⁶ Kot kay hilay naman nakaobat ha pastang na.

Totoro Tongkol ha Tawon Maaypa a Nakomtan Abirtoy Gamot

⁷ Hin ya-rin ay naasikaso ni Jesus a halban lan bawbisita ay namili nin totokloan a intatala para konlan mawmain ingkatawo. Kanya wani Jesus konla,

⁸ “No alimbawa ta main mangimbita komo ha a-say kahal, ando ka tomoklo ha tokloan lan main ingkatawo ta ola-no main ot inimbitan mas ambilbion main ingkatawo dinan komo.

⁹ Bi-sa i-ka na ya nin nangimbita ison ha tinokloan mo, bi-sa wana komo, ‘Ya-rin a totokloan ay intatala para konan yadtin tawo.’ No anorin a mangyari ay ma-paringoyan ka ta mi-ka kay na ingat ha pinakamaaypa a klasin tokloan.

¹⁰ Kanya no main mangimbita komo, tomoklo ka tana ha maaypa a klasin tokloan ta pigaw ha kala-lato nan nangimbita komo ay halitaon na komo, ‘Amigo, itaw ka tomoklo ha mas magandan totokloan.’ Ha anorin a mangyari ay ma-parangalan ka ha arapan lan halban kalamo mon nakarongo ha lamisawan.

¹¹ Nga-min, hinoman a ampagmata-gay ay iaypa, kot hinoman a ampagmaaypa ay ita-gay.”

¹² Hawanin, wanay namaot ni Jesus konan Pariseo a nangimbita kona, “No maghanda ka, alimbawa pangogtowan o pangaponan, ando mo pillion imbitawon hilay maka-tobalo komo a bilang konlan aw-amigo mo, tawtalakaka o kari

hilay kawkaholibay mon mayaman. Nga-min, imbitawon la kay namaot, kanya ma-tobalo kay na.

¹³ Masbali no maghanda ka, pilion mon imbitawon hilay mawmairap, hilay main dawdipirinsya a bilang konlan pawpokol, pawpilay tan bawbolag.

¹⁴ No anorin, makalma ka ta kay la ka matobalo imbitawon, kanya yay Dios a tomobalo komo ha pa-maorong nan mabyay konlan tawtawon maptog.”

Yay Alimbawa Tongkol ha Mahi-ban a Handaan

(Mateo 22:1-10)

¹⁵ Hin nalngo la-rin nin hilay karongo ni Jesus nin ampangan, main a-sa konla a nanalita, wana kona, “Makalma hilay tawon maka-paki-lamo nin mangan itaw ha ampag-arian nan Dios.”

¹⁶ Kot wanan in-obat ni Jesus kona a imparalan ha alimbawa, “Main a-say lalakin naghanda nin mahi-ban a handaan tan golpin tawoy inimbaita na.

¹⁷ Hin oras anan mangan, inhogo nay alila na konlan aw-inimbitawan na ta impapibalita nay anodti: ‘Mako kamoy na iti,’ wana, ‘ta nakahanda anay halban.’

¹⁸ Balo ta balang a-sa konla ay pari-parihon ni-pagbara-nan. Wanan yay o-na, ‘Nakahaliw akon lota, kanya kailangan kaon kon biliwon. Ipakibalita mo pa tana konan amo mo a dispinsawon na ko.’

¹⁹ Wanay namaot a-sa, ‘Nanaliw akon mapolo a baka, kanya labay ko hilan halion hawanin nin

itrabaho. Ipakibalita mo pa tana konan amo mo a dispinsawon na ko.'

²⁰ Wana ot nin a-sa, 'Kapikahal kon bongat, kanya kay ko maka-ka.'

²¹ "Kanya norong yay alila ta imbalita nay bawbara-nan la konan amo na. Nagolo yay amo konla, kanya wana konan alila na, 'Mako kan tampol ha kawkalsada tan aw-iskinita iti ha babali ta awiton moy na ingat iti hilay mawmairap, pawpokol, pawpilay tan bawbolag.'

²² Pa-magbolta nan alila, wana konan amo na, 'Amo, ginwa koy nay ayon ha pinanogoan mo, kot lako ot syimpri ma-tokloan.'

²³ Kanya wanan amo konan alila na, 'Mako ka ot ha likol babali ha kawkalsada tan ha mangakalog a dalan itaw ta piliton mon hagyaton a tawtawo nin mako iti pigaw mapno a bali ko.'

²⁴ Bi-sa wana ot, 'Ibalita ko komoyo, hinoman konlan o-nan inimitawan ko ay kay makataway ha inhanda kon pawpa-mangan.' "

*Tongkol ha Kaho-honol koni Jesus
(Mateo 10:37-38)*

²⁵ Golpin tawo a naki-ka koni Jesus ha pa-mako nan syodad Jerusalem. Hin ya-rin ay inomarap ya konla, ta wana,

²⁶ "Hinoman a malabay homonol kongko ay kailangan mas maigot a labi na kongko dinan ha main nan tatay, nanay, kaambali, awa-nak o tawtalakaka tan maski mismon ha sarili na ta no kai ay kay ya maari mag-in disipolo ko.

²⁷ Hinoman a [kay mananggap nin kadyadyaan a andomalan ha biyay na alang-alang

kongko a kaalimbawaan] kay na balatayon a sarili nan kros, tan kay anamaot homonol kongko ay ambo yan karapat-dapat mag-in disipolo ko.

²⁸ “Alimbawa, main wari komoyo a magplanon mama-dong nin mata-gay a tori nin kay na yapon paka-kwintawon no main yan bastantin magastos para ipangyari?”

²⁹ Nga-min, ola-no maigwa nay pondasyon, bisa kay nay na ma-polyari a tori. Kanya kakalihan la yan halban maka-kit,

³⁰ tan halitaon la, ‘Ya-rin a tawo, nama-pa-dong ya anta kay nay nan lamang na-polyari.’

³¹ “O alimbawa anamaot, main wari ari a mako ki-laban ha kapara nan ari a kay yapon pag-aralan no yay mapolo a libon hondalo na kot baba lan talowon yay lowampolo a libon hondalo nin kapara nan ari?”

³² Nga-min, no ha isip na kot kay lay nan lamang mababa, lo-gan madayo hila ot a kalaban ay mamihogo yay nan tampol nin mamibalita konan kapara nan ari a labay nay nan kiayos.

³³ “Hikamo man, mangisip kamo yapon ta hinoman a kay na bokotan a halban main kona ay kay ya maari nin ipagdisipolo ko.”

*Kaalimbawaan nin Asin a Na-hominan Alat
(Mateo 5:13; Marcos 9:50)*

³⁴ [Wana ot ni Jesus, “Balang anhomonol kongko ay pa-hal asin.] Maalaga a asin, kot no alimbawa ta na-hominan yay nan alat, maiorong ot wari a alat na?

³⁵ Homin yay nan sirbi ni pampataba lota, o maskin ilamo ha ampaniponan nin pampataba

lota ay kay syimpri maari, kanya labah ot iban-tak. Hikamoy ampakalngo, intindyon moyoy nalngo moyo.”

15

Yay Alimbawa Tongkol ha Karniron Nitalon (Mateo 18:12-14)

¹ Hin ya-rin ay kalakan mawma-ni-non bowis [a mangahaol] tan laloma ot a tawtawon makasalanan a andomani koni Jesus para manglongo kona.

² Kot main itaw paw-Pariseo tan mawmaistron kapanogoan a ni-panalamorom, ta wanla, “Ya-rin a tawon ya-rin, antanggapon nay tawtawon makasalanan ta bi-sa ampakirongo ya ot nin mangan konla.”

³ Bana ta anorin, tinotol ni Jesus konla odtin alimbawa, wana,

⁴ “No wari ta main a-sa komoyo a main sanyatos a karniro, bi-sa napirdi a a-sa, anyay gaw-on na? Kay na hila wari ibati yapon a siyam-a-polo tan siyam itaw ha lawak a ampagpastolan na ta kaon nan tingkapon yay a-say napirdi anggan ha ma-kit nadi?”

⁵ Bi-sa, no ma-kit na yay na, lilikot nay nan balatayon odti para iorong.

⁶ Pa-makalato na ha bali, ha-wayan na hilay aw-amigo tan kawkaholibay na, ta wana konla, ‘Maki-lilikot kamo kongko ta na-kit koy karniro kon napirdi.’ ”

⁷ [Wani Jesus,] “Ibalita ko komoyo, anorin ot bongat itaw ha langit, mas mahi-ban a kaligawan la bana ha a-say tawon makasalanan a nangombabali tan binokotan nay main nan kawkasalanan, dinan ha siyam-a-polo tan siyam a mahonol ha Dios a ambo kailangan mangombabali.”

Yay Alimbawa Tongkol ha Kwartan Pilak a Napirdi

⁸ [Wana ot in-alimbawa ni Jesus,] “No wari ta main a-say babayi a main mapolo a kwartan pilak, bi-sa napirdi nay a-sa, anyay gaw-on na? Kay ya wari mamartan lamparilya, ta bisa kalihan nay bali para paka-biliwon nadtin napirdi nan kwartan pilak anggan ha ma-kit na?

⁹ Bi-sa, no na-kit nay na, ha-wayan na hilay aw-amiga na tan kawkaholibay, ta wana, ‘Makililikot kamo kongko ta na-kit koy napirdi kon kwartan pilak.’ ”

¹⁰ [Wani Jesus,] “Ibalita ko komoyo, anorin ot bongat konlan aw-anghil nan Dios ha langit, malilikot hilay namaot no main a-say makasalanan a nangombabali tan binokotan nay main nan kawkasalanan.”

Yay Alimbawa Tongkol Konan Anak a Dinomayô

¹¹ Wana ot ni Jesus, “Main a-say tatay a main loway anak a lalaki.

¹² A-say awlo, wanan bonso konan tatay na, ‘Tay, ibi mo pay nay parti ko ha ma-tawil ko komo.’ Pinarti nay naor tatay a kama-main na para konlan loway anak na.

¹³ Kot kay naboyot, inlako nan yadtin bonso yay halban tinawil na, ta nako ya ha a-say marayo a logar. Dinama-dama na itaw a halban nan na-paglakoan ta namiyay yan homin kwintan pamimiyay.

¹⁴ “Hin na-min nay nay kwarta na, nitaon a nagkamain nin grabin bitil itaw ha logar a kamainan na, kanya nag-irap ya.

¹⁵ Yay ginwa na ay nagpaalila ya ha a-say taga itaw. Yay inimbin trabaho kona ay mangalaga nin bawbaboy itaw ha bowat.

¹⁶ Ha sobran kabitilan na, maskin pa-mangan a an-ibi konlan bawbaboy ay labay nay na komon kanon, kot homin tanan nami kona maski anya.

¹⁷ Hin naisip-isip nadtin kapa-halan na, wana ha sarili na, ‘Kalakan nan aw-alila ni tatay a ansomobra ha pawpa-mangan. Halako ta hiko iti ay halos mati na ha bitil.

¹⁸ Morong akoy na koni tatay ta makirawat akon patawad, ta halitaon ko kona: Tay, nakapagkasalanan ako ha Dios tan komo.

¹⁹ Ambo akoy nan marapat itoring nin anak mo, nokay itoring mo ko tanan a-sa konlan aw-alila mo.’

²⁰ Hin ya-rin ay nibwat yay naor ta norong itaw konli tatay na.

“Madayo ya ot ha bali la ay na-tamolaw na yay na ni tatay na. Nadabo a inganga-ro na kona, kanya nolayo yan hinomakbat kona, bi-sa niyakoh na ya tan inalokan.

²¹ Wanan yadtin anak koni tatay na, ‘Tay, nakapagkasalanan ako ha Dios tan komo. Ambo akoy nan marapat itoring nin anak mo.’

²² Kot hina-wayan nan tatay yay aw-alila na, wana, 'Awiton moyo iti yay pinakamagandan ayhing ta iholot moyo kona. Bi-sa paholotan yan singsing tan pasapatosan.

²³ Pa-makayari ay kowon moyo yay pinataba a baka ta patyon. Bi-sa mangan tamo tan mi-liga-liga.

²⁴ Nga-min, yadtin anak ko, kapa-halan na ay nati kot norong nabyay, tan pa-hal napirdi kot na-kit oman.' Kanya nag-ompisa hilay nan ni-liga-liga.

²⁵ "Hin ya-rin, yay kalingkakaan a anak ay itaw ya ha bowat. Hin norong ya, tan hin madani yay na ha bali la, nalngo na a main togtogan tan bayliwan.

²⁶ Kanya hina-wayan nay a-say alila la, ta pinastang na no anyay main konla.

²⁷ Wanan imbalita nin alila kona, 'Norong a ali mo, kanya impapati ni tatay mo yay pinataba a baka bana ta norong yan angkabyay tan maligsa.'

²⁸ Nagolo yadtin kaka tan kay na labay lomoob ha bali la. Kanya kina na ya ni tatay na ta inamoamo na yan lomoob.

²⁹ Kot wanan in-obat konan tatay na, 'Hiko ingat odti, omnoy taon anan ampagsirbi komo, tan nika-ka-noman kay ko kinomontra ha kawka-panogoan mo. Kot ni ninghan, kay mo ko binyan maski a-say kanding ta pigaw maipaki-liga-liga koy namaot konlan aw-amigo ko.

³⁰ Kot hin nakalato odtin anak mo a nanamadama nin kama-main mo konlan dawdoka a

babayi, impangmati mo ya ot nin pinataba a baka.'

³¹ Wanan tatay kona, 'Anak ko, lawah kan iti kongko, tan halban ikon ko ay ikon mo.

³² Tama bongat a malilikot tan mi-liga-liga tamo ta yadtin ali mo, kapa-halan na ay nati na kot norong nabyay, tan pa-hal napirdi na kot nakit oman.'"

16

Yay Alimbawa Tongkol Konan yay Toson Mangasiwa

(Mateo 6:24)

¹ Hawanin, nami yay namaot hi Jesus nin alimbawa konlan dawdisipolos na, wana, "Main a-say mayaman a main nin a-say ma-ngasiwa. Hawanin, main namibalita konan yadtin mayaman a yay ma-ngasiwa na kot andama-damaon na kanoy kawkama-main na.

² Kanya impaha-wayan na yay ma-ngasiwa ta pinastang na ya, wana, 'Anya yadtin angka-balitaan kon ambo labah tongkol komo? Ibi moy na kongkoy lawlistawan nin halban impapa-taya ko komo ta kay kay na maari magpatoloy bilang ma-ngasiwa ko.'

³ Bana ta anodtaw, wanan ma-ngasiwa ha sarili na, 'Anya kari a dapat kon gaw-on ta alihon na koy nan amo ko bilang ma-ngasiwa na? Ambo ko paot kababaan mamalbwat tan angkaringoy akoy namaot makilimoh.

⁴ A, tanda koy nay gaw-on kon paralan, pigaw painsan no maalih akoy na bilang ma-ngasiwa ay

pahandaon la ko ha bali la nin hilay nakaotang ha amo ko.'

⁵ Kanya yay ginwa na ay ina-sa-a-sa nan impaka hilay mawmain aw-otang konan amo na. Bi-sa wana konan primiro, 'Omnoy otang mo konan amo ko?'

⁶ Obat na, 'Sanyatos a latan mantika.' Hawanin, wanan ma-ngasiwa kona, 'Oyay listawan nin otang mo. Tomoklo ka ta dandalion mon hagilyan nin limampolo bongat.'

⁷ Bi-sa wana konan ikalwa, 'Hapay hika, omnoy otang mo?' Yay obat na, 'Sanyatos a kaban nin trigo.' Wanan ma-ngasiwa kona, 'Oyay listawan nin otang mo. Igwa mon walompolo.'

⁸ Hin na-tandaan nadtì nin amo na ay naporì na ya ingat yay mahaol a ma-ngasiwa ha kahosayan nan magparihado para ha lomato a panaon. Nga-min, hilay tawtawon makamondo ay mas mahosay hila ha pa-magparihado para ha lomato a panaon iti ha mondo, dinan hilay maka-Dios ha pa-magparihado para ha dojali biyay."

⁹ Bi-sa wanan impagpatoloy ni Jesus, "Ibalita ko komoyo, yay kayamanan iti ha babon lota ay ampangibatan nin lako a karokaan, balo ta hikamo, gamiton moyodti ha kata-tambay ha kapara pigaw ha oras a kay moyoy na magamit orin, matanggap kamon mi-wan ha langit anggan-angga.

¹⁰ Nga-min, yay tawon ma-pasimalaan ha makalog a bagay ay ma-pasimalaan anamaot ha mahi-ban a bagay. Kot yay tawon mahaol ha makalog a bagay ay mahaol anamaot ha mahi-ban a bagay.

11 Kanya no kay kamo ma-pasimalaan ha kayamanan iti ha babon lota a ampangibatan nin lako a karokaan, hino man wari a mamipa-taya ot komoyo nin potog a kayamanan ha langit?

12 A-sa ot, no kay kamo ma-pasimalaan hawanin ha ambo moyon ikon [ta halban bagay ay impa-taya bongat anaor nin Dios komoyo], hino man wari a mami komoyo ha lomato a panaon nin yay dapat moyo komon ipag-ikon?"

13 [Wana ot nin in-alimbawa ni Jesus,] "Ambo dapat paalipon yay a-say tawo ha loway amo, bana ta kay na hila ma-pagsirbiwan nin hosto ta yay ogotan nin ya-rin ay kasorawan nay a-sa, kot yay a-sa ay ma-labi na. O kari ma-kilingan nay a-sa ta yay a-sa kot ma-basta-basta. Anorin anamaot kapara, kay moyo ma-pi-sabay pagsirbiwan yay Dios tan yay kayamanan."

Yay Kalabayan nan Dios

(Mateo 11:12-13; 5:31-32; Marcos 10:11-12)

14 Hin ya-rin ay main anamaot itaw paw-Pariseo a lawlopan kwarta a nakalngo nin yadtin halban alimbawa ni Jesus. Kanya tinoya-toya la ya.

15 Kot wani Jesus konla, "Ampiabig-abig kamo ha arapan lan tawtawo, kot tanda nan Dios yay kawkanakoman moyo. Nga-min, anya may ampaalagawon nin tawtawon makamondo ay ka-pariril konan Dios."

16 [Wana ot ni Jesus,] "Yay kawkapanogoan nan Dios tan yay sawsinolat lan propita na ha Masanton Kasolatan ay an-ipahonol ha tawtawo anggan hin nakalato hi Juan Bautista. Kot paibat

hin nangaral hi Juan Bautista, yay an-ipangaral ana ay yay tongkol ha pa-mag-ari nan Dios, bi-sa halos halban ay ampagpilit nin pahakop ha pa-mag-ari na.

¹⁷ [Anodtaw pa man, kay syimpri maalihan alaga yay kawkapanogoan nan Dios.] Mangyari a manganggawan a langit tan lota, kot kay maari mangyari a maalihan kwinta yay kawkapanogoan nan Dios, maski yay pinakamakalog a parti nan ya-rin.

¹⁸ “[Oyay a-sa ha kawkapanogoan nan Dios a homin kali-lipas:] Hinoman a lalaki a mamihiyay nin kaambali bi-sa magkaambalin laloma ay magkasalanan yan pa-mabayi. Anorin ana-maot kapara, hinoman a lalaki a magkaambali konan yay babayin inhiyay nin kaambali ay magkasalanan anamaot nin pa-mabayi.”

Hi Lazaro a Pobri tan yay Lalakin Mayaman

¹⁹ [Wanay naman in-alimbawa ni Jesus,] “Main a-say lalakin mayaman a yay klasin an-ipagdoloh na ay mawmabli tan yay pa-mangan na ha inawlo-awlo ay ambo basta-basta.

²⁰ Bi-sa main anamaot a-say lalakin napakapobri a yay ngalan na kot Lazaro. Halos intiron lalaman na ay pono nin halna a ampang-nana. Itaw ya tana nakaiira ha danin poltan bali nan yadtin lalakin mayaman.

²¹ An-aposon nan ma-biyan ya maski tana komon mawmomo a angkadabo ha lamisawan nan mayaman. Hilay namaot a aw-aso ay angkaon la ya ta antapohan lay hawhalna na.

²² Ha maparah a olit, nati yay pobrin hi Lazaro, bi-sa inawit la yan aw-anghil nan Dios itaw ha kamainan ni Abraham. Kay naboyot, nati yay namaot yay lalakin mayaman, bi-sa intabon.

²³ “Kot itaw ya ni-ka ha impyirno. Hin itaw yay na ampagdya-dya ay tinomangal ya, bi-sa na-tamolaw na itaw hi Abraham a ka-dani na hi Lazaro.

²⁴ Kanya hinoma-way yan makhaw, wana, ‘Ama kon Abraham, inganga-ro moy na. Ihogo mo pa hi Lazaro ta idoldol nay tampoh nin tamoro na ha lanom ta palayopan nay dila ko, bana ta masyado kon ampagdya-dya iti ha apoy.’

²⁵ Kot wani Abraham kona, ‘Anak* ko, panom-tomon mo hin lolog biyay mo itaw ha babon lota ay natanggap moy nay halban kainomayan, kot hi Lazaro balo ay biig nin kawkairapan. Hawanin, hiyay ampakonswilowon, ta hikay namaot a ampagdya-dya.

²⁶ Likol konan yadti, ha pibotlayan nin logar mi tan logar moyo ay main nin na-pakalalo a bongaw, pigaw hilay iti ay kay maka-ka ison tan hikamoy namaot a ison ay kay maka-ka iti.’

²⁷ “Bi-sa wanan mayaman, ‘No anorin no-nin, Ama Abraham, an-ipaki-totol ko komo a pa-kaon mo hi Lazaro ha bali ni tatay ko itaw ha lota,

²⁸ ta main ako ot nin limay talakakan lalaki. Komon balitaan na hila tongkol konan yadti, pigaw kay hila mi-ka iti ha logar a sangkadya-dyaan.’

---

* **16:25 16:25** Ambo na yan anak nokay halita odti nin pa-mabli.

²⁹ Kot wani Abraham kona, ‘Ambo anan kailangan bana ta main hilay nan Masanton Kasolatan a sinolat ni Moises tan hilay pawpropita nan Dios. Yadti a dapat lan long-on.’

³⁰ Kot wanay namaot nin mayaman, ‘Kay la long-on orin, Ama Abraham. Kot no main a-say tawon nati na a magbolta itaw konla nin mamibalita ay sigoradon mangombabali hila tan bokotan lay kawkasalanan la.’

³¹ Wanay namaot ni Abraham kona, ‘No kay la pi-polon a sawsinolat ni Moises tan hilay pawpropita nan Dios, kay hilay namaot makombinsi maski man main morong mabyay nin mamibalita konla.’ ”

17

*Tongkol ha Pa-magkasalanan tan Pa-matawad
(Mateo 18:6-7, 21-22; Marcos 9:42)*

¹ Wani Jesus konlan dawdisipolos na, “Kay maiwasan a lomato a tawtokso ha biyay nin tawo, balo ta ka-pali-moy ogotan nin hinoman a pangibatan nin makapagkasalanan a kapara na.

² Labah ot katinan a looy na nin baton anipangiling ta bi-sa ibantak ya ha taaw, dinan mag-in yan pangibatan makapagkasalanan a a-sa konlan antompol kongko a maaypa ha hilap nin tawo.

³ Kanya mag-ingat kamo.

“No wari ta makapagkasalanan a a-say talakaka komo, sitawon mo ya. Bi-sa, no pangombabalyan na-rin, patawaron mo ya.

⁴ Maski man wari makapagkasalanan ya komo nin pitoy bisis ha loob nin a-say awlo, balo ta

pitoy bisis yay namaot mako komo nin maki-rawat patawad, kailangan patawaron mo ya.”

Yay Tongkol ha Katotpol

⁵ Hawanin, wanlan aw-apostolis konan Katawan, “Pa-lahan mo pay katotpol mi.”

⁶ Wanan Katawan, “Maskin main kamo tanan katotpol a bilang bongat kakalog botol mostasa, ta alimbawa halitaon moyo konan ya-rin a poon sikomoro, ‘Mabotbot ka ta tomobo ka ha ambay!’ ay homonol ya komoyo.”

Yay Katongkolan nin Alila

⁷ [Wana ot ni Jesus,] “Alimbawa, main a-sa komoyo a main alila nin ampangararo o kari ampagpastol. Kala-lato nan ya-rin alila ibat ha bowat, halitaon mo wari kona a domolog yay nan tampol ta mangan?

⁸ Ambo doman masbali halitaon mo kona: ‘Thanda moy pangaponan ko, bi-sa mag-ayos ka ta sirbiwan mo kon mangan. Pa-makayari ay maari kay nan mangan.’

⁹ Hawanin, pasalamatan mo wari a alila bana ta ginwa nay pinanogoan mo kona? Para kongko, kai!

¹⁰ Anorin ot bongat komoyo, no magawa moyoy nay halban ampanogoan nan Dios komoyo, marapat bongat a halitaon moyo, ‘Aw-alila kamin bongat a ambo dapat pasalamatan ta ginwa min bongat a katongkolan mi.’ ”

Pinaabig ni Jesus Hilay Mapolo a Tawon Ampagmasakit Kitong

11 Ha pa-magpatoloy la ni Jesus makon Jerusalem, nagpa-wan hila ha pibotlayan nin probinsyan Samaria tan probinsyan Galilea.

12 Hin miabot hilay na ha a-say baryo, hinakbat yan mapolo a tawon main masakit kitong. Bana ta ampakaolamit a masakit la, tinomgon hila ha main distansya koni Jesus.

13 Wanlan in-aghaw, “Jesus! Maistro, ingarowan mo kami pa!”

14 Pa-maka-kit ni Jesus konla, wana, “Mako kamo konlan pawpari ha Jerusalem ta ipa-kit moyon inomabig kamoy na.”

Lo-gan hilan anlalako para magpa-kit, inomabig hilay na.

15 Yay a-sa konla, hin na-sikaso nan inomabig ya ha main nan masakit, tampol yan nagbolta koni Jesus nin pinori nay Dios ha makhaw a basis.

16 Bi-sa nanalimokor yan palokob ha arapan ni Jesus nin ampaki-salamat kona. Yadti paot a lalaki ay ambo yan Israelita, nokay taga ya Samaria.

17 [Hawanin, wanan impastang ni Jesus,] “Ambo doman mapolo hilay inomabig? Ayti hila may siyam?”

18 Homin ana doman laloman nagbolta para poriwon yay Dios no ambo yadtin dayowan bongat?”

19 Bi-sa wani Jesus kona, “Omdong kay na ta maari kay nan mako. Inomabig ka bana ha main mon katotpol.”

*Yay Kala-lato nin Pa-mag-ari nan Dios
(Mateo 24:23-28, 37-41)*

²⁰ Ninghan, main paw-Pariseo a namastang koni Jesus no maka-no makalato a pa-mag-ari nan Dios. Wanan in-obat konla, “Yay pa-mag-ompisa nin pa-mag-ari nan Dios ay homin ma-kit palatandaan,

²¹ tan homin maka-pibalita nin: ‘Oyay na!’ o ‘Itaw ana!’ bana ta yay pa-mag-ari nan Dios ay iti ha nakom nin tawo [a antompol kona.]”

²² Bi-sa wani Jesus konlan dawdisipolos na, “Lomato a panaon a labay moyoy nan ma-kit a hiko a Naglalaman Tawo ay mag-ari ana iti ha babon lota, maskin a-say awlon bongat, kot kay moyo ot ma-kit.

²³ Bi-sa main mamibalita komoyo nin: ‘Oyay na!’ o kari ‘Itaw ana!’ Kot ando kamo mako ni maki-ka konla.

²⁴ Nga-min, ha awlon kala-lato ko, hiko a Naglalaman Tawo ay ma-kit la kon halban tawo nin bilang ha kimat a ampaka-hawang ha intiron langit.

²⁵ Kot hawanin, kailangan domalan ako yapon ha lako a pa-magdya-dya tan itakwil nin tawtawo hawanin a panaon.

²⁶ Yay pa-hal nin tawtawo ha kala-lato ko, hiko a Naglalaman Tawo ay bilang ot bongat ha pa-hal lan tawtawo hin panaon ni Noe.

²⁷ Sigi-sigi hilan ampangan tan ampinom, main ampi-pagkaambali tan main anamaot an-ipaambali anggan hin awlon nilomoob hila ni Noe ha arko. Tongwa, nanglonop ta bi-sa ni-kati hilay halban.

²⁸ Anorin ot bongat syimpri a pa-hal lan tawtawo hin panaon ni Lot. Sigi-sigi hilay namaot nin ampangan, ampinom, ampanaliw tan ampaglako, ampangmola tan ampama-dong bali.

²⁹ Kot hin awlon inomalih hila ni Lot ha syodad Sodoma, inabagat nan Dios nin apoy tan asopri yay Sodoma, kanya ni-kaopoh hilay halban nabati itaw.

³⁰ Anorin anamaot a mangyari ha awlon hiko a Naglalaman Tawo ay magboltan oman iti.

³¹ “Konan ya-rin a panaon, hinoman a ma-palatan ha likol nin bali ay ando ana mag-abala nin lomoob ot para mangwa nin anyakaman a kawkama-main na, nokay molayo yay nan omari. Anorin anamaot kapara ha hinoman a ma-palatan ha bowat, ando yay na mag-abala nin morong ot ha bali.

³² Panomtomon moyoy nangyari ha kaambali ni Lot. Nag-in yan asin bana ta kinawa-nan nan ibati a main lan kawkama-main.

³³ Nga-min, yay tawon ambo matibolos a nakom mati alang-alang kongko ay kay na matanggap yay biyay a homin anggawan, kot yay tawon mati alang-alang kongko ay matanggap nay biyay a homin anggawan.

³⁴ Ibalita ko komoyo, no wari ta yabi a ilato ko, main mangyarin aw-anodti: Alimbawa, main loway tawo a angka-lok ha a-say iraan, bi-sa yay a-sa ay kowon ta yay a-sa kot ibati.

³⁵ Anorin anamaot kapara, main loway babayin ampi-tambay nin mangiling, bi-sa yay a-sa ay kowon ta yay a-sa kot ibati.

³⁶ [Mangyari namaot a main loway lalakin ampi-tambay nin ampagtrabaho ha bowat, bi-sa yay a-sa ay kowon ta yay a-sa kot ibati.]*

³⁷ Hin ya-rin ay pinastang la hi Jesus nin hilay dawdisipolos na, wanla, “Katawan, ayti mangyari orin?” Wanan in-obat konla, “No ayti bangkay, itaw ampititipon a bawbowitri.”

18

Yay Alimbawa Tongkol ha A-say Babayin Balo tan A-say Howis

¹ Hin ya-rin ay nanotol anaman hi Jesus nin a-say alimbawa konlan dawdisipolos na, pigaw toroan na hilan lawah domawat ha Dios nin kay homawa.

² Wana, “Ha a-say babali ay main a-say howis a homin li-mo ha Dios tan homin yan anggalangon a tawo.

³ Konan ya-rin ot a babali ay main anamaot a-say babayin balo a pirmin ampako konan ya-rin a howis ta ampatambay yan ipaglaban nay katoynongan na ha kontraryo na.

⁴ Naboyot na ya yapo tinanggiwan nin yadtin howis, kot hin bandan hoyot, wana ha sarili na, ‘Maski man kay ko angkali-mo ha Dios ni anggomalang ha tawo,

⁵ ipaglaban ko pay nay katoynongan nin yadtin babayin balo, ta lawah na kon an-istorbowon. Ola-no mapnoan akoy na ha pa-mako-pako na iti.’ ”

⁶ Pa-makayari, wanan Katawan konlan dawdisipolos na, “Anorin a hinalita nan doka a howis.

⁷ Hawanin, kay nay namaot wari ipaglaban nin Dios a katoynongan nin hilay tawtawon pinili na a awlo-yabin andomawat kona, anggano man no minghan bilang main kaboyotan a obat?

⁸ Ibalita ko komoyo, tampol nan ipaglaban a katoynongan la. Kot ha pa-mako kon oman iti ha lota, hiko a Naglalaman Tawo, main ako wari ma-lato a tawtawon ampasimala kongko?"

Yay Alimbawa Tongkol ha A-say Pariseo tan A-say Ma-ni-non Bowis

⁹ Hin ya-rin ay tinotol ni Jesus odtin alimbawa konlan tawtawon ampamitoring ha sarili la a lawlabah hilan tawo tan ampangmata-mata ha kapara la.

¹⁰ [Wani Jesus konla,] "Main loway lalaki a nako ha timplo para domawat ha Dios. Yay a-sa ay kabilang ha pinakaistrikton gropon rilihyon a anha-wayan Pariseo tan yay a-sa ay ma-ni-non bowis [a mahaol].

¹¹ Inomdong ya-rin a Pariseo ha bandan arapan, ta wanan indawat ha sarili na, 'O Dios, ampaki-salamat ako komo ta ambo akon bilang konlan laloman tawtawo a mangaagom, ambo maptog, ma-mabayi o kari [mahaol] bilang konan ya-rin a ma-ni-non bowis.

¹² Milwa ha manglinggo kon ampagsakripisyon kay mangan tan an-ibi ko ot komo yay ikamapolo ha halban kon angka-kitan,' wana.

¹³ Kot yay ma-ni-non bowis ay inomdong bongat ha bandan bokotan tan kay na magawa tomangal nin omarap konan Dios, nokay nangangga antapikon na tanay kolop na ha main nan

pa-ngombabali, bi-sa wanan indawat, ‘O Dios, inga-rowan mo ko ta a-sa kon makasalanan:’

¹⁴ Ibalita ko komoyo,” [wani Jesus,] “yadtin ma-ni-non bowis ay norong ha bali na nin pinatawad, kot yay Pariseo ay kay pinatawad. Nga-min, hinoman a ampamita-gay nin sarili na ay iaypa na yan Dios, kot yay tawon ampagmaaypa ay ita-gay na ya.”

*Binindisyonan ni Jesus Hilay Awa-nak
(Mateo 19:13-15; Marcos 10:13-16)*

¹⁵ Hawanin, main anamaot tawtawon nangawit nin mangakalog a awa-nak koni Jesus, para aptohon na hila ta bindisyonan. Hin na-kit laddi nin dawdisipolos ni Jesus ay hinaar lay tawtawo.

¹⁶ Kot pinadani ni Jesus hilay aw-awa-nak kona, bi-sa wana konlan dawdisipolos na, “Polayan moyo hilan domani kongkoy aw-awa-nak. Ando moyo hila haaron, ta hilay tawtawon main pa-masimala ha Dios a bilang konla ay kabilang ha ampag-arian na.

¹⁷ Yay potog, ibalita ko komoyo, hinoman a kay mananggap ha pa-mag-ari nan Dios nin bilang ha pa-nanggap lan makalog a anak ay kay makapaki-lamo ha tawtawon ampag-arian nan Dios.”

*Yay Lalakin Mayaman
(Mateo 19:16-30; Marcos 10:17-31)*

¹⁸ Ninghan, main a-say lalakin main katongkolan a dinomani koni Jesus ta namastang, wana, “Labah a Maistro, anyay kailangan kon gaw-on pigaw magkamain akon biyay a homin anggawan?”

19 Wani Jesus kona, “Anongkot hina-wayan mo kon labah? Homin laloman labah no ambo yay Dios bongat.

20 Tanda moy kawkasogoan nan Dios: Ando ka mamabayi; ando ka mangmatin tawo; ando ka maniba; ando ka tomistigo nin kagalotoyan; igalang moy tatay tan nanay mo.”

21 Kot wanan lalakin main katongkolan, “Yarin halban ay anhonolon koy na paibat hin anak ako.”

22 Pa-makalngo ni Jesus, wana kona, “A-say bagay a kolang ot komo. Ilako moy halban kawkama-main mo ta ipapto moy na-paglakoan konlan mawmairap pigaw magkamain kan kayamanan ha langit. Bi-sa magbolta ka ta homonol ka kongko.”

23 Kot hin nalngo nadti, nilomolo ya bana ta masyado yan mayaman.

24 Hin na-kit ni Jesus a masyado yan nilomolo, wana, “Hay irap pay na ha tawtawon mangayaman nin pahakop ha pa-mag-ari nan Dios!

25 Nga-min, maganoh ot ha a-say kamilyo nin homlot ha lobot karayom, dinan yay a-say mayaman a pahakop ha pa-mag-ari nan Dios.”

26 Wanlan hilay nakalngo, “Hino man no-nin a maari malipyas?”

27 Wani Jesus, “Yay kay magawa nin tawo ay magawa nan Dios.”

28 Bi-sa wani Pedro, “Hapa hikami? Imbati mi halban ta anhomonol kami na komo.”

29 Wani Jesus konla, “Yay potog, ibalita ko komoyo, hinoman a mamibati nin main nan bali

o mawmatoantawo o tawtalakaka o kaambali o aw-awa-nak alang-alang ha pa-mag-ari nan Dios
³⁰ ay makatanggap yay na hawanin ot a panaon nin mas holok ha imbati na, bi-sa ha dobali biyay ay matanggap nay biyay a homin anggawan.”

Pamitlon Pa-mibalita ni Jesus Tongkol ha Pangamati Na

(Mateo 20:17-19; Marcos 10:32-34)

³¹ Hawanin, impa-lilih ni Jesus hilay labin-loway apostolis na konlan tawtawo, ta wana konla, “Tandaan moyodti: Yadtin pa-mako tamo ha Jerusalem ay mangyari na itaw a halban sawsinolat lan pawpropita nan Dios tongkol kongko a Naglalaman Tawo.

³² Nga-min, iintriga la ko konlan ambo Israelita ta toya-toyaon la ko, iinsoltowon tan lora-loraan.

³³ Latigowon la ko ot ba-yo patyon. Kot ha ikatlon awlo ay morong akon mabyay.”

³⁴ Kot homin hilan naintindyan a aw-apostolis ni Jesus ha imbalita na ta bilang na-porongan a main lan kawkaisipan, kanya kay la naintindyan a labay nan totolon.

Pinaabig ni Jesus a A-say Bolag a Makilimoh

(Mateo 20:29-34; Marcos 10:46-52)

³⁵ Hin madani hilay na ni Jesus ha babalin Jerico, main itaw a-say lalakin bolag a antoklo ha liglig kalsada ta ampakilimoh.

³⁶ Hin nalngo na a main malabong a tawtawon anlomabah, pinastang na no anyay ampangyari.

³⁷ Wanla kona, “Anlomabah hi Jesus a taga Nazaret.”

³⁸ Kanya hinoma-way ya, wana, “Jesus, lipi ni Ari David, inga-rowan mo ko!”

³⁹ Kot hiladtaw tawtawon ampo-na koni Jesus ay hinaar la ya pigaw mamakatinok ya. Kot lalo yay na ingat inomaghaw, wana, “Lipi ni Ari David, inga-rowan mo ko!”

⁴⁰ Tinomgon hi Jesus ta imbalita na a awiton yay bolag kona. Hin madani yay na, wani Jesus kona,

⁴¹ “Anyay labay mon gaw-on ko para komo?” Wana, “Maistro, labay ko komon maka-kit.”

⁴² Kanya wani Jesus kona, “Iya, maka-kit kay na. Inomabig ka bana ha main mon katotpol.”

⁴³ Antimano naka-kit yay naor, bi-sa hinomonol ya koni Jesus nin amporiwon nay Dios. Halban lan tawtawo itaw a nakaimaton ha nangyari ay namori hilay namaot ha Dios.

19

Bina-yoy Biyay ni Zaqueo

¹ Bi-sa nilomoob hilay na ni Jesus ha babalin Jerico ta nagpa-wan itaw.

² Main itaw a-say lalakin yay ngalan kot Zaqueo. A-sa yan poon lan ma-ni-non bowis tan mayaman.

³ Ampag-inakit yan ma-kit na hi Jesus pigaw ma-bilbi na ya, kot ha kalakan tawtawo ay kay na ya ma-kit, palibhasay pandak ya.

⁴ Kanya yay ginwa na ay nolayo ya pigaw onawan nay tawtawo. Bi-sa noli ya ha a-say poon

kayo a anha-wayan sikomoro pigaw ma-kit na hi Jesus ta itaw ya lomabah.

⁵ Hin nipatobon hi Jesus itaw ha kamainan ni Zaqueo, tinomangal ya. Bi-sa wana kona, “Zaqueo, omaypa kay na. Maparah ta kailangan makihanda ako hawanin ha bali mo!”

⁶ Nangapora yay naor inomaypa hi Zaqueo, ta bi-sa hay kaligawan nan tinanggap hi Jesus ha bali na.

⁷ Kot hiladtaw a tawtawon nakaimaton ay biig ni-panalamorom, ta wanla, “Sokat nako yan nakihanda ha bali nin a-say makasalanan.”

⁸ Hin ya-rin ay inomdong hi Zaqueo, ta wana konan Katawan, “Katawan, yay kapikna nin kama-main ko ay ibi ko konlan mangairap. Bi-sa yay hinoman a hinaol ko ay iorong koy hinaol ko kona nin mi-pat a bisis.”

⁹ Wani Jesus kona, “Hawanin awlo, yay kalipyasan ay niabot ana konan yadtin bali, lalo lipi yay namaot ni Abraham odtin tawo.

¹⁰ Nga-min, hiko a Naglalaman Tawo ay nako iti ha babon lota para tingkapon tan ilipyas a tawtawon nitalon [ta dinomayô hila ha Dios].”

Yay Alimbawa Tongkol ha Aw-alila a Pina-tayaan Kwarta

(Mateo 25:14-30)

¹¹ Pa-makayari, nanotol ya ot hi Jesus nin a-say alimbawa konlan hilay nanglongo ha o-nan imbalita na. Ginwa nadti bana ta madani yay nan makalato ha syodad Jerusalem, tan hay wanlan tawtawo no tampol lay nan ma-kit a pa-mag-ari nan Dios.

¹² Kanya wani Jesus konla, “Main a-say lalakin main ingkatawo a nako ha a-say madayo a nasyon, para tanggapon na itaw a karapatan nan mag-ari ta bi-sa yay na morong.

¹³ Kot ba-yo ya inomalih, hina-wayan nay mapolo konlan aw-alila na. Binatian na hilan hiyo-san kwartan balitok, bi-sa wanan imbibilin konla, ‘Inigosyo moyo-rin anggan makalato ako.’

¹⁴ Kot hilay ka-nasyon nin yadtin lalaki a main ingkatawo ay antiplonon la ya. Kanya pa-makaalih na ay namihogo hila itaw ha tawon mami kona nin karapatan nin mag-ari, para ibalita a kay la labay a hiyay mag-ari konla.

¹⁵ Anodtaw pa man, natanggap na syimpri a karapatan nan mag-ari.

“Kanya hin norong ya, yay o-nan ginwa na ay impaha-wayan na hilay halban aw-alila na a binatian nan kwarta, para pastangon no omnoy tinobo la ha pa-magnigosyo la.

¹⁶ Wanan o-nan nakalato, ‘Sinyor, yay kwarta mon balitok ay tinomobo nin mapolo a kwartan balitok.’

¹⁷ Wanan ari, ‘Maganday ginwa mo. Labah kan alila. Bana ta na-pasimalaan ka ha daoto a alaga, biyan katan kapangyarian mamoon ha mapolo a babali.’

¹⁸ Dinomani yay namaot a ikalwa, ta wana, ‘Sinyor, yay kwarta mon balitok ay tinomobo nin limay kwartan balitok.’

¹⁹ Wanay namaot ari kona, ‘Hika man ay gawon koy namaot ma-moon ha limay babali.’

²⁰ Bi-sa main a-sa ot a nakalato, a wana, ‘Sinyor, oyay kwarta mon balitok. Pinotot kon

panyo ta inharya.

²¹ Nga-min, angkali-mo ko komo bana ta mahigpit ka. Ampangwa ka nin ambo hikay nagpagal tan ampangapas ka nin ambo hikay nangmola.'

²² Wanan ari kona, 'Doka kan alila! Parosawan kata ayon ha bino-kanan mon halita. Ha tanda mo, mahigpit ako, ta wamo ampangwa ko nin ambo hikoy nagpagal tan ampangapas nin ambo hikoy nangmola.

²³ Anongkot man no-nin ta kay mo imbangkoy kwarta ko, ta pigaw komon pa-makalato ko ay makwa kon main tobo?'

²⁴ Hawanin, wanan ari konlan tawtawo itaw, 'Kowon moyoy kwartan balitok kona ta ibi moyo konan yay main mapolo a kwartan balitok.'

²⁵ Kot wanlan tawtawo kona, 'Sinyor, anta main yay nan mapolo a kwartan balitok.'

²⁶ Kot wanay namaot ari, 'Ibalita ko ko-moyo, yay tawon maronong magdisposisyon ha anyakaman a impa-taya kona ay lalon pa-lahan a main kona, balo ta yay tawon ambo maronong magdisposisyon ha impa-taya kona ay balawion orin kona.

²⁷ Hilay namaot a tawtawon angkomontra kongko a kay labay mag-in la kon ari, awiton moyo hila iti ta patyon hila ha arapan ko.' "

Yay Kalo-loob ni Jesus ha Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Juan 12:12-19)

²⁸ Pa-makayari nan tinotol ni Jesus ya-rin a alimbawa ay nagpatoloy hilay nan hinomaka makon syodad Jerusalem nin iti ya ha o-nawan hi Jesus.

²⁹ Hin niabot hilay na ni Jesus ha pibotlayan nin loway baryo a Betfage tan Betania a parihon iti ha liglig nin Bakil Olibo, namihogo yan loway disipolos na.

³⁰ Wana, “Domiritso kamo konan ya-rin katobon a baryo. Pa-makalato moyo itaw, ma-kit moyoy a-say kilaw asno a nakatakol a kay ot pinagkabayowan nin maskin hinoman. Orkalan moyo ta awiton iti.

³¹ No main mamastang komoyo no anongkot an-orkalan moyo-rin, ibalita moyo, ‘Kailangan nan Katawan.’ ”

³² Kanya nako hilay nay loway disipolos na ta bi-sa na-kit lay naor yay kilaw asno nin bilang ha imbalita ni Jesus konla.

³³ Hin ya-rin a an-orkalan lay nay kilaw asno, pinastang hila nin hilay main ikon, wanla, “Anongkot an-orkalan moyo-rin?”

³⁴ Wanlan loway disipolos, “Kailangan nan Katawan.”

³⁵ Bi-sa inawit lay nay kilaw asno koni Jesus. Ba-yo insapin lay aw-alimonmon la konan kilaw asno ta bi-sa la ya pinalolan hi Jesus.

³⁶ Hin nagpatoloy yay nan makon Jerusalem, in-apin lay namaot nin tawtawo a aw-alimonmon la ha dalanan na.

³⁷ Hin madani hilay na ni Jesus ha Jerusalem ta anlomoyhon hilay na ha Bakil Olibo, nalilikot hilay dawdisipolos na a kalakan, kanya in-holyak lay pamomori la konan Dios bana ha halban mawmilagro a gi-ginwa na a na-kit la.

³⁸ Wanla,

“Poriwon yay Ari a ampakalato ha ngalan nan Katawan!

Main katinokan itaw ha langit. Dayawon yay Katawan ha sangkalangitan!”

³⁹ Main anamaot paw-Pariseo a kalamo lan malabong a tawo itaw a nanita koni Jesus, wanla, “Maistro, haaron mo hila pay dawdisipolos mo.”

⁴⁰ Kot wanan in-obat ni Jesus, “Ibalita ko komoyo, no wari ta mamakatinok hila, hiladti mismoy bawbato a miho-holyak nin mamori kongko.”

Tinangihan ni Jesus Hilay Taga Jerusalem

⁴¹ Hin madani hilay na ni Jesus ha Jerusalem ta angka-tamolaw nay na yay syodad, tinangihan nadti.

⁴² Bi-sa wana, “Sayang, hikamoy tawtawon ampi-wan ison, no tanda moyon bongat komon, maski tana komon hawanin konan yadtin hoyot a awlo, no anyay makapami komoyo nin kaliswayan nakom! Kot anggan hawanin ay angka-porongan ot a main moyon kaisipan.

⁴³ Ka-ka-ro kamo, ta lomato a panaon a ma-palibolan kamon kawkota nin kawkaaway moyo ta kobkobon la kamo ha halban diriksiyon, para gipiton.

⁴⁴ Bi-sa watak-watakon lay syodad moyo tan patyon la kamo pati hilay aw-awa-nak. Homin anan matla ison ni a-say bato a nakababo, palibhasay kay moyo tinanggap yay inhogo nan Dios komoyo.”

Pinaalih ni Jesus Hilay Ampipaglako ha Timplo

(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Juan 2:13-22)

⁴⁵ Pa-makalato la ni Jesus ha Jerusalem ay nako ya ha timplo. Pina-paalih na hilay ampi-paglako itaw nin maida-ton konan Dios tan hilay ampi-panaliw.

⁴⁶ Wana konla, “Nakasolat ha Masanton Kasolatan a wanan Dios, ‘Yay bali ko ay balin panawatan,’ Kot anggaw-on moyon ‘pamaliwan nin mawmahiba.’ ”

⁴⁷ Paibat hin ya-rin ay awlo-awlo yan nangaral hi Jesus ha timplo. Kot hilay pawpoon pari, mawmaistron kapanogoan tan hilay pawpoon nin Israelita ay ampag-inakitan lan maipapati la ya.

⁴⁸ Balo ta kay homin hila ot magawa, bana ta halban tawo ay labay-labay lan manglongo ha hawalita na.

20

Yay Pastang Tongkol ha Karapatan ni Jesus
(Mateo 21:23-27; Marcos 11:27-33)

¹ A-say awlo, hin antoroan ni Jesus hilay tawtawo itaw ha timplo ta an-ipangaral nay Labah a Balita, dinaniwan la yan pawpoon pari, mawmaistron kapanogoan, kalamo a pawpoon nin Israelita a pari-parihon myimbros nin pinakamata-gay a konsiho nin nasyon Israel.

² Wanla kona, “Ibalita mo pa komi no anyay karapatan mo anongkot angga-gaw-on mo-rin halban, o hinoy nami nin karapatan komo?”

³ Wanan in-obat ni Jesus konla, “Main akoy namaot labay pastangon komoyo. Obaton moyodti:

⁴ Ayti naibat a karapatan ni Juan para mamaotismo, ha Dios doman o ha tawo?”

⁵ Nipapa-no hila yapon ha a-sa tan a-sa, wanla, “No halitaon tamon ibat ha Dios, sigoradon halitaon na kontamo, ‘Anongkot man no-nin ta kay moyo ya pini-pol?’

⁶ Kot no halitaon tamoy namaot a naibat ha tawo, sigoradon patyon la tamon halban tawo nin batibaton bato, bana ta ampi-pol hila a yadtaw hi Juan ay propita nan Dios.”

⁷ Kanya, yay in-obat la tana ay “Kay mi tanda.”

⁸ Kanya wani Jesus konla, “Kay koy namaot nonin ibalita komoyo no hinoy nami nin karapatan kongko para gomawa anodtin bawbagay.”

Yay Alimbawa Tongkol Konlan Ma-ngasiwa nin Rilihyon lan Israelita

(Mateo 21:33-46; Marcos 12:1-12)

⁹ Hin ya-rin ay tinotol ni Jesus konlan tawtawo yadtin alimbawa: “Main a-say lalaki a nangmolan golpin obas ha main nan lota.* Bi-sa nangwa yan tawtawon mangasiwa konan yadtin obasan na, ba-yo nako ya ni-wan ha laloman logar ha loob nin maboyot a panaon.

¹⁰ Hin panaon anan pa-motin obas, namihogo yan a-say alila konlan ma-ngasiwa nin obasan na

---

* **20:9 20:9** Ha Isaias 5:7, yay nasyon Israel ay hina-wayan obasan nan Katawan.

para kowon a parti na. Kot bino-bogbog la ya nin hilay ma-ngasiwa, bi-sa pinaorong la yan kay homin awit.

¹¹ Kanya nanogo yay naman yadtin main ikon obasan nin a-sa ot a alila. Kot bino-bogbog la yay namaot, impa-paringoy tan pinaorong nin homin syimprin awit.

¹² Hawanin, pamitlo nan nanogo nin a-sa ot a alila na, kot niri-rindi la ya syimpri bi-sa pinaalih ha obasan.

¹³ Bana ta anodtaw, wana nin main ikon obasan, 'Anya kari a gaw-on ko? A, ihogo koy anlabyon kon anak. Sigoradon igalang la ya.'

¹⁴ Kot hin na-kit lan mawma-ngasiwa a anak na, wanla ha a-sa tan a-sa, 'Ya-rin yay manawil. Patyon tamo ya pigaw maipag-ikon tamoy tatawilon na.'

¹⁵ Kanya yay ginwa la ay inlikol la ya ha obasan ta pinati.

"Hawanin," wanan impagpatoloy ni Jesus, "anya man wari a gaw-on nan main ikon obasan konlan hila-rin mawma-ngasiwa?"

¹⁶ Hiyay na mismo a mako itaw ta pa-patyon na hila-rin a mawma-ngasiwa, bi-sa ipa-taya nay obasan na ha laloma."

Hin naintindyan lan tawtawo no hinoy antokoyon konlan hila-rin a parosawan, wanla, "Ando komon mangyari!"

¹⁷ Kot hinilap na hila ni Jesus, bi-sa wana, "Anya man no-nin a labay nan totolon nin yadtin wana ha Masanton Kasolatan: 'Yay bato a impoyra lan karpintiro Ay yadtaw mismo a ginwa pinakapondasyon nin bali.'

18 Hinoman a madabo konan yadtin pa-hal bato ay mangababalian tan hinoman a ma-bondagan nan yadti ay madonot.”

*Tongkol ha Pamamayar Bowis
(Mateo 22:15-22; Marcos 12:13-17)*

19 Hawanin, ya-rin ot a oras ay labay la yay na komon dakpon hi Jesus nin hilay pawpoon pari tan mawmaistron kapanogoan, ta naintindyan la a hilay antokoyon na ha inimbi nan alimbawa, kot angkali-mo hila ha tawtawo.

20 Kanya minanmanan la ya. Namihogo hilan omnoy tawon magkonwari a hila kot mahonol ha kawkapanogoan nan Dios para pastangon la ya, ta hapa no makahalita yan maari lan maikaso kona, ta pigaw maiintriga la yay na ha gamot tan kapangyarian nan gobirnadador.

21 Kanya pinastang la hi Jesus, wanla, “Maistro, tanda mi a yay an-ibalita tan an-itoro mo ay biig tawtama. Homin kan angkilingan, nokay potog yay an-itoro mon kalabayan nan Dios para ha tawo.

22 Hawanin, labay min ma-tandaan no marapat doman ayon ha kawkapanogoan nan Dios kontamon Israelita a mamayar nin bowis konan ari ha Roma [a main hakop kontamo].”

23 Kot tanda ni Jesus a doka a sadya la, kanya wana konla, “Anongkot labay moyo kon hobokon?”

24 Pa-kitan la kon a-say kwartan pilak.” Pa-makatorol la, wana, “Hino man lopa tan ngalan yadti iti?” Wanla, “Yay ari ha Roma.”

25 Wani Jesus konla, “Intonsis, ibi moyo nonin konan ari ha Roma yay ikon na, tan anorin

anamaot kapara, ibi moyoy namaot konan Dios yay ikon na.”

²⁶ Kay homin hilan na-dakop a maibara la kona ha pa-nalita na ha arapan lan tawtawo. Masbali namakatinok hila bana ta naka-ngap hila ha obat na, ta yay hinalita na ay ambo kontra konan ari tan ambo anamaot kontra konan Dios.

Tongkol ha Pa-morong Mabyay
(*Mateo 22:23-33; Marcos 12:18-27*)

²⁷ Main anamaot omnoy Saduseo a nako koni Jesus. Hiladi yay gropon kay ampi-pol a main pa-morong mabyay. Pinastang la yay namaot hi Jesus,

²⁸ wanla, “Maistro, yay sinolat ni Moises a kapanogoan nan Dios kontamo ay ‘No nati yay a-say lalakin main kaambali nin homin hilan anak, kailangan yay talakaka nan yadtin nati ay ipagkaambali nay nabalon ayro na ta pigaw maibalô nan magkamain anak yay talakaka na a nati.’

²⁹ Hin yadtaw, main pitoy mita-talakakan lawlalaki. Nagkaambali yay kalingkakaan, kot nati yan homin hilan anak.

³⁰ Kanya yay homonol a talakaka na a nagkaambali konan balo, kot nati yay namaot nin kay hila nagkamain anak.

³¹ Bi-sa, impagkaambali na ya nin yay ikatlo, kot anorin syimpri a nangyari, anggan halban lan pitoy mita-talakaka ay naipagkaambali la ya, kot pari-pariho hilan nati nin kay nagkamain anak.

³² Hin hoyot, nati yay namaot a babayi.

³³ Hawanin, no wari ta main pa-morong mabyay, hino man no-nin konla a makapag-ikon konan yadtaw babayi bilang kaambali na painsan? Nga-min, pari-pariho la yan impagkaambali nin hilay pito.”

³⁴ Wani Jesus konla, “Lo-gan iti ot ha babon lota, yay tawtawo ay ampagkaambali o an-ipaambali.

³⁵ Kot hilay lawlalaki tan bawbabayi a intoring nan Dios marapat morong mabyay para ha dobali biyay ay kay hilay na magkaambali.

³⁶ Nga-min, kay hilay na mati ta bilang hilay nan aw-anghil tan aw-awa-nak na hilay nan Dios, palibhasay pinaorong na hilan mabyay.

³⁷ Main pa-morong mabyay hilay ni-kati ta maskin hi Moises ay pinaptogan nadti ha hinalita na itaw ha parti nin Masanton Kasolatan tongkol ha maaypa a poon kayon andorta. Hina-wayan na yay Katawan itaw nin ‘Dios ni Abraham, Dios ni Isaac tan Dios ni Jacob.’

³⁸ Kot ambo yan Dios nin tawtawon nati, nokay Dios ya nin tawtawon angkabyay, [labay tolon, an-itoring nan angkabyay hiladtin tolo.] Nga-min, halban tawtawon tinompol ay an-itoring nan Dios angkabyay.”

³⁹ Wanlan laloman mawmaistron kapanogoan hin ya-rin, “Maistro, labah a obat mo.”

⁴⁰ Pa-makayari yadti ay homin anan nagkohaw nakom nin namastang ot koni Jesus.

Yay Pastang ni Jesus Tongkol Konan Lipi ni Ari David
(Mateo 22:41-46; Marcos 12:35-37)

⁴¹ Hin ya-rin ay pinastang na hilay namaot ni Jesus, wana, “Anyay wamoyo konan yadti: An-itoro la a yay Cristo kot lipi ni Ari David.

⁴² Kot ambo doman wani Ari David, itaw ha Libron Kawkanta ha Masanton Kasolatan: ‘Wanan Dios a Katawan koni Cristo a Katawan ko:

Iti ka tomoklo ha wanan ko,

⁴³ ta ta-ganan mon igwa ko ha aypa kapang-yarian mo hilay kawkontra komo.’”[†]

⁴⁴ [Wanan impagpatoloy ni Jesus,] “Iti ay hina- wayan ni Ari David yay Cristo nin ‘Katawan’. Anyay ma-halita moyo: Pa-no maari a Katawan na ya ta bi-sa lipi na ya ot?”

*Mag-ingat Konlan Mawmaistron Kapanogoan
(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)*

⁴⁵ Hin ya-rin, wani Jesus konlan dawdisipolos na nin angkalngo lan halban tawtawo,

⁴⁶ “Mag-ingat kamo konlan mawmaistron kapanogoan a mangailig mipa-pasyal nin nakadoloh mawmaanloh, tan labay-labay lan asikasowon hila ha pawplasa. Bi-sa mangailig hila syimprin tomoklo ha ambo basta-bastan totokloan ha sawsinagoga tan ha kawkabisira ot no main hawhandaan.

⁴⁷ Antaktikawon lay bawbabayi a balo anggan ma-min lay kama-main la pati bali la, balo ta anhakban ladi ha paralan nin kada-dawat lan mawmaanloh pigaw kay hila ma-halata. Kanya mas mabyat ana ingat a parosa konla.”

[†] **20:43 20:43** Ha Griego: anggan igwa ko ha aypa nin ayi mo hilay kawkontra komo.

21

Yay Da-ton nan Babayin Balo (*Marcos 12:41-44*)

¹ Hin hinomilap hi Jesus, na-kit na hilay mangayaman a ampangdabo kwarta itaw ha ampamidaboan kwarta ha timplo.

² Bi-sa na-kit nay namaot a a-say pobrin babayin balo a namidabo nin loway sintimos.

³ Wani Jesus, “Yay potog, ibalita ko komoyo, yadtaw indabo nan pobrin babayin balo ay mas holok ha inimbi lan halban.

⁴ Nga-min, sawsobra lan bongat a indabo la ha dawda-ton para konan Dios, kot yay balo, maskin mairap ya, inimbi na ot a ka-siya-siya nan ipagkabyay.”

Yay Tongkol ha Pa-makahira nin Timplo (*Mateo 24:1-2; Marcos 13:1-2*)

⁵ Main omnoy disipolos ni Jesus a ampitototol tongkol ha timplo, ha kagandawan ginamit a bawbato ha pamama-dong tan laloma ot a impagdikorasyon ison a inimbi lan tawtawo. Wani Jesus konla,

⁶ “Lomato yay panaon, ya-rin halban angkakit moyo ay watakon, kanya homin anan ma-bati ison ni a-say bato a nakababo ha laloman bato.”

Kawkairapan tan Pa-na-damsak (*Mateo 24:3-14; Marcos 13:3-13*)

⁷ Pinastang la hi Jesus nin hilay dawdisipolos na, wanla, “Maistro, maka-no man mangyari yadtaw imbalita mon watakon yay timplo, tan anyay pamilbian no madani nan mangyari?”

⁸ Inobat na hila ni Jesus kot binibilinan na hila yapon, wana, “Mag-ingat kamo pigaw kay kamo mailingo. Nga-min, lako a mako komoyo a mangamit ngalan ko, ta ibalita lan hila yay Cristo, o kari wanla, ‘Lomato anay panganggawan nin babon lota.’ Balo ta ando kamo homonol konla.

⁹ No main kamon ma-balitaan gawgira tan kawkagolowan, ando kamo mahalak, ta kailangan mangyari yapon orin. Balo ta kay ot antimano manganggawan yay babon lota.”

¹⁰ Bi-sa wana konla, “Milalaban a nangasasari a nawnasyon tan kawkaarian.

¹¹ Magkamain mangakhaw a layon tan baw-bitil tan aw-ipidimya ha nangasasari a lawlogar. Magkamain kawka-pali-mo tan kawka-pakangap a pawpangyari a mi-ka-kit ha langit.

¹² “Balo ta ba-yo mangyari orin halban, dakpon la kamo tan da-damsakon. Bi-sa awiton la kamo ha sawsinagoga para imbistigawon ta bi-sa ipapriso. Iarap la kamo ot ha aw-ari tan laloma ot a pawpoon bana ha katotpol moyo kongko.

¹³ Kot mag-in oportonidad moyo-rin para ma-iabot konlay kaptogan tongkol kongko.

¹⁴ Kanya asa-sawon moyoy nakom moyo a ando moyo pag-isip-isipan anan daan no anyay iobat moyon pa-magdipinsa ha main moyon sarili,

¹⁵ ta biyan katamon karonongan tan kababaan manalita a kay mababa kontrawon o halongaon nin hinoman a angkomontra komoyo.

16 Maski mismon mawmatoantawo moyo, taw-talakaka, kawkanayon o aw-amigo a kay antompol ay pagtraidoran la kamo, bi-sa yay laloma komoyo ay ipapati la.

17 Tiplonon la kamon halban tawtawon kay antompol bana ha katotpol moyo kongko.

18 Anodtaw pa man, ni a-say habot ha olo moyo ay kay maba-wah no kay ko aboloyan.

19 Kanya mag-agwanta kamo ta matanggap moyoy biyay a homin anggawan.”

*Yay Sangkarokaan a Kapa-palayang
(Mateo 24:15-21; Marcos 13:14-19)*

20 [Wana ot ni Jesus,] “No ma-kit moyoy nan na-palibolan nin kawkaaway moyon hondalo yay syodad Jerusalem, tandaan moyo ta madani yay nan hiraon.

21 No anorin ana, hinoman a iti ha probinsyan Judea ay kailangan tampol molayon omari ha bakil. Hiladtaw anamaot a iti ha loob nin syodad Jerusalem ay dapat omalih ana, tan hiladtaw a iti ha likol nin syodad ay ando ana lomoob.

22 Nga-min, ya-rin anay panaon a parosawan nan Dios hilay aw-Israelita. Ha anorin, mapaptogan a halban nakasolat ha Masanton Kasolatan ay talagan mangyari.

23 Ka-ka-ro hilay ma-palatan malombit o ampamasoso konan ya-rin a panaon! Nga-min, magkamain nin grabin kawkadya-dyaan konan yadtin logar, ta ipa-kit nan Dios a matindin hobhob na konan yadtin nasyon Israel.

²⁴ Main konla a patyon ha ispada tan main anamaot bihagon ta i-ka ha nangasasari a naw-nasyon. Bi-sa yay syodad Jerusalem ay hakopon lan hilay ambo Israelita anggan ha panaon a intakda nan Dios a manganggawan anay panaon la.”

*Yay Kala-lato ni Cristo
(Mateo 24:29-31; Marcos 13:24-27)*

²⁵ [Wana ot ni Jesus, “No madani nay pamako kon oman iti ay] magkamain nin kawka-paispantan pamilbian ha awlo, bolan tan baw-bitoon. Bi-sa iti namaot ha babon lota ay mi-kahalak a tawtawo ha nangasasari a nawnasyon, tan kay la tanda a ga-gaw-on la ha kakhawan aw-gong nin alon ha ambay.

²⁶ Maskin lawlalaki ay maalihan malay ha kalimowan tan ha pangingsip tongkol ha mangyari ha babon lota, ta yay pawplanita tan lawlaloma ot ison ha ta-gay ay mi-kayogyog pangibatan maalih hila ha andalanan la.

²⁷ Bi-sa hiko a Naglalaman Tawo ay ma-kit lan amponaoy nin iti ha lolom nin main awit kapangyarian tan ambo bastan karangalan.

²⁸ No mag-ompisay nan mangyari odtin baw-bagay, pakhawon moyoy nakom moyo tan goma-lahgah, ta madani kamoy nan ilipyas nin Dios.”

*Yay Alimbawa Tongkol ha Poon Igos
(Mateo 24:32-35; Marcos 13:28-31)*

²⁹ Bi-sa tinotol ni Jesus konlay a-say alimbawa, “Bilyon moyoy poon igos tan halban laloman kawkayo.

³⁰ No ma-kit moyoy nan ampama-yon bolong, tanda moyo a madani nay panaon abagat.

³¹ Anorin anamaot kapara, no ma-kit moyon ampangyari nadtin bawbagay a impatandaan ko ay ma-tandaan moyo a madani nay pa-mag-ari nan Dios.

³² Yay potog, ibalita ko komoyo, ha tawta-won angkabyay hawanin panaon ay main ot angkabyay anggan kay mangyari yadtin halban bawbagay.

³³ Manganggawan a langit tan lota, balo ta yay hawhalita ko ay homin pa-ngapaso.”

Kailangan Pirmin Handa

³⁴ [Wana ot imbibilin ni Jesus konla,] “Mag-ingat kamo nin kay maliwa ha bawbagay a makamondo a bilang ha sobran pa-mangan, ha pa-maglahing tan ha pangingisip tongkol ha kawkailangan nin yadtin biyay, ta pigaw kay katamo ma-lato nin ambo handa ha awlon ilato ko.

³⁵ Nga-min, ma-biglaan hilay halban tawtawo ha intiron mondo ha awlon ilato ko a bilang ha la-wan a bigla manga-lot.

³⁶ Kanya kailangan pirmi kamon handa tan domawat pigaw mag-in kamon marapat malipyas konan ya-rin halban mi-pangyari tan pigaw maka-pakiarap kamo kongko, hiko a Naglalaman Tawo.”

³⁷ Awlo-awlo yan ampangaral hi Jesus itaw ha timplo. Bi-sa no anyomabi na, anlomikol ya ha syodad ta itaw ya ampamalabah yabi ha Bakil Olibo.

38 Kapi-piboklah ot ay ampako hilay nay tawtawo ha timplo para manglongo kona.

22

Yay Planon Pa-mapati koni Jesus

(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Juan 11:45-53)

¹ Hin ya-rin ay madani nay Pistan Pa-makalibri* nin Israelita. Ya-rin ay ompisan manglinggon pista a yay dapat kanon kot tinapay a homin pampalbag.

² Hin ya-rin, hilay pawpoon pari tan mawmaistron kapanogoan ay naningkap nin paralan no pa-no la maipapati hi Jesus ta angkali-mo hilan magkagoloy tawtawo.

Yay Pa-maki-sondo ni Judas Iscariote Para Pagtraidoran hi Jesus

(Mateo 26:14-16; Marcos 14:10-11)

³ Hin ya-rin anamaot ay pinango-nawan ni Satanás hi Judas a anha-wayan Iscariote a a-sa konlan labinloway disipolos ni Jesus.

⁴ Inomalih ya ta nako ya konlan pawpoon pari tan kawkapitan lan gawgwardya ha timplo ta impakipa-pa-no na no pa-no na maiintriga hi Jesus konla nin patraidor.

⁵ Nalilikot hila kanya nangako hilan biyan la yan kwarta.

⁶ Pinomayag hi Judas, kanya nana-gan yay nan tyimpo para ma-pagtraidoran na hi Jesus nin kay la ma-tawo nin kalabongan.

---

* **22:1 22:1** Pista orin nin pa-manomtom lan Israelita ha pa-milibri nan Dios konlan kapapo-papoan la ha pa-makaalipon ha Egipto.

Pa-maghanda nin Pangaponan ha Pistan Pa-makalibri

(Mateo 26:17-25; Marcos 14:12-21)

⁷ Hin ya-rin ay kaawlowan ana nin Pistan Pa-makalibri a o-nan awloy namaot nin manglinggon Pistan Tinapay a Homin Pampalbag. Konan ya-rin a awlo ay kailangan mangmatin karniro para pangaponan.

⁸ Kanya inhogo ni Jesus hi Pedro tan hi Juan, wana, “Mako kamo ta ihanda moyoy pa-mangan tamo para ha pista.”

⁹ Pastang la kona, “Ayti may labay mon pami-handaan mi?”

¹⁰ Wani Jesus konla, “Mako kamo ha syodad ta pa-makaloob moyo ay main kamon ma-hakbat a-say lalakin main awit a-say banga nin lanom. Honolon moyo ya anggan ha balin looban na,

¹¹ ta ibalita moyo konan main ikon bali, ‘An-ipapastang nan Maistro no ayti kanoy logar a ma-pagsilibrawan na nin Pistan Pa-makalibri nin kalamo kamin dawdisipolos na.’

¹² Bi-sa ipa-kit na komoyoy a-say malawang a kwarto ha ta-gay a komplito ha gawgamit. Itaw moyo ihanda a pangaponan tamo.”

¹³ Nako hilay nay disipolos ha syodad Jerusalem, bi-sa anodtaw anaor a na-kit la a bilang ha hinalita ni Jesus konla. Kanya inhanda lay pangaponan lan pampista.

Yay Hoyot a Pa-ngapon li Jesus

(Mateo 26:20-30; Marcos 14:17-26; Juan 13:21-30; 1 Corinto 11:23-25)

14 Hin oras anan pa-ngapon, dinomolog yay na hi Jesus ha lamisawan, kalamo na hilay labinloway apostolis na.

15 Hin ya-rin ay wani Jesus konla, “Talagan mahi-ban a nakom kon maipagkarongo katamo konan yadtin pa-ngapon pampistan Pa-makalibri ba-yo ko domalan ha pa-magdya-dya.

16 Ibalita ko komoyo: Kay koy na mangan oman ha Pistan Pa-makalibri anggan maganap ana itaw ha kaarian nan Dios yay hoston pa-magsilibra.”

17 Hin ya-rin ay nangwa yan a-say kopa ta pinasalamatan na yay Dios, bi-sa wana konlan aw-apostolis na, “Kowon moyodti ta pipipiknaan moyon inomon.

18 Ibalita ko komoyo, paibat hawanin ay kay koy na minom oman nin anodtin inomon a ibat ha obas anggan kay ot makalato a pa-mag-ari nan Dios.”

19 Bi-sa nangwa yan tinapay ta pinasalamatan na yay Dios. Pa-makayari ay pini-pikna na bi-sa intorol na konlan aw-apostolis na, ta wana, “Yadti a lalaman kon ibi para komoyo. Anodti patoloy moyon gaw-on bilang pa-manomtom kongko.”

20 Anorin kapara, kinwa na yay kopa pa-makayari lan nangan pangaponan, ba-yo intorol na konla nin wana, “Yadti yay pamilbian nin bayon kasondoan nan Dios ha tawtawo bana ha daya kon tomolo para komoyo.

21 “Kot biliwon moyo, a-sa komoyon kalamo kon ampangan ay magtraidor kongko.

²² Hiko a Naglalaman Tawo ay mati ayon ha plano nan Dios, balo ta ka-ka-roy ogotan nin yay tawon magtraidor kongko!”

²³ Tongwa, nipapastang hila ha a-sa tan a-sa no hino kari konlay magtraidor koni Jesus.

No Hinoy An-itoring Pinakamata-gay

²⁴ Nanga-pididiskosyon hilay namaot a aw-apostolis no hino kari konlay maitoring pinakamata-gay.

²⁵ Kot wani Jesus konla, “Hilay aw-ari iti ha mondo ay mabyat a pamomoon la konlan angkahakopan la, bi-sa balang main katongkolan ay labay lan bilbion hilan ma-mangwâ abig.

²⁶ Kot ambo kamon dapat mag-in anorin, nokay masbali no hinoman komoyo a pinakamata-gay ha gropo moyo ay dapat mag-in yan pa-hal ali. Tan hinomay ampamoon komoyo ay dapat mag-in yan ma-magsirbi.

²⁷ Hino kot a mas mata-gay, yay nakadolog ha lamisawan o yay ampagsirbi? Ambo doman yay nakadolog ha lamisawan? Kot hiko ay ampomahal ma-magsirbi moyo.”

²⁸ [Wana ot ni Jesus konlan aw-apostolis na,] “Hikamo yay ampagpatoloy nin anhomonol kongko ha dobali nin pawpanonobok a andomalan kongko.

²⁹ Kanya no pa-no a hiko kot binyan nan Ama nin karapatan para mag-ari ay anorin anamaot a gaw-on ko komoyo,

³⁰ ta maipagkarongo katamon mangan tan minom itaw ha lamisawan ha kaarian ko. Tan

main kamon kanya-kanyan trono a tokloan para mamoon† konlan labinloway lipi nin Israel.”

Impao-na ni Jesus a Iporlingor Na Ya ni Pedro (Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Juan 13:36-38)

³¹ [Hin ya-rin, wani Jesus a Katawan koni Pedro,] “Hika, Simon, long-on modti: Yay labay ni Satanas ay pairapan‡ na kamo pigaw bokotan moyoy katotpol moyo.

³² Kot indawat katay na a kay ka disnodon ma-hominan katotpol. Kanya painsan, no nangombabali kay na ta binomalik kay na kongko, pakhawon moy nakom lan hilay impagkatalakaka mo.”

³³ Wanan in-obat ni Pedro kona, “Katawan, handa akon mapriso tan matin kalamo ka.”

³⁴ Kot wani Jesus, “Pedro, ibalita ko komo, bayo tomaran-ok a manok konan yadtin yabi ay mitloy bisis mon ibalita a ambo mo kon bilbi.”

Miawit Gawgamit

³⁵ Bi-sa wani Jesus konlan aw-apostolis na, “Hin inhogo katamon nangaral tan binawalan mangawit kwarta, bag tan risirban aw-apin ayi, nagkolang kamo wari nin pawpangangailangan?” “Kai,” wanlan in-obat.

³⁶ Wana ot ni Jesus konla, “Hawanin balo, no main kamon kwarta, awiton moyoy na tan anorin kapara ha bag. Hinoman komoyo a homin bonong, maglako yay nan doloh na ta pigaw main yan maipanalw.

---

† 22:30 22:30 Ha Griego: mag-in howis. ‡ 22:31 22:31 Ha Griego: bitsayon na kamo nin bilang ha trigo.

³⁷ Ibalita ko komoyo, dapat pomtog anadtin wana ha Masanton Kasolatan tongkol kongko, 'Imbilang yan a-sa konlan mawmakasalahanan.' Yay bawbagay tongkol kongko a dapat mangyari ay halos mayari ana."

³⁸ Wanlan aw-apostolis na, "Katawan, oy a loway bonong." Wani Jesus konla, "Tama anarin."

*Dinomawat hi Jesus ha Bakil Olibo
(Mateo 26:36-46; Marcos 14:32-42)*

³⁹ Hin ya-rin ay inomalih hi Jesus ta nako ya ha Bakil Olibo a bilang ha kinaogalian nan gaw-on. Hila man a dawdisipolos na ay naki-ka anamaot kona.

⁴⁰ Hin niabot hilay na itaw, wani Jesus konla, "Idawat moyo a kay kamo matokso."

⁴¹ Bi-sa dinomayô ya konla nin bilang karayo a-say basyon bato, ba-yo nanalimokor yan dinomawat.

⁴² Wana, "Ama, no labay mo, alihon mo komon yadtin an-arapon kon pa-magdya-dya. Kot anodtaw pa man, ambo yay kalabayan koy mangyari, nokay yay kalabayan mo."

⁴³ Tongwa, main anghil a naibat ha langit a nagpa-kit kona ta pinakhaw nay nakom na.

⁴⁴ Hawanin, bana ta masyado yan angkairapan, lalo yan dinomawat hi Jesus. Bi-sa tinomolo a hayngot na ha lota a bilang mawmahi-ban a patak nin daya.

⁴⁵ Pa-makayari nan dinomawat ay inomdong ya ta nagbolta konlan disipolos na, kot na-lato na hilan angka-lok bana ha kakapoyan, gawa nin sobran kaloloan.

46 Wani Jesus konla, “Anongkot angka-lok kamo? Mibangon kamo ta domawat pigaw kay kamo matokso.”

Dinakop hi Jesus

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Juan 18:3-11)

47 Hin ampanalita ya ot hi Jesus, lako a tawon nakalato a pinango-nawan ni Judas, a a-sa konlan labinloway apostolis ni Jesus. Dinomani ya koni Jesus ta inalokan na ya.

48 Kot wani Jesus kona, “Judas, ha alok mo ot an-iparalan a pa-magtraidor mo kongko, hiko a Naglalaman Tawo?”

49 Hin na-kit laddi nin kawkalamoan ni Jesus ta bi-sa naintindyan la no anyay mangyari, wanla kona, “Katawan, gamiton mi na doman a bawbonong mi?”

50 Tongwa, tinabtab nin a-sa konlan aw-apostolis ni Jesus a alila nan pinakapoon pari, kot yay wanan totolyan a natigpah na.

51 Kot wani Jesus, “Itgon mo-rin!” Bi-sa ginagotan ni Jesus a totolyan nan alila ta pinaabig na.

52 Ba-yo wana konlan pawpooon pari, gawgwardya ha timplo tan hilay pawpooon nin Israelita a nako itaw para dakpon ya, “Tolisan ako doman ta nangawit kamo ot bawbonong tan pawpapatok?”

53 Awlo-awlo kon itaw ha timplo nin kalamo moyo kot kay moyo ko dinakop. Balo ta hawanin talagay panaon moyo tan angka-kit anay kapangyarian ni Satanas a ari nin karobloman.”

Imporlingor ni Pedro hi Jesus

(*Mateo 26:57-58, 69-75; Marcos 14:53-54, 66-72; Juan 18:12-18, 25-27*)

⁵⁴ Dinakop lay naor hi Jesus ta inawit la ya ha bali nan pinakapoon pari. Hi Pedro namaot ay mato-totombok konla nin main karayoan.

⁵⁵ Hin main tawtawon namartan timbon ha botlay balaybay nan pinakapoon pari ta bi-sa ampalanglang hilay na itaw, naki-toklo hi Pedro konla.

⁵⁶ Hin ya-rin ay na-kit na yan a-say babayin alila ta angka-hawangan a lopa na nin apoy. Pinaka-hilap na ya, ta wana, "Yadtin lalaki ay kalamoan nay namaot ni Jesus."

⁵⁷ Kot imbori nadti ni Pedro, a wana, "Babayi, ambo ko yan bilbi."

⁵⁸ Na-paongganan, na-sikaso yan a-say lalaki, wana, "A-sa kay namaot ha kawkalamoan na."

Kot wani Pedro, "Amigo, na-baloan mo ko!"

⁵⁹ Pa-makalabah nin manga a-say oras, main anaman a-say tawo a wanan impilit, "Potog kalamoan na yadtin tawo ta taga yay namaot Galilea."

⁶⁰ Kot wanay naman ni Pedro, "Amigo, homin akon tanda ha an-ibalita mo."

Lo-gan ya ot ampanalita hi Pedro ay bigla tinomaran-ok a manok.

⁶¹ Hin ya-rin ay namalingay hi Jesus ta hinilap na hi Pedro. Hawanin, na-panomtoman ni Pedro yay hinalita nan Katawan, a wana kona, "Ba-yo tomaran-ok a manok konan yadtin yabi ay mitloy bisis mo kon iporlingor."

⁶² Kanya nilomikol hi Pedro ta bi-sa tino-mangih yan hosto.

Tinoya-toya tan Bino-bogbog hi Jesus
(Mateo 26:67-68; Marcos 14:65)

⁶³ Hiladtaw anamaot a ampaggwardya koni Jesus ay tinoya-toya la ya tan bino-bogbog.

⁶⁴ Bi-sa pinorongan lay mata na ta tiniro-tiro lay lopa na, ba-yo wanlan impastang, “Holoan mo no hinoy naniro komo?”

⁶⁵ Bi-sa kalakan ot hina-halita lan pa-noya-toya kona.

In-arap hi Jesus ha Pinakamata-gay a Konsiho
(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Juan 18:19-24)

⁶⁶ Kinadilapan, nititipon hilay pawpoon nin Israelita, pawpoon pari tan mawmaistron kapanogoan ta hila-rin yay pinakamata-gay a konsiho nin nasyon Israel. Bi-sa in-arap hi Jesus konla, ta wanla kona,

⁶⁷ “Ibalita mo pa komi no hika doman yay Cristo a impangako nan Dios?” Kot wani Jesus konla, “Maski man ibalita ko ay kay kamoy nan lamang mi-pol.

⁶⁸ No pastangon katamoy namaot, kay moyo koy nan lamang obaton o bolohan.

⁶⁹ Kot paibat hawanin, hiko a Naglalaman Tawo ay tomoklo ha wanan nan Dios a Makapangyayari.”

⁷⁰ Hin ya-rin ay pinastang la yan halban, “Hika doman no-nin a Anak nan Dios?”

Wani Jesus konla, “Hikamoy nay ampamibalita a hikoy naor.”

⁷¹ Bi-sa wanla, “Anyan man ot magklasin pamaptog a kailangan tamo? Hitamoy na mismo a nakalngo ha mismon boboy na.”

23

In-arap hi Jesus koni Gobirnadador Pilato

(Mateo 27:1-2; 11:14; Marcos 15:1-5; Juan 18:28-30)

¹ Hin ya-rin ay inomdong hilay halban mawmyimbrow nin pinakamata-gay a konsiho, ta inawit la yan in-arap hi Jesus koni Gobirnadador Pilato [a taga Roma].

² Bi-sa inompisawan la yay nan baraan hi Jesus, wanla, “Naimatonan midtin tawo a an-hoghogan nay tawtawo nin komontra ha gob-yirno tamo. An-ibawal nay pamamayay bowis konan ari ha Roma. An-ibalita na ot a hiya kano yay Cristo, a Ari a impangako nan Dios.”

³ Kanya pinastang na ya ni Gobirnadador Pilato, wana, “Hika doman a Ari lan Israelita?” Wanan in-obat ni Jesus, “Nahalita moy na.”

⁴ Hin ya-rin, wani Gobirnadador Pilato konlan pawpoon pari tan konlan malabong a tawo itaw, “Homin akon angka-kit kasalanan konan yadtin tawo para sintinsyawan yan kamatyan.”

⁵ Kot lalo lan impilit a bawbara la, wanla, “Ha panonoro na ay anhoghogan nay tawtawo ha intiron probinsyan Judea nin komontra ha gobyirno. Nag-ompisa ya ha probinsyan Galilea, bi-sa hawanin iti yay na ha Jerusalem.”

In-arap hi Jesus koni Ari Herodes Antipas

⁶ Hin nalngo ni Gobirnadador Pilato a binanggit lay “Galilea”, sinigorado na no talagan taga yan probinsyan Galilea hi Jesus.

⁷ Kanya, hin na-tandaan na a taga yay naor Galilea a angka-hakopan ni Ari Herodes Antipas* ay impapi-ka na ya koni Ari Herodes Antipas a hin ya-rin ay itaw anamaot ha syodad Jerusalem.

⁸ Maligan-maliga hi Ari Herodes Antipas hin na-kit na hi Jesus ta naboyot na yay nan labay ma-paki-kitan, bana ha kalakan nay nan nanaingo tongkol kona. An-asahan nan gomwa yan milagro hi Jesus pigaw ma-kit na.

⁹ Kanya kalakan nan impa-pastang koni Jesus hin ya-rin, balo ta kay na ya inobat.

¹⁰ Itaw hilay namaot a pawpoon pari tan mawmaistron kapanogoan nin an-omdong tan mahakit a bawbara la koni Jesus.

¹¹ Hi Ari Herodes Antipas tan hilay hawhondalo na ay iniinsolto tan tinoya-toya la hi Jesus. Ba-yo pinaholotan la yan bilang doloh ari ta bisa impapiorong la ya koni Gobirnadador Pilato.

¹² Konan ya-rin awlo, hi Gobirnadador Pilato tan hi Ari Herodes Antipas a datin mi-kontra ay napiamigo.

Sinintinsyawan Kamatyan hi Jesus

(Mateo 27:15-26; Marcos 15:6-15; Juan 18:39-19:16)

¹³ Hawanin, impaha-wayan ni Gobirnadador Pilato hilay pawpoon pari, hilay main katongkolan tan hilay laloman tawtawo,

¹⁴ ta wana konla, "Inawit moyodtin lalaki kongko ta an-iriklamo moyo a anhoghogan nay

---

* **23:7 23:7** Hi Ari Herodes Antipas ay anak ni Ari Herodes a Bantog, yay ari hin in-abing hi Jesus.

tawtawo para komontra ha gobyirno. Kot ha pangimbistiga ko kona ha arapan moyo, na-kit ko a ha halban an-ibara moyo kona ay homin ni a-say bagay a potog.

¹⁵ Maski hi Ari Herodes Antipas ay homin ya syimprin na-kit a kasalanan na, ta pina-ka katamoy naor kona. Mapatnag a homin yan nagawa odtin tawo a dapat yan sintinsyawan kamatyan.

¹⁶ Kanya ipagaroti ko ya tana bi-sa yay na bolohan.”

¹⁷ [Anorin a imbalita ni Gobirnadador Pilato, palibhasay nakaogalian a dapat yan mamiboloh nin a-say priso kada Pistan Pa-makalibri.]

¹⁸ Kot sabay-sabay hilan inomaghaw a kalabongan, wanla, “Patyon yadtin tawo! Hi Barabbas a bolohan!”

¹⁹ (Napriso yadti hi Barabbas bana ta kalamo ya ha nilomaban ha gobyirno ha syodad Jerusalem tan nangmati yan tawo hin ya-rin.)

²⁰ Hawanin, ha apos ni Gobirnadador Pilato nin bolohan hi Jesus ay naki-totol yan oman konla.

²¹ Kot inomaghaw hilay naman, wanla, “Ipasak ya ha kros! Ipasak ya ha kros!”

²² Hin ikatlon bisis na hilan kina-totol ni Gobirnadador Pilato, wana konla, “Anongkot, anya kot a nagawa nan karokaan? Anta homin akon makit bara-nan para sintinsyawan yan kamatyan. Kanya ipagaroti ko ya tana bi-sa bolohan.”

²³ Kot lalo lay na ingat in-aaghaw a dapat yan ipasak ha kros, anggan na-honol syimpri yay in-aaghaw lan kalabongan tan hilay pawpoon pari.

²⁴ Kanya dinisisyonan ana ni Gobirnadador Pilato a pagostowan hilay na ha andawaton la.

²⁵ Impapiboloh na hi Barabbas ta ya-rin a labay la, maskin yadtin hi Barabbas ay naprisoy naor bana ta nilomaban ya ha gobyirno tan nangmatin tawo. Kot hi Jesus ay in-intriga na ha omnoy hondalo para patyon ayon ha kalabayan lan tawtawo.

Impasak hi Jesus ha Kros

(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Juan 19:17-27)

²⁶ Hin ya-rin a an-i-ka lay na hi Jesus para ipasak ha kros, na-hakbat la hi Simon a taga Cirene a nangibat ha baryo. Hinampat la ya ta impabalatay konay kros ni Jesus, bi-sa pinaaloyon la ya koni Jesus.

²⁷ Golpin tawo a nakiaaloyon kona, kalamo ot a bawbabayin antomangih bana ha ampangyari kona.

²⁸ Pinalingayan na hila ni Jesus, wana, “Hikamoy bawbabayi a taga Jerusalem, ando la ko tangihan. Masbali tangihan moyoy sarili moyo tan hilay aw-awa-nak moyo.

²⁹ Tandaan moyo: Lomato a panaon nin grabin kadya-dyaan a halitaon nin tawtawo yay bilang anodti, ‘Makalma hilay bawbabayin baog, hilay kay naka-ranas nin lomombit tan hilay kay naka-ranas mamasoso.’

³⁰ Konan ya-rin a panaon, halitaon la ha bawbakil, ‘Daga-nan moyo kami!’ tan ha bawbabo, ‘Tambagan moyo kami!’

³¹ Nga-min, no anodti nay anggaw-on lan [pa-madya-dya kongko a kaalimbawaan kot]

kayon malaboyong a ambo dapat poolan [ta homin akon ka-kasalanan,] di laloy na komoyon [tawon makasalanan a kaalimbawaan kot] kayon malanat!”

³² Hin ya-rin, main hila ot inawit loway kriminal para patyon nin kalamo ni Jesus.

³³ Hin nakalato hilay na ha logar a anha-wayan “Bongo”, impasak la yay na ha kros hi Jesus. Impasak lay namaot hilay loway kriminal ha kros, yay a-sa ha bandan wanan ni Jesus tan yay a-sa ha bandan wili na.

³⁴ Wani Jesus, “Ama, patawaron mo hila ta kay la tanda a anggaw-on la.”

Hawanin, nibobonot hilay hawhondalo ta pini-papartiwan lay dawdoloh na.

³⁵ Itaw hilay tawtawon nakababantay. Hilay main katongkolan ay tinoya-toya la ya, ta wanla, “Inlipyas na hilay laloma, di ilipyas nay namaot a sarili na no hiya talaga yay Cristo, yay pinili nan Dios.”

³⁶ Maski hilay hawhondalo ay tinoya-toya la yay namaot ta dinomani hila kona nin ambiyan la yan maalhom a alak obas.

³⁷ Wanla, “No hikay Ari lan Israelita, ilipyas mo no-nin a sarili mo.”

³⁸ Ha olowan ni Jesus ay main nakapaskin [ha halita Griego, Latin tan Hebreo]* a anodti labay toton: “Yadti a Ari nin Aw-Israelita.”

³⁹ Yay a-sa konlan kriminal a nakapasak ana-maot ha kros ay tinoya-toya nay namaot hi Jesus, a wana, “Ambo doman hika yay Cristo? Ilipyas mo no-nin a sarili mo pati hikami.”

⁴⁰ Kot hinaar na ya nin yay a-sa ot a kriminal, wana, “Kay ka doman angkali-mo ha Dios, anta pari-pariho tamon sintinsya?”

⁴¹ Marapat bongat a parosawan ta nin anodti bana ha gawginwa ta, kot yadtin tawo ay kay homin yan nagawa a karokaan.”

⁴² Bi-sa wana koni Jesus, “Katawan, panom-tomon mo ko pa no hikay nay ampag-ari.”

⁴³ Wanan in-obat ni Jesus kona, “Yay pog, ibalita ko komo, hawanin ot a awlo, ipagkalamoan katay na ha Paraiso.”

Nabtahan hi Jesus

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Juan 19:28-30)

⁴⁴ Hin bandan ogtiawloy na, dinomoblom a intiron nasyon anggan ha bandan alas tres nin apon,

⁴⁵ ta dinomoblom yay awlo. Bi-sa yay kortina ha botlay nin timplo ay bigla nag-i-nit nin napikalwa.

⁴⁶ Tongwa wani Jesus ha makhaw a basis, “Ama, an-ipa-taya ko komoy main kon ispirito.” Pa-makayari nan hinalita yadti ay nabtahan yay na.

⁴⁷ Hin na-kit nan kapitan nin hawhondalo a ampagbantay koni Jesus a ni-pangyari, pinori na yay Dios. “Talagan homin yan kasalanan yadtin tawo,” wana.

⁴⁸ Hiladtaw anamaot kalakan tawtawon niti-tipon itaw para mamiliw, hin na-kit lay nangyari ay ni-porong hilan ambogbogon lay kolop la pamilbian a an-ikalolo lay nangyari.

⁴⁹ Kot hiladtaw halban kawka-bilbi ni Jesus, pati hilay bawbabayin naki-ka kona paibat ot probinsyan Galilea ay itaw hila ampanamolaw ha ambo karayoan, kanya angka-kit lay ampang-yari.

Intabon hi Jesus

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Juan 19:38-42)

⁵⁰ Hin ya-rin ay main a-say lalaki a yay ngalan na kot Jose. Myimbros yan pinakamata-gay a konsiho nin nasyon Israel. Labah yan tawo tan maptog.

⁵¹ Nga-min, kay ya inomayon ha disisyon lan kapara nan kawkonsihal tan ha gawa lan pamapati koni Jesus. Taga yan Arimatea, a-say babali ha probinsyan Judea, tan a-sa yay namaot a ampana-gan ha pa-mag-ari nan Dios.

⁵² Yadtin hi Jose ay nako ya koni Gobirnadador Pilato ta dinawat nay bangkay ni Jesus.

⁵³ Pa-makayari ay nako yay na ta in-aypa nay bangkay ni Jesus ha kros. Pinotot nadti nin pinon tilan mapoti, bi-sa inggawa na ha a-say panabonan a kay ot ginamit a impakwiba ha bakil a bato.

⁵⁴ Awlon Byirnis hin ya-rin a awlon pamagparihado para ha Awlon Pa-mainawa. Madani nay yabi a ompisan Awlon Pa-mainawa.

⁵⁵ Hiladtaw bawbabayin naki-ka koni Jesus paibat probinsyan Galilea ay hinomonol koni Jose, kanya na-kit lay pinanabonan koni Jesus tan no pa-no inggawa a bangkay na.

⁵⁶ Bi-sa norong hila ta imparihado lay pawpabanglo tan lawlana a pambalsamo ha bangkay ni Jesus.

Kot kinadilapan ta awlon Sabado ay nagpainawa hila yapo ayon ha kasogooan nan Dios.

24

Norong Nabyay hi Jesus

(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Juan 20:1-10)

¹ Palsabangon ot nin awlon Domingo, nako hilay nay bawbabayi ha pinanabonan koni Jesus, awit lay imparihado lan pawpabanglo tan lawlaloma ot a igwa ha bangkay ni Jesus.

² Na-lato lan naitolir ana yadtaw malapar a baton impanara ha pinanabonan.

³ Kot hin nilomoob hila, na-kit la a homin ana itaw a bangkay ni Jesus a Katawan.

⁴ Hin angkagoloy isip la no anya kari a nangyari, tongwa naka-kit hila ha dani la nin loway lalakin nakaayhing nin ampangi-kirlap.

⁵ Ha kali-mowan la ay ni-panalimokor hila palokob, kot wanlan hila-rin loway lalaki, "Anongkot antingkapon moyoy angkabyay iti ha kamainan lan nawnati?"

⁶ Kay yay na iti ta norong yan nabyay. Panomtomon moyodtaw imbalita na komoyo hin itaw ya ot ha probinsyan Galilea.

⁷ Anodti wana komoyo: 'Hiko a Naglalaman Tawo ay kailangan iintriga ha gamot lan dawdoka a tawo. Ipasak la ko, balo ta ha ikatlon awlo ay morong akon mabyay.' "

⁸ Na-panomtoman lay naor a hinalita na.

⁹ Pa-magbolta la ibat ha pinanabonan, imbalita ladtin halban konlan labin-a-say apostolis ni Jesus tan konlan halban laloma ot a kawkalamoan la.

¹⁰ Hila-rin bawbabayin namibalita nin yadti konlan aw-apostolis ni Jesus ay hila ni Maria Magdalena, hi Juana, hi Maria a nanay ni Santiago, tan hilay laloma ot a bawbabayin kalamoan la.

¹¹ Balo ta hay wanlan aw-apostolis kot gawagawa lan bongat a imbalita la, kanya kay hila naki-pol konla.

¹² Anodtaw pa man, hi Pedro ay inomdong ta nolayon nako ha pinanabonan. Hin tinomook ya ta hinilip nay lalo ay homin yan na-kit no ambo yadtaw bongat pinon tilan mapoti a ingkolkol ha bangkay. Kanya norong yan ampag-ispanta ha nangyari.

*Nagpa-kit hi Jesus ha Loway Disipolos Na
(Marcos 16:12-13)*

¹³ Ya-rin ot a awlo, main loway disipolos ni Jesus a anlalakon mako ha a-say baryo a anhaywayan Emaus, manga labin-a-say kilometroy karayoan paibat ha syodad Jerusalem.

¹⁴ Lo-gan lan anlalako ay ampi-totolan lay halban ni-pangyari koni Jesus.

¹⁵ Ha pa-mi-totol tan pa-mi-pastangan la, tongwa dinaniwan na hila ni Jesus ta naki-sabay ya konla.

¹⁶ Balo ta bilang pinorongan a mata la, kanya kay la na-bilbi hi Jesus.

¹⁷ Hin ya-rin ay pinastang na hila, wana, “Anya kot ya-rin ampi-totolan moyo?”

Tinomgon hilan mangalolo, bi-sa*

18 yay a-sa konla a yay ngalan kot Cleopas a nangobat koni Jesus, wana, “Hikan bongat lawoy istranghiro ha Jerusalem a kay magtanda ha bawbagay a ni-pangyari itaw yadtin omnoy awlon nakalabah!”

19 Pastang ni Jesus, “Anya magbawbagay?”

Wanlan in-obat kona, “Yay tongkol koni Jesus a taga Nazaret. A-sa yan propita a makapangyarian ha halita tan gawa, ha hilap nan Dios tan ha hilap nin halban tawo.

20 Kot hilay pawpoon pari tan pawpoon nin Israelita ay in-intriga la ya konlan taga Roma para sintinsyawan yan kamatyan, kanya impasak la ya ha kros.

21 Hiya paot a pinasimalaan min mamilipyas ha nasyon Israel. Ambo bongat orin. Ikatlon awloy na hawanin paibat hin nati ya.

22 Bi-sa nabigla kami ha imbalita nin omnoy bawbabayin kalamoan mi. Nga-min, nanakbay hilan nako ha pinanabonan.

23 Kot pa-morong la, wanlan imbalita komi a kay la na-kit a bangkay ni Jesus, balo ta main hila kanon na-kit aw-anghil a namibalita a norong yan nabyay.

24 Bi-sa main konlan kawkalamoan mi a nakoy namaot ha pinanabonan. Anodtaw anaor a na-kit la nin bilang ha imbalita lan bawbabayi. Kot hi Jesus ay kay la na-kit.”

---

* **24:17 24:17** Ha laloman kopya nin Griego: “Anya kot ya-rin ampi-totolan moyo lolog kamon anlalako ta hay lolo moyo?”

²⁵ Wani Jesus konla, “Anya pay nan kakapoyan pangingintindi moyo, ta hay irap moyon pi-polon a halban imbalita lan pawpropita ha Masanton Kasolatan.

²⁶ Ambo doman imbalita la a yay Cristo kot kailangan dalanan nay anorin a pa-magdya-dya ba-yo na tanggapon a main nan karangalan?”

²⁷ Bi-sa impahawang ni Jesus konlay impasolat ha intiron Masanton Kasolatan tongkol kona, paibat ha lawlibron sinolat ni Moises anggan ha lawlibron sinolat lan halban propita.

²⁸ Hin madani hilay nan miabot ha baryon kakaon lan lowa, hi Jesus ay bilang yan magpatoloy ha laloman kakaon.

²⁹ Kot pinondan la ya, ta wanla, “Kihanda kay na yapon komi ta madani nan homlop a awlo tan anyomabi na.” Kanya nakihanda ya konla.

³⁰ Hin ya-rin a niorongo hilay na ha lami-sawan para mangan, nangwa hi Jesus nin tinapay, bi-sa na pinasalamatan yay Dios. Pamakayari ay pini-pikna na ta intorol na konla.

³¹ Tongwa, naalih yay bilang porong ha mata la, kanya na-bilbi la ya. Balo ta bigla homin yay na.

³² Wanla ha a-sa tan a-sa, “Kanya payti, hay gandan kalayaman ta lo-gan nan ampakitotol konta ha dalan tan hin an-ipahawang nay Masanton Kasolatan.”

³³ Ya-rin ot a oras ay inomdong hila ta nagbolta ha syodad Jerusalem. Na-lato la itaw hilay labin-a-say apostolis a nititipon, pati hilay laloma ot a kawkalamoan la.

³⁴ Wanla konlan lowa, “Talagan potog paytaw a norong yan nabyay a Katawan ta nagpa-kit ya koni Simon!”

³⁵ Hiladti namaot a loway kapilato ay imbalita lay namaot a nangyari konla ha dalan tan no pano la ya na-bilbi ha pa-mi-pikna na nin tinapay.

*Nagpa-kit hi Jesus Konlan Aw-apostolis Na
(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Juan 20:19-23; Gawgawa 1:6-8)*

³⁶ Lo-gan antotolon lay nangyari ay bigla nagpa-kit hi Jesus nin naka-dong ha botlay la. Wana konla, “Magkamain kamon kaliswayan nakom!”

³⁷ Kot naka-kolalag hila tan na-li-mowan ta hay wanla no moltoy angka-kit la.

³⁸ Kanya wani Jesus konla, “Anongkot gologoy isip moyo tan anongkot ampagdoda kamo ot?”

³⁹ Bilyon moyoy gamot tan ayi ko ta ma-bilbi moyo a hikon talaga. Ga-gotan moyo ko tan paka-biliwon. Yay molto ay homin laman tan botol, ambo bilang ha angka-kit moyo kongko.”

⁴⁰ Pa-makayari nan hinalita yadti ay impa-kit na konlay gamot tan ayi na.

⁴¹ Hin kay hila ot maka-paki-pol bana ha sobran kaligawan tan ampag-ispanta hila ot, wana konla, “Main doman ma-kan iti komoyo?”

⁴² Binyan la yan a-say po-toh a hiniban konâ [tan kalaba.†]

⁴³ Kinwa nadti ta kinan na ha arapan la.

---

† 24:42 24:42 Labay totolon: a-say bi-hing balin panilan a main polot.

⁴⁴ Pa-makayari, wani Jesus konla, “Yadti a labay kon totolon hin imbalita ko komoyo hin kalamo moyo ko ot a dapat mangyari yay halban nakasolat tongkol kongko ha Masanton Kasolatan ha Libron Kawkapanogoan a sinolat ni Moises tan ha lawlibron sinolat lan propita pati ha Libron Kawkanta.”

⁴⁵ Bi-sa hinawangan ni Jesus a kawkaisipan la pigaw maintindyan lay labay totolon nin Masanton Kasolatan.

⁴⁶ Hawanin wana konla, “Wana ha Masanton Kasolatan a kailangan magdya-dya tan mati yay Cristo, bi-sa morong yan mabyay ha ikatlon awlo.

⁴⁷ Tan kailangan ipangaral ha tawtawo ha halban nawnasyon paibat ha Jerusalem a mangombabali hila, pigaw ha ngalan na ay mapatawad a kawkasalanan la.

⁴⁸ Hikamoy tistigo konan yadtin bawbagay.

⁴⁹ Tandaan moyo: Ihogo ko komoyo yay impangako nan Ama ko. Kot iti kamo yapon ha syodad Jerusalem anggan kay kamo ma-biyan nin kapangyarian a maibat ha langit.”

*Noli hi Jesus ha Langit
(Marcos 16:19-20; Gawgawa 1:9-11)*

⁵⁰ Bi-sa inawit ni Jesus hilay dawdisipolos na nin lomikol ha syodad. Pa-makalato la ha baryon Betania ay inta-gay nay gamot na ta binindisyonan na hila.

⁵¹ Lo-gan na hila ot ambindisyonan, an-ibati na hilay na ta daoto-daoto yay nan ampamata-gay ha langit.

⁵² Hin ya-rin ay sinamba la yan dawdisipolos na. Bi-sa nagbolta hila ha Jerusalem nin main mahi-ban a kaligawan.

⁵³ Bi-sa pirmi hilay nan itaw ha timplo nin ampamori tan ampaki-salamat ha Dios. Amen.

Tina Sambal
Sambal: Tina Sambal (New Testament)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sambal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

141ae5aa-a617-5cb6-9329-888eefccf925